

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Ghid în domeniul managementului fraudelor și neregulilor în proiectele finanțate din FESI, aplicarea corecțiilor financiare

UNIUNEA EUROPEANĂ

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Acest material, dezvoltat în cadrul proiectului “Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, reprezintă proprietatea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, în calitate de beneficiar al proiectului.

Pe perioada implementării proiectului, în contextul unui proces continuu de formare, conținutul poate suporta modificări/completări derivate din practică/jurisprudență, pentru conformitate informația fiind supusă actualizărilor realizate de către experții desemnați.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Ghid privind managementul fraudelor și neregulilor în proiectele finanțate din FESI, aplicarea corecțiilor financiare

INTRODUCERE	7
I.NEREGULI SI SUSPICIUNI DE FRAUDE	9
I.1.Terminologie	9
I.1.1. Definiția neregulii	10
I.1.2. Definiția suspiciunii de fraudă	11
I.1.3. Definiția fraudei	11
I.2 Motivele care stau la baza fraudelor	13
I.3. Priorități strategice privind fraudă	14
I.4. Ciclul Anti-Fraudă	16
I.5. Studii de caz	24
I.5.1. Studiul de caz nr.I.1	24
I.5.2. Studiul de caz nr.I.2	26
I.5.3. Studiul de caz nr.I.3	28
I.5.4. Studiul de caz nr.I.4	298
I.5.5. Studiul de caz nr.I.5	33
I.5.6. Studiul de caz nr.I.6	35
I.5.7. Studiul de caz nr.I.7	37
I.5.8. Studiul de caz nr.I.8	398
I.5.9. Studiul de caz nr.I.9	41
II.CONFLICTUL DE INTERESE ÎN IMPLEMENTAREA CONTRACTULUI CU FINANȚARE EUROPEANĂ	443
II.1.Conflictul de interese – cadrul legal	Error! Bookmark not defined.3
II.2. Forme ale conflictului de interese	498
II.3. Cauze și efecte	51
II.4. Mecanisme de prevenire	52
II.5. Studii de caz	565
II.5.1 Studiul de caz nr. II.1	55
II.5.2 Studiul de caz nr. II.2	56
II.5.3 Studiul de caz nr. II.3	58
II.5.4 Studiul de caz nr. II.4	59
II.5.5 Studiul de caz nr. II.5	59
II.5.6. Studiul de caz nr. II.6	61
II.5.7. Studiul de caz nr. II.7	62
II.5.8. Studiul de caz nr. II.8	67
III.CORECȚII FINANCIARE/REDUCERI PROCENTUALE ÎN CAZUL ABATERILOR DE LA LEGISLAȚIA PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE DIN PERSPECTIVA NOULUI PACHET LEGISLATIV	
III.1. Reguli generale în achizițiile publice pentru prevenirea corupției	74
III.2. Alerta („red flag”)	75
III.3. Sisteme și indicatori de fraudă specifici în implementarea contractului de finanțare (grant)	92
III.4.Studii de caz	95
III.4.1. Studiul de caz nr. III.1	95

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III.4.2. Studiul de caz nr. III.2	96
III.4.3. Studiul de caz nr. III.3	101
III.4.4. Studiul de caz nr. III.4	105
III.4.5. Studiul de caz nr. III.5	110
III.4.6. Studiul de caz nr. III.6	114
III.4.7. Studiul de caz nr. III.7	117
III.4.8. Studiul de caz nr. III.8	121
III.4.9. Studiul de caz nr. III.9	123
III.4.10. Studiul de caz nr. III.10	123
III.4.11. Studiul de caz nr. III.11	124
III.4.12. Studiul de caz nr. III.12	125
III.4.13. Studiul de caz nr. III.13	125
III.4.14. Studiul de caz nr. III.14	126
III.4.15. Studiul de caz nr. III.15	126
III.4.16. Studiul de caz nr. III.16	127
III.4.17. Studiul de caz nr. III.17	128
III.4.18. Studiul de caz nr. III.18	128
III.4.19. Studiul de caz nr. III.19	129
III.4.20. Studiul de caz nr. III.20	131
III.4.21. Studiul de caz nr. III.21	133
CONCLUZII	139

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

ABREVIERI

UE	Uniunea Europeană
CE	Comisia Europeană
SGG	Secretariatul General al Guvernului
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MEN	Ministerul Educației Naționale
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
OECD	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ANFP	Agenția Națională a Funcționarilor Publici
INA	Institutul Național de Administrație
HG	Hotărâre de Guvern
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
FSE	Fondul Social European
PO	Program Operațional
DNA	Direcția Națională Anticorupție
ANI	Agenția Națională de Integritate
DLAF	Departamentul pentru Lupta Antifraudă
ANAP	Agenția Națională pentru Achiziții Publice
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FC	Fondul de Coeziune
AM	Autoritate de Management
OI	Organism Intermediar
AA	Autoritate de Audit
ACP	Autoritate de Certificare și Plată
OLAF	Oficiul European pentru Luptă Antifraudă

UNIUNEA EUROPEANĂ

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Cuvânt înainte

Elaborarea prezentului **Ghid** vine în continuarea preocupărilor **Agenției Naționale a Funcționarilor Publici** de colaborare și implicare activă în demersurile care aduc valoare adăugată prin inițiativele și măsurile care vizează consolidarea capacității administrației publice din România, cu utilizarea eficientă și eficace a fondurilor europene disponibile din instrumente structurale.

Astfel, prin lansarea acestui Ghid Agenția Națională a Funcționarilor Publici își propune să ofere un **material integrat și unitar**, bazat pe cazuistică și jurisprudență relevantă, cuprinzând repere legislative, procedurale și tehnice, fiind un **îndrumar util** atât pentru activitatea de gestiune/monitorizare/control a personalului structurilor de coordonare, gestionare și control al FESI, cât și pentru prevenirea și/sau corectarea acțiunilor neconforme ale beneficiarilor.

Ghidul este util atât persoanelor cu funcții de conducere, cât și celor de execuție din cadrul instituțiilor publice, scopul acestuia fiind de a sprijini procesul proiectării, implementării și menținerii unui sistem de management al fraudelor și neregulilor adaptat specificului entității. În plus, Ghidul furnizează beneficiarilor elemente practice necesare prevenirii, identificării și investigării fraudelor și neregulilor în proiectele finanțate din FESI, pornind de la tipologia acestora, descoperirea și investigarea indiciilor de fraudă, raportarea rezultatelor și dezvoltarea unei strategii de prevenire.

La materializarea demersului Agenției au contribuit în mod semnificativ și instituțiile implicate în gestionarea fondurilor ESI, atât prin împărtășirea propriilor experiențe în cadrul atelierelor de lucru organizate în cadrul proiectului, cât și prin furnizarea de elemente de cazuistică relevantă din domeniile specifice de activitate.

În încheiere, aș dori să aduc mulțumiri tuturor acelor care au participat la elaborarea ghidului și și-au adus contribuția la obținerea unui material care va putea deveni un punct de reper pentru administrația publică în activitatea de coordonare, gestionare și control al fondurilor structurale.

PREȘEDINTE - SECRETAR DE STAT,

Vasile - Felix COZMA

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

INTRODUCERE

Agenția Națională a Funcționarilor Publici derulează proiectul „*Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control FESI*”, cod proiect 3.1.028.

Proiectul este cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională, Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020, Axa Prioritară 3 – Creșterea eficienței și eficacității resurselor umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI în România, Obiectivul specific 3.1 - *Dezvoltarea unei politici îmbunătățite a managementului resurselor umane care să asigure stabilitatea, calificarea și motivarea adecvată a personalului care lucrează în cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI* - Rezultat - *Personal motivat, responsabilizat, stabil și înalt calificat în sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI*, Acțiunea 3.1.1. *Implementarea unei politici orizontale de resurse umane și a dezvoltării capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI*.

Obiectivul general al proiectului este dezvoltarea capacității manageriale a structurilor cu rol de coordonare, gestionare și control al FESI .

Obiectivul specific 1 este reprezentat de furnizarea unor module de formare pe tematici prioritare pentru un grup țintă de aproximativ 1.000 de persoane din cadrul structurilor cu rol de coordonare, gestionare și control al FESI.

Obiectivul specific 2 este reprezentat de întărirea cooperării interinstituționale în domeniul managementului fraudelor și neregulilor în contractele finanțate din FESI și aplicarea corecțiilor financiare pentru un grup de aproximativ 45 de persoane din cadrul structurilor cu rol de coordonare, gestionare și control al FESI. Pentru atingerea acestui obiectiv au fost organizate trei ateliere de lucru.

Fiecare atelier de lucru a presupus asigurarea a câte doi moderatori /key-note speakeri/zi atelier, iar la finalizarea acestora a fost elaborat prezentul ghid ce va fi utilizat ca anexă la suportul de curs aferent sesiunilor de formare adresate participanților de la Modulul 2 - *Managementul fraudelor și neregulilor în contractele finanțate din FESI, aplicarea corecțiilor financiare*.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Realizarea Ghidului a presupus centralizarea informațiilor/conceptelor/spețelor/exemplelor de bune practici din cadrul celor trei ateliere de lucru.

În cadrul celor 3 ateliere de lucru s-au abordat și dezbătut următoarele teme:

1. *Managementul neregulilor din perspectiva cadrului legal, metodologic și procedural:*
  - Prevenirea neregulilor;
  - Constatarea neregulilor;
  - Sancționare și raportarea neregulilor;
  - Cazuistică și jurisprudență relevantă;
2. *Fraudă în implementarea proiectelor din perspectiva cadrului legal, metodologic și procedural cu accent pe:*
  - Sisteme, indicatori de fraudă și indicii de fraudă;
  - Cadrul instituțional în ceea ce privește identificarea și raportarea cazurilor de fraudă/suspiciuni de fraudă;
  - Gestionarea cazurilor de fraudă la nivel național și European;
  - Cazuistică și jurisprudență relevantă;
3. *Corecții financiare/reduceri procentuale în cazul abaterilor de la legislația privind achizițiile publice din perspectiva noului pachet legislativ*
  - *Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice,*
  - *Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice,*
  - *Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului național de Soluționare a Contestațiilor;*
  - Abaterile prevăzute de OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare comparativ cu abaterile /sanțiunile prevăzute de Legea nr. 98/2016;
4. *Conflictul de interese în implementarea contractului cu finanțare europeană din perspectiva cadrului legal, metodologic și procedural:*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- Prevenirea apariției conflictului de interese;
- Identificarea cazurilor de conflict de interese;
- Tratarea cazurilor de conflict de interese;
- Relațiile instituționale în domeniul conflictului de interese prin prezentarea rolului autorităților implicate: AM, ANI, DLAF, DNA;
- Cazuistică și jurisprudență relevantă.

Scopul prezentului Ghid este de a oferi repere legislative, procedurale și tehnice pentru autoritățile publice și altor organisme publice/private implicate în gestionarea FESI, în ceea ce privește **managementul fraudelor și neregulilor în proiectele finanțate din FESI și aplicarea corecțiilor financiare.**

Ghidul identifică situații, cazuri din domeniul neregulilor și fraudelor **în proiectele finanțate din FESI**, oferind recomandări (inclusiv bune practici) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și asigurarea măsurilor de corecție a neregulilor/fraudelor, cu țintă asupra FESI din perioada de programare 2014 – 2020.

Metodologia de elaborare a Ghidului a luat în considerare actele normative în vigoare, deficiențele sistemelor de management și control constatate în perioada de programare 2007 – 2013, tipuri majore de fraude, exerciții și cazuistica în materie. Pentru elaborarea prezentului Ghid au fost organizate și s-au derulat 3 ateliere de lucru, cu participarea instituțiilor relevante pentru domeniul analizat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

I. NEREGULI ȘI SUSPICIUNI DE FRAUDE

I.1. Terminologie

I.1.1. Definiția neregulii

În sensul Regulamentului (CE) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene, termenul „neregulă” reprezintă un concept larg și acoperă atât neregulile intenționate, cât și pe cele neintenționate comise de operatorii economici.

Articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 2988/95¹ definește „**neregula**” ca: „*orice încălcare a unei dispoziții de drept comunitar, ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni a unui agent economic, care poate sau ar putea prejudicia bugetul general al Comunităților sau bugetele gestionate de acestea, fie prin diminuarea sau pierderea veniturilor acumulate din resurse proprii, colectate direct în numele Comunităților, fie prin cheltuieli nejustificate.*”

În sensul fondurilor structurale, o definiție adaptată este stabilită în articolul 1a din Regulamentul (CE) nr. 1681/94: „**«neregulă»** înseamnă orice încălcare a unei dispoziții a dreptului comunitar care rezultă dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic care are sau ar putea avea ca efect un prejudiciu la adresa bugetului general al Uniunii Europene prin imputarea unei cheltuieli necorespunzătoare bugetului general”. Aceeași definiție este dată și în articolul 2 alineatul (7) al Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

Pentru perioada de programare 2014-2020, găsim în Regulamentul (CE) nr. 1303/2013 definiția neregulii ca fiind: „*orice încălcare a dreptului Uniunii sau a dreptului național în legătură cu aplicarea sa care rezultă dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic implicat în implementarea fondurilor ESI, care are sau ar putea avea ca efect un prejudiciu la adresa bugetului Uniunii prin impunerea unei cheltuieli necorespunzătoare bugetului Uniunii.*”

În legislația românească termenul de „**neregulă**” este definit în **OUG nr. 66/2011** ca fiind: „*orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza*

¹ JO L 312, 23.12.1995, p.1.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

acestor dispoziții, ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului ori a autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, care a prejudiciat sau care poate prejudicia bugetul Uniunii Europene/ bugetele donatorilor publici internaționali și/sau fondurile publice naționale aferente acestora printr-o sumă plătită necuvenit”.

1.1.2. Definiția suspiciunii de fraudă

Articolul 1a, alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1681/94 definește „**suspiciunea de fraudă**” ca „o neregulă care determină inițierea unei proceduri administrative sau judiciare la nivel național pentru a stabili existența unei intenții, în special de fraudă”. Această definiție este reprodusă în articolul 27 alineatul (c) din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 și reformulată în Regulamentul (UE) nr. 1970/2015, la art.2, lit. a ”suspiciunea de fraudă înseamnă o neregulă care determină inițierea unei proceduri administrative sau judiciare la nivel național în vederea stabilirii existenței unui comportament intenționat, în special a unei fraude, astfel cum este prevăzută la art.1, alin.1, lit.a din Convenția elaborată în temeiul articolului K.3 din Tratatul UE privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților europene”.

1.1.3. Definiția fraudei

Tratatul de instituire a Uniunii Europene, privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene² definește „**fraudă**”, din punct de vedere al cheltuielilor, ca pe orice act sau omisiune intenționată legată de:

- *utilizarea sau prezentarea de declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, care are ca efect deturnarea sau reținerea incorectă de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele gestionate de Comunitățile Europene sau în numele acestora;*
- *nedezvăluirea de informații și încălcarea unei obligații specifice, cu același efect;*
- *utilizarea improprie a acestor fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost inițial acordate;*

²

JO C 316 , 27.11.1995, p. 49.

UNIUNEA EUROPEANĂ

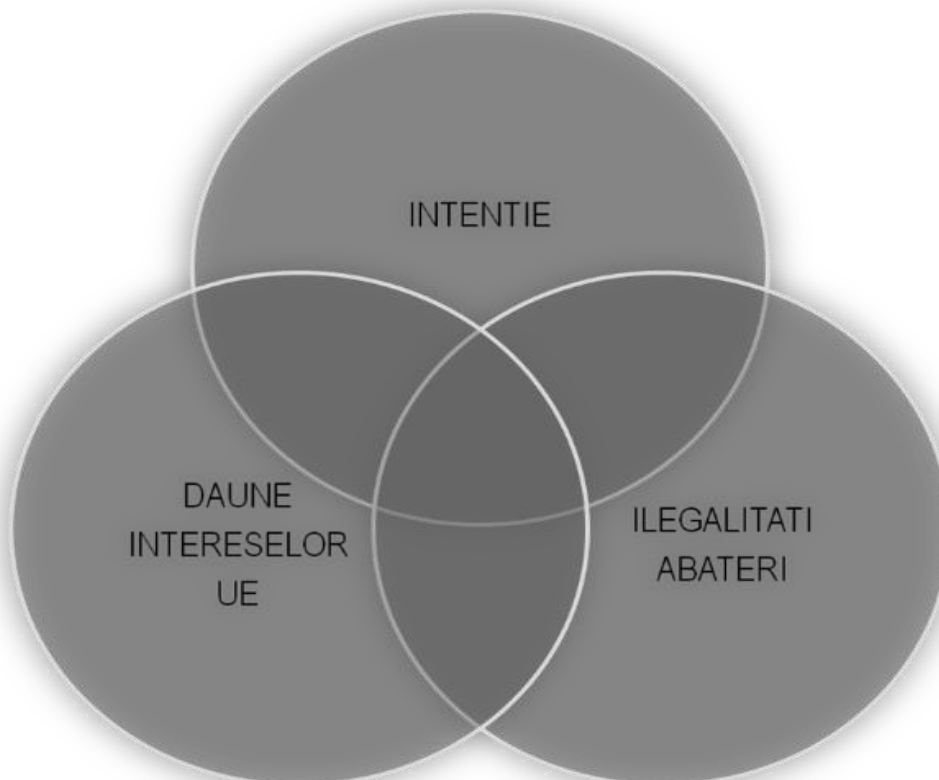
Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

În legislația românească, termenul de **„fraudă”** este definit în **OUG nr. 66/2011** ca fiind: *„infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, încriminată de Codul penal ori de alte legi speciale”;*

Există o clasificare care împarte fraudele în trei tipuri, conform Asociației Experților Autorizați în Investigarea Fraudelor :

1. Manipularea intenționată a declarațiilor financiare (de exemplu, raportarea incorectă a veniturilor);
2. Orice tip de deturnare de bunuri tangibile sau intangibile (de exemplu, rambursări frauduloase de cheltuieli);
3. Corupție (de exemplu, mită, manipularea procedurilor de achiziții publice , nedeclararea conflictelor de interese, deturnare de fonduri).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

I.2 Motivele care stau la baza fraudelor

Există trei elemente care stau la baza comiterii fraudelor, care pot fi rezumate sub forma unui „triunghi al fraudei”³:

- **opportunity** – oportunitate
- **rationalization** – justificare
- **financial pressure** – presiune financiară

Oportunitatea: Chiar dacă o persoană are un motiv, trebuie să existe și o oportunitate. Sistemele deficitare de control intern pot genera o oportunitate (*presupusa probabilitate ca fraudă să nu fie detectată reprezintă un considerent esențial pentru autorul fraudei*). Exemple de puncte slabe ale sistemelor de control intern sunt deficiențele referitoare la:

- supraveghere și revizuire;
- separarea funcțiilor;
- aprobarea de către organele de conducere;
- controlul sistemelor.

³ Conceptul de triunghi al fraudei a fost inițiat de cercetătorul în domeniul fraudelor Dr. Donald R. Cressey. A se vedea „The Handbook of Fraud Deterrence”, de Harry Cendrowski, James P. Martin și Louis W. Petro, 2007, p. 41.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Frauda poate apărea, de asemenea, în cazul în care nu sunt efectuate controale sau persoanele cu funcții de autoritate creează șansele ca aceste controale existente să nu fie luate în considerare.

Justificare: O persoană poate formula o justificare prin explicarea rezonabilă a actelor sale, de exemplu „este corect să procedez astfel – merit acești bani” sau „au o datorie față de mine”, „iau banii doar cu împrumut – îi voi restitui”.

Presiune financiară, stimulent sau motivație: Factorul „nevoie sau aviditate”. Simpla aviditate poate reprezenta de multe ori un motiv puternic. Alte presiuni pot apărea din problemele financiare personale sau din vicii personale precum jocurile de noroc, dependența de droguri etc.

„Spargerea triunghiului fraudei”⁴ reprezintă cheia prevenirii fraudelor. Dintre cele trei elemente, oportunitatea este cel mai direct afectată de sistemele solide de control intern și, prin urmare, este elementul cel mai ușor de gestionat.

I.3. Priorități strategice privind fraudă

a) Prevenirea prin:

- instruire;
- conștientizare;
- diseminare/dialog;
- ghiduri/compendii de bune practici;
- schimb de experiență operațională;
- metodologii/instrumente de evaluare a riscurilor;
- măsuri eficace și proporționale de combatere.

b) Detectarea prin:

- detectarea surselor (verificări eficiente);
- proceduri adecvate;
- instrumente/platforme specifice (ARACHNE, PREVENT);

⁴ A se vedea „The Handbook of Fraud Deterrence” de Harry Cendrowski, James P. Martin și Louis W. Petro, 2007, p. 41.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- măsuri eficiente de raportare.

c) Investigarea/controlul/urmărirea prin:

- protocoale, acorduri interinstituționale;
- probe concludente.

d) Măsuri corrective prin:

- reduceri/corecții financiare adecvate;
- întreruperi și suspendări;
- recuperări și urmărire debite.

FRAUDĂ ⇒ acoperă o gamă largă de nereguli și acte ilegale laolaltă, caracterizate prin înșelăciune intenționată și/sau declarații/documente false, care aduc atingere intereselor financiare ale UE.

Astfel, componenta de înșelăciune intenționată este cea care deosebește **FRAUDA** de termenul generic de **NEREGULĂ**.

NEREGULĂ sau FRAUDĂ?

Un reprezentant al unei societăți comerciale a făcut declarații false cu privire la statutul de IMM, atunci când a solicitat finanțare/subvenție UE. Reprezentantul a depus un bilanț anual modificat și a declarat un număr mai mic de angajați, în scopul de a îndeplini criteriile de eligibilitate pentru IMM-uri și de a primi finanțare/subvenție UE.

(R: FRAUDĂ ⇒ intenția de a înșela cu privire la statutul societății (dimensiunea financiară și a resurselor umane) + prezentarea de documente modificate/false)

□ Într-un proiect de infrastructură rutieră antreprenorul are de montat plăci publicitare cu date de identificare ale proiectului și sigla UE de-a lungul unui drum expres. Plăcile nu au fost montate, iar costurile prevăzute prin contract nu au fost solicitate la plată.

(R: NEREGULĂ ⇒ lipsa intenției)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

□ Un grup de operatori economici independenți s-au unit să elaboreze o strategie de ofertare pentru mai multe proceduri de achiziții publice lansate într-o anumită regiune. Societățile comerciale se situau pe o poziție de monopol. Prin strategia de ofertare au agreeat asupra prețurilor de ofertare pe care urmau să le înainteze în procedurile de atribuire.

(R: FRAUDĂ ⇒ înțelegere de tip cartel, coluziune)

□ Autoritatea contractantă publică anunțurile de participare pentru mai multe contracte de furnizare, chiar înainte de vacanța de Crăciun, cu termene minime până la depunerea ofertelor de către potențialii ofertanți, fără a ține cont de complexitatea contractului de achiziție publică/acordului cadru.

(R: NEREGULĂ ⇒ fără intenție, denotă proasta planificare respectiv managementul defectuos al autorității contractante, sau

FRAUDĂ ⇒ cu intenție, dacă autoritatea contractantă a limitat în mod intenționat competiția, respectiv participarea unui număr mai mare de potențiali ofertanți în procedurile de atribuire)

1.4. Ciclul Anti-Fraudă

FRAUDA trebuie să fie abordată într-o manieră comprehensivă. O acțiune izolată are probabilitatea cea mai mare să nu conducă la combaterea eficientă a fraudei, ci doar a unui caz izolat.

IMPORTANT! În scopul de a limita fenomenul de fraudă sunt necesare acțiuni complete. Ciclul anti-fraudă este menit să faciliteze o abordare comprehensivă în combaterea fraudei.

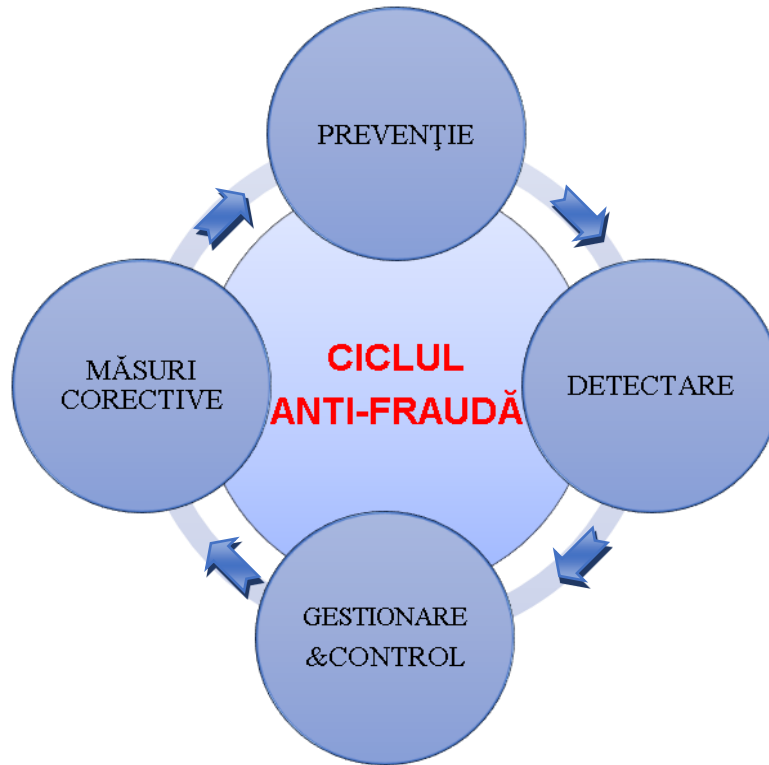

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

A. Prevenția ⇨ lupta împotriva fraudei trebuie să fie pro-activă; trebuie să fie combătută prin mecanisme de prevenire puternice, cu scopul de a minimiza viitoarele OPORTUNITĂȚI pentru fraudă („spargerea triunghiului fraudei”) și de a combate potențiale JUSTIFICĂRI ale comportamentului fraudulos.

Unelte uzuale de prevenție a fraudei:

- ✓ politici și strategii pentru dezvoltarea unei culturi antifraudă, inclusiv mesaje fără echivoc la nivel politic și de management de top („intoleranță totală pentru fraudă”), legislație de protecție împotriva fraudei;
- ✓ responsabilități clare în verificarea, controlul și combaterea fraudei;
- ✓ sensibilizarea și instruirea personalului inclusiv dezvoltarea unei culturi etice;
- ✓ instrumente performante de analiză și evaluare a riscurilor de fraudă;
- ✓ mecanisme de raportare eficiente și unitare;
- ✓ cooperare inter- și intra-instituțională, etc.

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Tehnicile de prevenție vizează reducerea ocaziilor de a comite fraude prin dezvoltarea și aplicarea unui sistem de management și control intern solid, combinat cu o evaluare pro-activă, structurată și direcționată a riscului de fraudă și activități complexe de sensibilizare, instruire și dezvoltare a unei culturi etice.

Structura schematică care combină tehnicile de prevenție este prezentată astfel⁵:

□ Cultura etică ⇒ element cheie atât pentru descurajarea potențialilor autori de fraude, cât și pentru maximizarea angajamentului personalului în combaterea fraudei; poate fi creată printr-o combinație de politici și structuri antifraudă specifice, dar și prin funcționarea unor mecanisme și comportamente cu caracter general:

- ✓ *Mandatul* ■ mesajul ferm al autorității de management de a accede la cele mai înalte standarde etice;
- ✓ *Atitudinea conducerii* ■ declarația managementului de top a autorității de management că se așteaptă la cele mai înalte standarde etice din partea personalului propriu și a beneficiarilor;

⁵ Evaluarea riscului de fraudă și măsuri antifraudă eficace și proporționale, EGESIF 14-0021-00

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- ✓ **Codul de conduită**⁶ ■ cod de etică fără echivoc pe care trebuie să-l respecte întreg personalul autorității de management (respectarea principiilor de integritate, obiectivitate, responsabilitate și onestitate).
- ❑ Responsabilități, sensibilizarea și instruirea personalului ⇨ definirea clară a responsabilităților (contribuie la implementarea unui SMC eficient și funcțional în special pentru combaterea fraudei), sensibilizarea (prin politici antifraudă, buletine informative, publicitate pe pagina oficială de internet) și instruirea/formarea (responsabilități specifice, mecanisme de raportare).
- ❑ Sistemul de management și control ⇨ este elementul cheie de apărare împotriva potențialelor fraude, dar și de detectare a potențialelor fraude.

IMPORTANT!

- În politica antifraudă trebuie să se acorde o importanță deosebită evitării conflictului de interese (declarații, informări, sesiuni de instruire, broșuri etc.) în scopul de a limita la maximum riscul de apariție a acestuia.
- Formarea profesională continuă a personalului are scopul de a menține vigilența și pentru îmborsăpătarea/actualizarea informațiilor în privința riscurilor de fraudă și a măsurilor antifraudă eficace.

Drept urmare, eficacitatea măsurilor de prevenire a fraudei depinde de robustețea și precizia sistemului administrativ de punere în aplicare a acestora:

- ▶ legislație de protejare împotriva fraudei;
- ▶ politică de transparență susținută de o comunicare extinsă pentru sensibilizarea publicului;
- ▶ un puternic sistem de management și control intern;
- ▶ un nivel ridicat al standardelor etice în rândul personalului implicat în protecția intereselor financiare ale UE (o declarație clară și vizibilă că angajații se străduiesc să atingă standarde etice înalte, codul de conduită lipsit de ambiguitate, care să acopere inclusiv problema conflictului de interese);
- ▶ politică adecvată pentru gestionarea resurselor umane (personal cu experiență și mobilitate obligatorie pentru a limita riscurile de conflict de interese, etc.);

⁶ Legea 7/2004, actualizată în anul 2014 cu privire la Codul de conduită a funcționarilor publici

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- ▶ management structurat, practic și orientat spre evaluarea riscului de fraudă;
- ▶ strategie de formare anti-fraudă;
- ▶ cooperare strânsă între organismele de la nivel național și european.

B. Detectarea și raportarea ⇒ implică activități procedurale și programe proiectate să identifice fraudă/ neregula pentru care există riscul de apariție sau fraudă/neregula comisă; indiciile de fraudă pot fi detectate de către diverși actori (funcționarii instituțiilor/ organismelor publice, auditori externi/independenți, solicitanți/beneficiari/parteneri, operatori economici aflați într-o competiție, jurnaliști de investigație).

Căile/ tehnicile de prevenire (cultura etică, SMC solid și eficient, politici antifraudă, instruiri și responsabilități ale personalului etc.) nu sunt îndeajuns de protective împotriva fraudei, astfel ca s-au construit alte tipuri de unelte care să permită autorităților responsabile detectarea comportamentului fraudulos și a autorilor acestora.

Unelte uzuale de prevenire a fraudei:

- ✓ Mecanisme de evaluare a riscului de apariție a fraudelor,
- ✓ Proceduri specifice de depistare a fraudelor,
- ✓ Tehnici și instrumente specializate de analiza și alertare,
- ✓ Mecanisme eficiente de raportare.

Astfel de mecanisme și tehnici de detectare și raportare a fraudei se pot grupa în:

- Dezvoltarea comportamentului profesional ⇒ prin formarea, conștientizarea și responsabilizarea personalului în utilizarea de tehnici și instrumente specializate și orientate în evaluarea riscurilor și depistarea fraudelor;
- Alertele („red flags”) sau indicatorii de fraudă ⇒ sunt indicații despre potențiale activități frauduloase sau fraude și presupun verificări suplimentare imediate pentru a confirma sau infirma potențiale fraude sau activitatea frauduloasă;

IMPORTANT! Existența unei alerte nu înseamnă că fraudă a apărut sau ar putea apărea, ci că situația ar trebui să fie verificată și monitorizată cu toată atenția cuvenită.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Elaborarea de compendii de cazuri privind practicile frauduloase detectate de către autoritățile de management, Autoritatea de Audit și Departamentul pentru Lupta Antifraudă (DLAF) ar fi benefică pentru toți actorii implicați în utilizarea fondurilor UE, atât în ceea ce privește eficientizarea etapelor de analiză și evaluare a riscurilor și a potențialelor fraude, cât și în ceea ce privește efectul demoralizator pentru persoanele fizice și juridice care au tendința de a desfășura activitatea frauduloasă.

- Mecanisme de raportare ⇒ stabilesc și promovează metode și instrumente precise de raportare a suspiciunilor de fraudă/neregulă și a punctelor slabe dintr-un SMC.

IMPORTANT! Un mecanism precis de raportare cu autoritatea de audit, cu CE (OLAF), cu organele de verificare și control și cu organele de anchetă, asigură o coordonare eficientă și eficace în combaterea corupției (inclusiv a fraudei).

- Instruirea și informarea personalului cu privire la aplicarea metodologiilor și utilizarea instrumentelor de raportare trebuie să asigure că aceștia:
  - ▶ înțeleg unde ar trebui să raporteze suspiciuni de comportament sau acțiuni frauduloase;
  - ▶ au încredere că personalul de conducere ia măsuri în ceea ce privește suspiciunile;
  - ▶ au încredere că pot raporta în mod confidențial și că organizația nu tolerează presiuni și/sau represalii împotriva personalului care raportează suspiciuni.
- Drept urmare, eficacitatea măsurilor de depistare a fraudei depinde, ca și în cazul prevenirii, de robustețea și precizia sistemului administrativ de implementare a acestora:
  - ▶ proceduri clare și eficiente pentru tratarea suspiciunilor de fraudă și pentru comunicarea rapidă către autoritățile competente;
  - ▶ o politică clară și protectivă pentru alertare/ denunțare („whistleblowing”);
  - ▶ utilizarea instrumentelor și tehnicilor de analiză și detectare a fraudelor;
  - ▶ formarea profesională;
  - ▶ un mecanism de raportare clar și eficient.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Mecanismul de analiză și raportare:

- ▶ are o importanță deosebită atât pentru CE (OLAF), cât și pentru statul membru, deoarece permite o mai bună cunoaștere a tipologiei și modelului de fraudă, amploarea/ dimensiunea și aplicarea celor mai eficiente metode de depistare;
- ▶ este foarte util în identificarea celor mai vulnerabile sfere de acțiune, astfel încât măsurile adoptate pentru a diminua riscurile să aibă eficiență maximă;
- ▶ face personalul mai vigilent în ceea ce privește depistarea fraudei.

C. **Gestionare și Control** ⇒ mecanism de investigare și stabilire a prejudiciului și inițierea unei anchete judiciare pentru stabilirea culpei; autoritatea de management este responsabilă pentru transmiterea cazului de fraudă către autoritățile competente de cercetare și urmărire penală naționale, dar și către Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în conformitate cu dispozițiile naționale și europene (art. 122 din RDC).

Eficacitatea măsurilor de investigare și urmărire penală depinde de existența unor structuri și sisteme administrative puternice, în special:

- ▶ reguli/norme clare și eficiente privind schimbul de informații și date între autoritățile administrative și cele judiciare;
- ▶ cooperarea strânsă și facilă între autoritățile administrative și cele judiciare;
- ▶ specializarea anchetatorilor și procurorilor în domeniul FESI;
- ▶ formarea continuă în domeniul gestionării FESI.

D. **Măsuri corective și recuperare** ⇒ vizează recuperarea sumelor plătite necuvenit, de la beneficiari, de către autoritățile de management.

IMPORTANT!

- Aplicarea măsurilor corective/sanctiunilor precum și vizibilitatea acestora (prin orice mijloace legale), reprezintă un factor major de descurajare a potențialilor autori de fraude.
- Excluderea de la finanțare sau din procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică a autorilor care au comis fraude, este, de asemenea, deosebit de importantă din perspectiva descurajării potențialilor autori de fraude.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Autoritățile de management ar trebui să faciliteze procesul de investigație și să acționeze decisiv pentru recuperarea fondurilor UE și, după caz, în procedurile juridice civile sau penale.

□ Eficacitatea măsurilor de recuperare a prejudiciului depinde, ca și în cazul mecanismelor de investigare și urmărire, de existența unor structuri și sisteme administrative solide, în special:

- ▶ un sistem de sancțiuni administrative și/sau judiciare eficiente, descurajatoare, proporționale și mai dure decât cele aplicate neregulilor;
- ▶ numirea autorităților cu responsabilități clare pentru aplicarea corectă a sancțiunilor;
- ▶ un sistem eficient și eficace pentru recuperarea FESI;
- ▶ un sistem de monitorizare și evaluare statistică;
- ▶ instruirile, formările profesionale, instrumente practice și manuale.

Fiecare instituție care gestionează fonduri europene poate deține un rol în cel puțin una dintre cele patru etape prezentate mai sus.

INSTITUȚIA	ROL
AUTORITATE DE MANAGEMENT	PREVENȚIE, DETECTARE, GESTIONARE, CORECȚII
MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE	PREVENȚIE
AUTORITATEA DE AUDIT	PREVENȚIE, DETECTARE
AUTORITATEA DE CERTIFICARE ȘI PLATĂ	DETECTARE, GESTIONARE, CORECȚII
ANAP	PREVENȚIE, DETECTARE
CNSC	PREVENȚIE, GESTIONARE
ANI	PREVENȚIE, DETECTARE
DLAF	DETECTARE, GESTIONARE
DNA	GESTIONARE, CORECȚII

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

I.5. Studii de caz

I.5.1. Studiu de caz nr.I.1

Beneficiarul SC K SRL a depus o cerere de finanțare, în scopul obținerii unor fonduri nerambursabile în cadrul Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (AM POSDRU).

Obiectivul general al proiectului, prevăzut în cererea de finanțare, a fost creșterea calității și productivității organizațiilor prin calificarea resurselor umane din sectorul industriei prelucrătoare în domeniul „tehnician prelucrări mecanice”, iar obiectivele specifice ale proiectului au constat în creșterea competitivității pe piața muncii a organizațiilor, prin investiții în capitalul uman, încurajarea unei pregătiri profesionale cât mai flexibile și complete, formarea și exersarea capacităților de adaptare la noile tehnici de lucru etc.

În urma evaluării proiectului și declarării acestuia eligibil pentru finanțare, a fost încheiat un contract de finanțare între Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Direcția Generală Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, pe de o parte și SC K SRL, în calitate de beneficiar, pe de alta parte. Organism de implementare a fost desemnat Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT).

Verificările efectuate de Departamentul pentru Luptă Antifraudă – DLAF au vizat documentele depuse de beneficiarul SC K SRL în cadrul cererii de rambursare nr.1, documente susceptibile a fi false.

Din documentele puse la dispoziția echipei de control de către Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (AM POSDRU), Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT), beneficiarul SC K SRL, partenerii contractuali ai Beneficiarului și declarațiile persoanelor implicate în proiect, au rezultat următoarele:

- A. În cadrul cererii de rambursare nr. 1, beneficiarul a solicitat avizarea cheltuielilor cu salariile membrilor echipei de implementare a proiectului, Autoritatea Contractantă decontând integral această sumă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

În ceea ce privește salariile acestor persoane, beneficiarul a depus la Autoritatea Contractantă ca documente justificative, contractele individuale de muncă, fișe de pontaj lunar, statele de salarii, dovada încasării salariilor („fluturași de salariu”), rapoartele de activitate individuale pentru membrii echipei de implementare, precum și extrase de cont.

În urma verificărilor efectuate de echipa de control DLAF s-a constatat că:

- a)** Pentru justificarea salariului persoanei responsabile cu raportarea, beneficiarul a depus un contract de muncă individual cu o normă de lucru de 8 ore/zi, deși aceasta figura ca angajat cu normă întreagă și în altă parte.

Conform rapoartelor individuale de activitate întocmite de persoana responsabilă cu raportarea, acesta a efectuat deplasări în interesul proiectului, fără însă a putea face dovada acestora.

De asemenea au fost constatate neconcordanțe între fișele individuale de pontaj prezentate de acesta.

- b)** Pentru justificarea salariului persoanei responsabile de promovare și raportare, beneficiarul a depus ca documente justificative: contractul individual de muncă, rapoartele de activitate pentru perioada lucrată în cadrul proiectului precum și pontajele aferente acestei perioade.

Din verificările efectuate a rezultat că semnăturile care apar pe aceste documente în dreptul persoanei menționate prezintă indicii temeinice că au fost falsificate. Deși persoana responsabilă de promovare și raportare figurează pe documentele de plată depuse de beneficiar, acesta nu a prezentat documente prin care să facă dovada achitării salariilor către respectiva persoană. Aceasta a declarat că semnăturile care apar în dreptul numelui ei pe documentele prezentate echipei de control nu-i aparțin și că nu a fost remunerată pentru activitățile desfășurate în cadrul proiectului. Ulterior, persoana responsabilă de promovare și raportare a fost înlocuită cu o altă persoană. Activitățile prezentate în raportul de activitate depus de această persoană nu corespund cu cele prezentate în rapoartele de activitate ale colegilor de echipă.

- c)** Din analiza documentelor depuse de beneficiar pentru asistentul de proiect și coordonatorul de implementare, a rezultat că locul de desfășurare al activităților din cadrul proiectului, menționat în contractul individual de muncă, nu corespundea cu cel

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

prezentat în rapoartele individuale de activitate și fișele de pontaj ale respectivelor persoane. Cele două persoane nu au putut face dovada deplasărilor efectuate în interesul proiectului.

B. În vederea implementării proiectului, beneficiarul a derulat proceduri de achiziție pentru: servicii de proiectare site-uri web, computere portabile, materiale publicitare, accesorii birou și papetărie.

În urma verificărilor efectuate de DLAF a rezultat faptul că reprezentanții firmelor care au câștigat procedura de achiziție a computerelor portabile și a materialelor publicitare au declarat că și-au îndeplinit obligațiile legale de plată față de bugetul consolidat al statului, deși aceștia înregistrau obligații fiscale restante neachitate.

Având în vedere faptul că în cauză au fost constatate indicii privind săvârșirea unor fraude, nota de control DLAF a fost transmisă Direcției Naționale Anticorupție în vederea efectuării de cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin.1 Cod Penal, art. 26 Cod Penal raportat la art.18¹, alin.1 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, art.18¹, alin.1 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea nota de control DLAF a fost transmisă către AMPOSDRU și OLAF.

I.5.2. Studiu de caz nr. I.2

Beneficiarul SC D SRL a depus o cerere de finanțare, în scopul obținerii unor fonduri nerambursabile în cadrul Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (AMPOSDRU).

Obiectivul general al proiectului, depus de beneficiar, a fost acela de creștere a ratei generale de ocupare în regiune, în sectorul construcțiilor, prin formarea de competențe profesionale specifice. Pentru realizarea acestui obiectiv proiectul a prevăzut desfășurarea unor acțiuni de formare profesională, pentru a asigura reintegrarea pe piața muncii a persoanelor care au făcut parte din grupul țintă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Departamentul pentru Luptă Antifraudă – DLAF a efectuat verificări cu privire la utilizarea fondurilor primite de beneficiar, cu titlu de prefinanțare, în cadrul proiectului.

Pentru stabilirea modului în care au fost utilizate fondurile nerambursabile obținute în baza contractului de finanțare, au fost obținute și verificate documentele deținute de organismul intermediar, precum și de beneficiarul SC D SRL, fiind audiate persoanele implicate în implementarea proiectului.

În conformitate cu prevederile contractului de finanțare, beneficiarul avea obligația să deschidă un cont special de proiect, prin care trebuia să efectueze toate plățile aferente implementării proiectului, excluzând pe cele din contribuția proprie. De asemenea, beneficiarul era obligat să utilizeze fondurile din contul special al proiectului, exclusiv pentru plățile necesare implementării proiectului, în conformitate cu cererea de finanțare.

Prin formularul de identificare financiară, anexă la contractul de finanțare, beneficiarul a notificat organismul intermediar, despre deschiderea contului special pentru proiect în sistemul Trezoreriei Statului.

Înainte ca Autoritatea de Management să vireze în contul proiectului suma de bani reprezentând prefinanțarea, reprezentantul legal al beneficiarului a deschis un cont la o bancă comercială.

Ulterior, fără a notifica organismul intermediar despre modificarea contului special pentru proiect, reprezentantul legal al beneficiarului a transferat suma de bani reprezentând echivalentul prefinanțării, din contul deschis la Trezoreria Statului în contul deschis la banca comercială. De asemenea, în același cont au fost virate și contribuțiile proprii ale partenerilor, încălcându-se astfel prevederile contractului de finanțare.

Notificarea către Autoritatea de Management privind modificarea contului bancar al proiectului a fost făcută la o dată ulterioară.

Din contul nou constituit, a transferat mai multe sume de bani în alte conturi sau a efectuat plăți ale unor facturi pentru bunuri și servicii care nu au fost achiziționate în scopul implementării proiectului (facturi pentru bunuri și servicii necesare implementării altor proiecte, regularizarea salariului pentru persoane care nu erau angajate ale beneficiarului).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Având în vedere faptul că în cauză au fost constatate indicii privind săvârșirea unor fraude nota de control DLAF a fost transmisă Direcției Naționale Anticorupție în vederea efectuării de cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art.18² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare și art. 25 Cod Penal raportat la art.18² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea nota de control DLAF a fost transmisă către AMPOSDRU, în vederea luării măsurilor care se impun și OLAF.

I.5.3. Studiu de caz nr.I.3

Beneficiarul SC F SRL a depus o cerere de finanțare, în scopul obținerii unor fonduri nerambursabile în cadrul Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (AMPOSDRU).

Obiectivul general al proiectului, prevăzut în cererea de finanțare era integrarea pe piața muncii a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, prin promovarea unor măsuri active în domeniul ocupării la nivelul regiunii Vest.

Departamentul pentru Luptă Antifraudă – DLAF a verificat modul în care beneficiarul a solicitat fondurile nerambursabile, prin depunerea cererii de finanțare, precum și a documentației necesare contractării proiectului.

În acest scop au fost analizate documentele transmise de AMPOSDRU și de organismul intermediar responsabil, au fost consultate bazele de date și au fost audiate persoanele care au avut sau ar fi putut avea cunoștință despre aspectele verificate.

În urma verificărilor efectuate au rezultat următoarele:

Pentru obținerea finanțării nerambursabile reprezentantul legal al beneficiarului a depus documente și declarații care prezintă indicii temeinice că ar fi false, astfel:

- În cuprinsul cererii de finanțare, solicitantul a făcut mențiuni nereale cu privire la numărul de angajați pe care i-a avut atât beneficiarul cât și partenerul acestuia.

Astfel, declarația de conformitate și declarația privind existența resurselor administrative au un conținut inexact.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- Au fost constatate indicii temeinice privind falsificarea certificatelor de atestare fiscală (care atestau faptul că cele două societăți comerciale partenere nu aveau datorii la bugetul general consolidat), depuse de solicitant, în scopul obținerii finanțării proiectului.

În realitate, conform verificărilor efectuate la AFP, datoriile celor două societăți depășeau, la data depunerii certificatelor de atestare fiscală, 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni la bugetul general consolidat, condiție obligatorie de eligibilitate.

-Din analiza extrasului de cont și a documentelor depuse de beneficiar a rezultat faptul că din contul de prefinanțare au fost făcute plăți care nu aveau legătură cu implementarea proiectului.

Având în vedere faptul că în cauză au fost constatate indicii privind săvârșirea unor fraude nota de control DLAF a fost transmisă Direcției Naționale Anticorupție în vederea efectuării de cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art.18¹, alin.1 și 3 și art. 18², din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare și cu aplicarea art. 33 Cod Penal, referitor la concursul de infracțiuni și infracțiunea prevăzută de art. 292 Cod Penal.

De asemenea nota de control DLAF a fost transmisă către organismul intermediar și OLAF pentru informare.

1.5.4. Studiul de caz nr. 1.4

Conform cererii de finanțare, depusă electronic de către **SC M SA** la Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică - Organism Intermediar Cercetare (ANCS - OI Cercetare), societatea în cauză a aplicat pentru obținerea unei asistențe financiare nerambursabile pentru un proiect finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), prin Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007 - 2013, în cadrul Axei Prioritare 2 - Competitivitate prin CDI, Domeniul major de intervenție D2.1 - Cercetare dezvoltare în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi în vederea obținerii de rezultate aplicabile în economie, Operațiunea 2.1.2 - "Proiecte CD de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate".

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Autoritatea de Management a acordat o finanțare nerambursabilă de 6.000.000 RON (60% din valoarea totală eligibilă a proiectului) reprezentând 4.980.000 RON (valoare eligibilă nerambursabilă din FEDR) și 1.020.000 RON (valoare nerambursabilă din bugetul național).

Cofinanțarea eligibilă a beneficiarului a fost în sumă de 4.000.000 RON (40% din valoarea totală eligibilă a proiectului), iar valoarea neeligibilă a proiectului, inclusiv TVA aferentă valorii totale a proiectului, a fost de 1.200.000 RON. Conform acestui contract valoarea prefinanțării a fost de 2.100.000 RON, reprezentând 35% din valoarea finanțării nerambursabile a proiectului.

Obiectivele specifice ale proiectului au constat în:

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și capacității de cercetare/inovare;
- Dezvoltarea produselor (...), cu valoare adăugată mare;
- Dezvoltarea de resurse umane cu capacități și recunoaștere internațională apte să coopereze cu personalul similar din Europa.

Echipa de control a constatat că nu au fost respectate etapele procedurii de achiziție, întrucât aceasta nu a elaborat documentația de atribuire, nu a publicat anunțul de intenție într-un ziar național/local și nu a transmis invitații de participare la cel puțin 3 potențiali ofertanți și că achizițiile pentru realizarea primului obiectiv s-au făcut prin atribuire directă.

De asemenea, a fost constatat faptul că reprezentantul legal al SC M SA, a depus la OI, împreună cu cererile de plată 1 și 2, alături de alte documente și înscrisurile intitulate "pontaj", aferente perioadei respective, întocmite de reprezentanții SC M SA, prin care se atestă nereal, faptul că directorul de proiect, specialist din străinătate, a fost prezent în instituția gazdă pentru implementarea proiectului corespunzător normei de timp pentru care a fost angajat, deși în perioada respectivă acesta nu era prezent în țară.

Constatările echipei de control relevă faptul că prin folosirea sumei de 2.100.000 RON, aferentă prefinanțării, pentru constituirea unei **garanții reale mobile** necesare emiterii scrisorii de garanție de către instituția bancară, cât și prin **utilizarea unei părți din prefinanțare pentru efectuarea de plăți în afara proiectului**, reprezentanții SC M SA au încălcat dispozițiile art. 5, alin. (6) și (7) din contractul de finanțare care prevedeau că sumele existente în contul de prefinanțare se vor utiliza pentru cheltuieli eligibile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Având în vedere că, în categoria cheltuielilor eligibile se regăseau doar achizițiile de bunuri și servicii prevăzute în cererea de finanțare aprobată, utilizarea prefinanțării în modalitățile descrise mai sus, reprezintă o schimbare a destinației fondurilor nerambursabile, fără respectarea prevederilor legale.

Fapta reprezentantului legal al SC M SA de a depune la Organismul Intermediar (ANCS) în cadrul dosarului cererilor de plată 1 și 2 (cereri care nu au fost aprobate la plată), documentele intitulate "pontaj" aferente perioadei respective, prin care se atestă nereal, faptul că directorul de proiect, a fost prezent în instituția gazdă pentru implementarea proiectului corespunzător normei de timp pentru care a fost angajat, în vederea justificării și autorizării cheltuielilor de personal printre care și cele cu numitul director de proiect, în valoare de 45.000 RON, poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă de obținere pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene, prevăzută în art. 20 Cod penal raportat la art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare.

Fapta inspectorului de personal, de a atesta în cuprinsul a nouă documente denumite "pontaj", cu prilejul întocmirii acestora, în mod necorespunzător adevărului, faptul că în perioada respectivă directorul de proiect a fost prezent în instituția gazdă pentru implementarea proiectului corespunzător normei de timp pentru care a fost angajat, respectiv zilnic un număr de 4 ore/zi, deși în perioada respectivă acesta nu era prezent în țară, documente care au fost încredințate directorului de proiect și depuse de către acesta la Organismul Intermediar în vederea obținerii de fonduri europene poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută în art. 290 Cod penal.

Fapta inspectorului de personal, de a furniza reprezentantului legal al beneficiarului un număr de nouă documente denumite "pontaj", în care atestase, necorespunzător adevărului, prezența în instituția gazdă pentru implementarea proiectului corespunzător normei de timp pentru care a fost angajat, respectiv zilnic un număr de 4 ore/zi, a directorului de proiect, documente care au fost depuse la ANCS, în calitate de OI, în vederea justificării activităților desfășurate de echipa de management și obținerii, printre altele, a unei rambursări în valoare de 45.000 RON, reprezentând cheltuieli pentru activitatea de management a directorului de proiect, poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la tentativa de obținere

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

ilegală de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene, prevăzută în art. 26 Cod penal, raportată la art. 20 Cod penal, ambele raportate la art. 18¹ alin (1) din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

Fapta reprezentantului legal al SC M SA, de a folosi suma de 2.100.000 RON, aferentă prefinanțării, pentru constituirea unei garanții reale mobiliare în favoarea Bank - București, necesară emiterii de către instituția bancară a unei scrisori de garanție pe care beneficiarul a depus-o la OI în vederea obținerii prefinanțării, precum și de a utiliza o parte din suma reprezentând prefinanțarea pentru efectuarea de plăți în afara proiectului, poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută în art. 18² din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare.

Independent de stabilirea unor aspecte de natură penală, echipa de control apreciază că prin prezența sporadică a specialistului din străinătate (directorul de proiect) în instituția gazdă, au fost încălcate dispozițiile art. 6 - "rambursarea cheltuielilor" din contractul de finanțare, care prevedeau că prezența specialistului din străinătate angajat conform prevederilor legale, cu normă întreagă sau parțială, în instituția gazdă (angajatoare) "este obligatorie corespunzător normei de timp pentru care a fost angajat".

Ca urmare devin incidente prevederile aceluiași articol potrivit cărora "**nerespectarea condiției mai sus menționate atrage după sine rezilierea contractului de finanțare**".

De asemenea, echipa de control a constatat că prin folosirea sumei de 2.100.000 RON, aferentă prefinanțării, de către SC M SA în alte scopuri decât cele stabilite în contract, au fost încălcate prevederile art. 5, alin (6) și (7) din contractul de prefinanțare, care prevăd că "**operațiunile derulate prin contul dedicat exclusiv prefinanțării vor respecta prevederile legislației în vigoare cu privire la prefinanțare**", iar "sumele existente în contul de prefinanțare se vor utiliza pentru cheltuielile eligibile, inclusiv TVA aferent acestora".

În conformitate cu dispozițiile OG nr. 661/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, **autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

comunitare va proceda la stabilirea în concret a neregulii și a creanței bugetare rezultată din aceasta.

Constatările au fost transmise către DNA în vederea efectuării de cercetări privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute în art. 20 Cod penal raportat la art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare, în art. 290 Cod penal și în art. 18² din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare, în art. 26 Cod penal raportat la art. 20 Cod penal, ambele raportate la art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare.

I.5.5. Studiul de caz nr. I.5

În data de 12.04.2011 a fost efectuată o vizită de monitorizare a proiectului "Crearea unei noi unități de producție" - beneficiar SC ME SRL, la sediul beneficiarului, de către un reprezentant al Organismului Intermediar pentru IMM din cadrul Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri.

Prin Raportul întocmit în urma acestei vizite s-au menționat următoarele: "toate utilajele achiziționate au un aspect învechit și/sau semne de uzură care sugerează faptul că sunt echipamente second hand, neeligibile în cadrul proiectului", "unele dintre utilaje sunt revopsite deși au fost achiziționate în 2011", "noua secție de producție realizată prin proiect este la un stadiu nefuncțional, unde cel puțin pe moment nu se produce/repară nici un produs", "la momentul actual avem doar o hală aproape goală, cu excepția celor 4 utilaje achiziționate prin proiect și unde nu produce nimeni nimic".

Organismul Intermediar pentru IMM a efectuat o acțiune de control cu privire la aspectele constatate cu ocazia vizitei de monitorizare. Prin procesul verbal de constatare întocmit în urma controlului, s-a stabilit că - "**toate utilajele achiziționate având un aspect învechit și/sau semne de uzură, fapt ce le face neeligibile în cadrul proiectului**", fiind astfel încălcate prevederile art. 19 alin. 1 din Ordinul nr. 477/20.02.2008 al Ministrului Economiei și Comerțului care stipulează că "**activele achiziționate trebuie să fie noi**".

Echipa de control a constatat că utilajele achiziționate sunt vechi, provin de la aceeași societate și au fost achiziționate la suprapreț, prin vânzări succesive ale aceluiași utilaj, atât ca

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

piese componente, cât și ca utilaj asamblat, pentru acestea fiind prezentate documente inexacte sau falsificate.

Fapta asociatului și administrator al SC ME SRL și, respectiv, director de proiect, de a transmite MIMMCMA, respectiv MECMA, la cererile de rambursare nr. 1 și 2, următoarele documente asupra cărora există **suspiciuni că sunt inexacte**, potrivit celor constatate anterior:

- declarații de confidențialitate și imparțialitate;
- documente aferente procedurii de achiziție a unei clădiri industriale;
- documente aferente procedurii de achiziție a unei prese hidraulice;

precum și următoarele documente asupra cărora există **suspiciuni că au fost falsificate**:

- trei adrese/certificate constatatoare purtând antetele, ștampilele și semnăturile reprezentanților SC (...) SRL;

- un document intitulat Anunț de atribuire care a avut ca urmare imediată încasarea sumei totale de 627.060,06 RON,

pot întruni elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art. 18¹ alin. 1 și 3 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

Fapta asociatului, administrator al SC ME SRL Craiova și, respectiv, Director de proiect, de a transmite Ministerului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Comerțului și Mediului de Afaceri, respectiv Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, la cererile de rambursare nr. 3, următoarele documente asupra cărora există **suspiciuni că sunt inexacte**, potrivit celor constatate anterior:

- documente aferente procedurii de achiziție a unei mașini de izolat conductori în mod continuu;

- documente aferente procedurii de achiziție a unui cuptor de uscare mașini electrice;

precum și următoarele documente asupra cărora există **suspiciuni că au fost falsificate**:

- patru adrese/certificate constatatoare purtând antetele, ștampilele și semnăturile reprezentanților unor societăți cu răspundere limitată;

- trei adrese/certificate constatatoare, purtând antetele, ștampilele și semnăturile reprezentanților SC (...) SRL.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

pot întruni elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 20 Cod Penal raportat la art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere aspectele constatate, a fost declarată neeligibilă suma totală de 627.060 RON, reprezentând cele două plăți intermediare încasate de SC ME SRL.

SC ME SRL a achitat debitul stabilit prin OP în suma de 145.600 RON și OP în suma de 482.000 RON.

Constatările au fost transmise către DNA în vederea efectuării de cercetări privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 20 Cod Penal raportat la art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

I.5.6. Studiul de caz nr. I.6

SC Y SRL a depus o cerere de finanțare în scopul obținerii unor fonduri nerambursabile prin intermediul Programului Operațional Sectorial „Creșterea competitivității economice” – axa prioritară 3, operațiunea 3.1.1 „Sprijinirea accesului la internet și la serviciile conexe”. În vederea dovedirii îndeplinirii unor criterii de eligibilitate specificate în Ghidul Solicitantului, SC Y SRL a anexat la cererea de finanțare depusă *certificat de atestare fiscală pentru persoane juridice* (care atestă faptul că SC Y SRL nu figurează în evidențe cu obligații de plată restante către bugetul de stat la data solicitării finanțării), *declarație de eligibilitate pentru IMM-uri* (în care se declară pe proprie răspundere că societatea nu are datorii publice restante), *declarație pe propria răspundere* (în care se menționează că informațiile incluse în această cerere și detaliile prezentate în documentele anexate sunt corecte).

Ca urmare a scrisorii de solicitare a informațiilor suplimentare în faza de evaluare, SC Y SRL a mai depus la OIPSI o declarație de eligibilitate pentru IMM-uri.

Prin scrisoarea de aprobare a aplicației (cererii de finanțare), OIPSI a comunicat beneficiarului faptul că, în urma evaluării, aplicația a fost selectată și aprobată, iar proiectul poate fi cofinanțat cu sprijinul Fondului European de Dezvoltare Regională, finanțarea nerambursabilă fiind de 42.279,4 RON. În vederea încheierii contractului de finanțare, OIPSI a mai solicitat SC Y SRL

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

prezentarea de noi documente justificative (certIFICATE de atestare fiscală privind debitele restante la bugetul de stat și bugetul local la zi).

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selectare și contractare, experții evaluatori din cadrul OIPSI au constatat indicii privind existența unor **documente „suspecte de fals”** prezentate de SC Y SRL în vederea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate. Ca urmare a identificării acestei situații, AM POS „Creșterea Competitivității Economice” a sesizat DLAF cu privire la indiciile de fraudă anterior menționate.

La solicitarea echipei de control DLAF, DG Județeană a Finanțelor Publice a comunicat datele transmise de către Administrația Finanțelor Publice locală, respectiv faptul că *în baza fișei de evidență pe plătitor, societatea figurează la datele solicitate cu **obligații de plată neachitate***.

Referitor la cele două certificate de atestare fiscală depuse de beneficiar la cererea de finanțare și respectiv cel pentru încheierea contractului de finanțare nerambursabilă AFP a precizat că ***nu a emis Certificatul de atestare fiscală pentru persoane juridice pentru SC Y SRL***; Direcția Fiscală a Municipiului a comunicat faptul că *din evidențele lor nu se constată eliberarea certificatului fiscal depus și că, „potrivit propriilor evidențe, certificatul de atestare fiscală pentru persoane juridice privind impozitele și taxele locale și alte venituri ale bugetului local pentru SC Y SRL nu a fost emis de această instituție”*.

Echipea de control DLAF a ridicat de la sediul Organismului Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale – OIPSI, prin proces-verbal, documentele în original asupra cărora există indicii că au fost falsificate.

Prin solicitarea înregistrată la OIPSI, reprezentantul SC Y SRL a solicitat **„anularea cererii de finanțare”** depusă de societate la Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale – OIPSI pentru proiectul menționat.

Fapta reprezentantului SC Y SRL, de a prezenta OIPSI, **documente false** în vederea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și obținerii de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene, poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene, prevăzută la art. 18¹ alin.1 coroborat cu art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare drept care constatările au fost trimise către Direcția Națională

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Anticorupție, în vederea efectuării de cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute și sancționate de art. 18¹ alin.1, coroborat cu art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

I.5.7. Studiul de caz nr.1.7

Beneficiarul SC K SRL a depus o cerere de finanțare, în anul 2008, în scopul obținerii unor fonduri nerambursabile prin intermediul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” – POS CCE 2007 – 2013. Valoarea totală a proiectului a fost estimată la 1.000.000 RON, fără TVA, din care 70% reprezenta cheltuieli publice, iar 30% - cofinanțarea beneficiarului.

Obiectivul principal al proiectului a constat în modernizarea și diversificarea producției, atât din punct de vedere calitativ cât și cantitativ, astfel încât să se poată crea premisele dezvoltării unor schimburi comerciale cu alte state. Pentru realizarea acestui obiectiv general, beneficiarul a desfășurat 3 tipuri de activități:

- achiziția unor materiale publicitare,
- realizarea unei pagini web,
- misiune economică prin participarea la târguri de specialitate în străinătate,

În vederea realizării primelor două activități, beneficiarul a organizat o licitație, firma câștigătoare a fost SC X SRL.

În scopul decontării contravalorii serviciilor prestate pentru cele două activități (materiale publicitare și realizare site web), SC X SRL a emis 2 (două) facturi, fiecare dintre acestea fiind în valoare de 300.000 RON.

Din analiza extraselor de cont a rezultat că, după ce furnizorul declarat câștigător a încasat de la beneficiar contravaloarea serviciilor prestate, în aceeași perioadă de timp, acesta a transferat din același cont sume de bani în valoare totală de 300.000 RON, către SC K1 SRL, societate al cărei asociat și administrator este același cu cel al SC K SRL. Conform acestor extrase de cont, sumele de bani transferate au ca justificare de plată, existența unor servicii de consultanță.

Cea de-a treia activitate prevăzută a fi desfășurată prin proiect reprezintă realizarea unei misiuni economice în țări din America de Nord și Asia.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Din verificări a rezultat că societatea comercială în cauză a fost identificată și desemnată de către beneficiar, fără a respecta prevederile legale.

Totodată, pentru serviciile prestate a fost emisă o factură în valoare de aproximativ 300.000 RON. În urma analizei documentare a rezultat că, în realitate, au fost efectuate cheltuieli în sumă de 40.000 RON.

De asemenea, conform extraselor de cont, societatea comercială care a "prestat" serviciile de cazare și transport a încasat suma de 300.000 RON de la SC K SRL, și în aceeași zi, această sumă a fost transferată, sub formă de decontare, către SC K1 SRL. Ca și în cazul achiziției materialelor publicitare și a realizării paginii web, returnarea acestor sume avea la bază contracte de consultanță încheiate în mod fictiv între societatea de turism și SC K1 SRL. Administratorul acestei societăți a recunoscut mecanismul de manevrare frauduloasă a fondurilor, prin care s-a realizat doar o simulare a plății pentru serviciile de cazare și transport, fără ca această societate să încaseze efectiv sumele de bani.

Această societate a avut doar rolul de a crea aparența cheltuirii sumelor alocate prin bugetul proiectului în scopul decontării acestora la Autoritatea Contractantă, acționând, în mod direct, în interesul SC K SRL pentru a facilita returnarea sumelor de bani cheltuite de către această societate în cadrul misiunii economice.

Factura emisă de către societatea de turism a fost supraevaluată, prin înțelegerea prealabilă cu emitentul înscrisului, respectiv cu reprezentantul societății, fapt recunoscut de către acesta în declarația dată echipei de control DLAF.

Înțelegerea prealabilă dintre beneficiarul finanțării nerambursabile și administratorul societății de turism a vizat, totodată, și returnarea imediată și integrală a sumei de 300.000 RON, doar pentru a crea aparența plății unor servicii presupus prestate de firma de turism.

Fapta administratorului SC K SRL, de a atașa la cererea de plată documente financiare prin care a atestat în mod nereal sume de bani cheltuite cu ocazia derulării misiunii economice, precum și omisiunea de a furniza Autorității Contractante date privind sumele de bani cheltuite,

Ambele acțiuni având ca scop obținerea pe nedrept a unor sume de bani din bugetul comunității europene, poate întruni elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

prevăzută de art. 18¹ alin 1, 2 și 3 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

Fapta administratorului SC K SRL, de a atașa la cererea de plată documente financiare prin care a atestat în mod nereal sumele de bani cheltuite cu ocazia derulării misunii economice, precum și omisiunea de a furniza Autorității Contractante date privind sumele de bani cheltuite, ambele acțiuni având ca scop obținerea pe nedrept a unor sume de bani din bugetul de stat, poate întruni elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea prevăzută de art. 215 Cod Penal - Înșelaciune.

Fapta administratorului societății de turism de a facilita SC K SRL obținerea pe nedrept a unor sume de bani din bugetul comunităților europene prin emiterea unor documente justificative de plată care au atestat în mod nereal prestarea unor servicii turistice precum și supraevaluarea acestor servicii având cunoștință de valoarea exactă a acestora, poate întruni elementele constitutive ale complicității la tentativa la infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin 1, 2 și 3 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

I.5.8. Studiul de caz nr. I.8

Acțiunea de control efectuată de către DLAF, a avut la bază adresa Autorității de Management care a sesizat faptul că în urma unor verificări efectuate de Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS) – Direcția Generală Organism Intermediar pentru Cercetare în legătură cu obținerea fondurilor alocate prin POS CCE, Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Axa 2 - Competitivitate prin Cercetare, Dezvoltare tehnologică și inovare, pentru proiectul "Creșterea competitivității și diversificarea ofertei de servicii inovative de valorizare a brandului în cadrul SC Brand SRL" au existat suspiciuni de fals cu privire la scrisoarea de garanție bancară, emisă de Bank, depusă de beneficiar în cadrul dosarului cererii de prefinanțare.

Conform Ghidului solicitantului pentru operațiunea 2.3.3." Promovarea inovării în cadrul Întreprinderilor", beneficiarul poate să primească prefinanțare în procent de maxim 35% din valoarea totală a finanțării acordată prin contractul de finanțare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Totodată, în Ghidul solicitantului se prevedea că pentru transferul sumelor cu titlu de prefinanțare, pentru primirea prefinanțării, beneficiarul are obligația să deschidă un cont la trezorerie sau bancă, dedicat exclusiv administrării acestei sume precum și a tranșelor de plată următoare și trebuie să depună la dosar o scrisoare de garanție bancară pentru suma aferentă prefinanțării solicitată.

Reprezentantul legal al SC Brand SRL, a folosit la ANCS, în cadrul a două cereri de plată a prefinanțării, **un înscris falsificat prin contrafacere**, intitulat "Scrisoare de garanție bancară cu ștampila și antetul Bank, ", în scopul obținerii sumei de 700.000 RON, sumă ce nu a fost încasată ca urmare a respingerii cererilor în cauză, faptă ce poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă de obținere ilegală de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene, prevăzută de art. 20 Cod penal, raportat la art. 18¹ alin. 1 și 3 și art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 cu modificările și completările ulterioare.

În urma verificărilor efectuate, echipa de control nu l-a putut identifica pe cel care a furnizat reprezentantului SC Brand SRL, **scrisoarea de garanție bancară falsificată**, motiv pentru care nu a putut fi identificată nici persoana care a falsificat acel înscris, săvârșind infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură, faptă ce poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la tentativa de obținere ilegală de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene, prevăzută de art. 26 Cod penal, raportat la art. 20 Cod penal, ambele raportate la art. 18¹ alin. 1 și 3 și art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul proiectului au fost depuse trei cereri de prefinanțare, primele două au fost respinse de către organismul de implementare și ultima aprobată de acesta.

În urma analizării documentelor puse la dispoziție de ANCS, echipa de control a constatat că primele două cereri de prefinanțare, la care a fost anexată și scrisoarea de garanție bancară cu ștampila și antetul Bank, au fost respinse. Prima a fost respinsă în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 3345/14.11.2008, iar cea de-a doua ca urmare neconcordanței între numărul de cont bancar înscris în cererea de prefinanțare și cel menționat în contractul de finanțare. ANCS a informat DLAF că în cazul proiectului derulat de SC Brand SRL a fost efectuată doar plata avansului, urmând ca în scurt timp să fie plătită și cererea de rambursare 1 depusă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Constatările au fost trimise către Direcția Națională Anticorupție, în vederea efectuării de cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute și sancționate de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

I.5.9. Studiul de caz nr. I.9

SC No name SRL a depus la Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”, în cadrul unui apel de proiecte din Axa prioritară 4 - Domeniul major de intervenție 2 – Valorificarea resurselor regenerabile de energie, o cerere de finanțare în scopul obținerii unor fonduri nerambursabile. Valoarea eligibilă nerambursabilă a proiectului a fost de 6.739.762 Ron.

Potrivit prevederilor Ghidului Solicitantului, SC No name SRL a depus la cererea de finanțare documentul intitulat *Aviz tehnic de racordare* de la SC FDEE Electrica Distribuție SA. Pe prima pagina a acestui document se află mențiunea olografă „se prelungește până la 31 decembrie 2010”, urmată de semnătura și ștampila Sucursalei locale a SC FDEE Electrica Distribuție SA.

Organismul Intermediar pentru Energie a solicitat SC No name SRL să transmită avizul tehnic de racordare în vigoare, aferent proiectului pentru care s-a depus cererea de finanțare deoarece denumirea avizului existent la dosar era diferită de denumirea existentă în cererea de finanțare.

SC No name SRL răspunde solicitării depunând un aviz, cu același număr de înregistrare ca și avizul existent la dosar, dar care era eliberat pentru o denumire corespunzătoare cu cea a proiectului pentru care s-a făcut solicitarea, denumire diferită de cea care apărea pe primul aviz depus la dosar. Si acest aviz poarta mențiunea olografă „se prelungește până la 31 decembrie 2010”, cu semnătura directorului si ștampila Sucursalei locale a SC FDEE Electrica Distribuție SA.

DLAF a solicitat SC FDEE Electrica Distribuție SA să menționeze care dintre cele două avize tehnice de racordare, care prezintă același număr de aviz dar menționează titluri diferite, a fost emis pentru SC No name SRL. SC FDEE Electrica Distribuție SA a emis un aviz tehnic de racordare, ca urmare a solicitării SC No name SRL, aviz care a expirat si a fost prelungit de către SDEE locală. Avizul respectiv a fost depus în dosarul anexat cererii de finanțare. La solicitarea completării dosarului, având în vedere faptul ca situația din zonă era neschimbată, SC FDEE Electrica SA, a emis

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

un nou aviz de racordare, în aceleași condiții ca și cel anterior, dar pentru proiectul pentru care se făcea cererea de finanțare. Noul aviz de racordare îl înlocuia pe cel anterior și schimba denumirea proiectului deoarece SC No name SRL solicitase ca noul aviz să fie eliberat pentru o altă denumire decât cel vechi dar în aceleași condiții. Având în vedere aspectele constatate anterior, avizul tehnic de racordare prezintă indicii că a fost falsificat prin modificarea (alterarea) datelor din titlu pentru a corespunde cu datele din cererea de finanțare. Totodată, avizul tehnic de racordare a fost prelungit de către SDEE locală (având în vedere faptul că nu se modificaseră condițiile tehnice care au stat la baza eliberării avizului) și nu de către SC FDEE, care era singurul în măsură să facă asta, conform prevederilor art. 29, alin. 2 din HG nr. 90/2008 (*pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, operatorul de rețea poate prelungi cel mult o dată cu încă 6 luni, respectiv 3 luni, după caz, termenele de valabilitate ale ATR prevăzute la alin. 1 lit. d), dacă nu s-au modificat datele care au stat la baza emiterii avizului tehnic de racordare, iar soluția și tariful de racordare stabilite sunt în continuare valabile*).

Fapta directorului SDEE, asociat la SC No name SRL, de **a falsifica prin modificarea datelor** menționate în Avizul tehnic de racordare poate întruni elementele constitutive ale **infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale** prevăzută la art. 288, alin. 1 și 2 Cod Penal.

Fapta directorului SDEE, asociat la SC No name SRL, de a pune la dispoziția administratorului SC No name SRL avizul tehnic de racordare asupra căruia există indicii temeinice că a fost falsificat și care ulterior a fost prezentat la cererea de finanțare în vederea încheierii contractului de finanțare și obținerii de fonduri comunitare, poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii de **complicitate la tentativa de obținere ilegală de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene** prevăzută la art. 26 Cod Penal, raportat la art. 20 Cod Penal, raportat la art. 18¹ alin. 1 și 3 și art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

Fapta administratorului SC No name SRL, reprezentat legal al proiectului, de a prezenta la Organismul Intermediar pentru Energie din cadrul MECMA, în vederea încheierii contractului de finanțare și obținerii de fonduri comunitare, a documentului intitulat Aviz tehnic de racordare, care a fost falsificat în condițiile expuse anterior, poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii de **tentativă la obținerea ilegală de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

prevăzută la art. 20 Cod Penal raportat la art. 18¹ alin. 1 și 3 și art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

Constatările au fost trimise către Direcția Națională Anticorupție, în vederea efectuării de cercetări privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 288 alin.1 și 2 Cod Penal, la art. 20 Cod Penal, raportat la art. 18¹ alin. 1 și 3 și art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. 26 Cod Penal, raportat la art. 20 Cod Penal, raportat la art. 18¹ alin. 1 și 3 și art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

II.CONFLICTUL DE INTERESE ÎN IMPLEMENTAREA CONTRACTELOR CU FINANȚARE EUROPEANĂ

II.1.Conflictul de interese – cadrul legal

Reglementările penale și administrative în domeniul conflictului de interese urmăresc susținerea integrității funcționarilor publici în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu pe care le au în cadrul autorităților sau instituțiilor publice din care fac parte.

Încălcarea obligațiilor legale privind conflictul de interese constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementărilor aplicabile funcționarului public sau activității respective, numai dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni.

Infracțiunea se încadrează în categoria conflictului de interese dacă există o decizie luată într-un interes personal de natură patrimonială în favoarea unor persoane expres prevăzute de lege.

ATENȚIE!

O primă reglementare a conflictului de interese, prin raportare explicită la funcționarul public, a fost cea introdusă în *Recomandarea nr. 10/2000*⁷ a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei:

☐ Art. 13 „Conflictul de interese”

1. „Conflictul de interese se naște în situația în care un funcționar public are un interes personal de natură să influențeze sau să pară a influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor sale oficiale.
2. Interesul personal al funcționarului public include orice avantaj pentru el însuși, familia sa, rudelor apropiate, prietenilor și persoanelor sau organizațiilor cu care acesta are sau a avut relații de afaceri sau relații politice. Interesul personal poate include orice obligație, financiară sau civilă, pe care funcționarul public o are.
3. Întrucât funcționarul public este, de regulă, singura persoană care știe dacă se află în această situație, funcționarul public are responsabilitatea personală:

⁷ Anexa „Modelul Codului de conduită pentru funcționarii publici”, art. 13

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- să aibă în atenție orice conflict de interese real sau potențial;
  - să ia măsuri pentru a evita acest conflict;
  - să dezvăluie șefului său ierarhic superior orice conflict de acest tip de îndată ce a luat cunoștință despre el;
  - să respecte orice decizie finală de a se retrage din situația apărută sau de a renunța la avantajele care provoacă conflictul”.
4. Ori de câte ori situația o impune, funcționarul public trebuie să declare dacă se afla sau nu într-un conflict de interese.
5. Orice conflict de interese declarat de un candidat la serviciul public sau la un nou post în serviciul public, trebuie soluționat înainte de numirea sa.”

În anul 2003 statele membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) a prezentat în ghidul „*Managementul conflictelor de interese în serviciul public*”, o formă generală a conflictului de interese:

□ „...*existența unui conflict între îndatoririle publice și interesele private ale unui funcționar public, interesele private ale funcționarului putând influența în mod necuvenit exercitarea îndatoririlor și a responsabilităților sale oficiale.*”⁸”

În legislația națională, prin *Legea nr. 161/2003*, a fost introdusă, pentru prima dată, o reglementare unitară privind conflictul de interese, astfel:

□ Art. 70 „*Prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin, potrivit Constituției și altor acte normative.*”

Art. 4 lit. e) din *Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită* definește **conflictul de interese** ca fiind acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al funcționarului public este în contradicție cu interesul public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției publice deținute.

⁸ Definiție propusă de OECD în ghidul „*Managing Conflict of Interest in the Public Service*”, 2003, pag. 24

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Față de cadrul normativ de incriminare a faptelor de corupție, *Codul Penal* sancționează în cuprinsul art. 301 folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane⁹ și în cuprinsul art. 308 infracțiunile de corupție și de serviciu comise de alte persoane, astfel:

☐ Art. 301 „*Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane:*

(1) *Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv...*

(2) *Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazurile în care actul sau decizia se referă la următoarele situații:*

a) *emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative;*

b) *exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.”*

☐ Art. 308 „*Infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane:*

(1) *Dispozițiile art. 289-292, 295, 297-300 și art. 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin.*

(2) ori în cadrul oricărei persoane juridice¹⁰.

(2) *În acest caz, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.”*

În ceea ce privește definirea conflictului de interese la nivelul directivelor europene privind achizițiile publice, o primă referire poate fi identificată în cadrul Directivei 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului European din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, potrivit căruia ” *statele membre se asigură că autoritățile contractante iau măsurile adecvate pentru a preveni, identifica și lua măsuri în privința conflictelor*

⁹ Denumirea articolului („Conflictul de interese”) și conținutul articolului au fost modificate prin Legea nr. 193/2017

¹⁰ Decizia Curții Constituționale a României nr. 603/2015 referitoare caracterul de neconstituționalitate a sintagmei „ori în cadrul oricărei persoane juridice” din cuprinsul dispozițiilor art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301 din Codul Penal

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

de interese apărute în desfășurarea procedurilor de achiziție, astfel încât să se evite orice denaturare a concurenței și să se asigure un tratament egal pentru toți operatorii economici".¹¹

Potrivit tezei a 2-a a aceleiași prevederi legale, "*conceptul de conflict de interese acoperă cel puțin orice situație în care personalului autorității contractante sau al unui furnizor de servicii, care acționează în numele autorității contractante, ce sunt implicați în desfășurarea procedurii de achiziție sau care pot influența rezultatul acesteia au, în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal, care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea sau independența lor în contextul derulării procedurii de achiziție".*

Conflictul de interese în domeniul achizițiilor publice trebuie analizat, într-o primă etapă, prin raportare la *calitatea de autoritate contractantă*¹² pe care o au organismele care derulează proceduri de achiziții publice, precum și *la elementele de natură statutară/ contractuală* a persoanelor implicate în procesul de elaborare a documentației de atribuire.

În momentul derulării procedurii de achiziție publică, se verifică elemente de incompatibilitate, care derivă din legile speciale aplicabile personalului implicat în derularea procedurii, precum și reglementările care definesc/ stabilesc conflictul de interese în domeniul achizițiilor publice.¹³

Astfel, în ceea ce privește legea specială în domeniul achizițiilor publice, aceasta definește conflictul de interese ca reprezentând: "*orice situație în care personalul autorității contractante sau al unui furnizor de servicii care acționează în numele autorității contractante, care sunt implicați în desfășurarea procedurii de atribuire sau care pot influența rezultatul acesteia au, în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal, care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea ori independența lor în contextul derulării procedurii de atribuire.*"¹⁴

Plecând de la definiția furnizată de legiuitor, în procesul de identificare privind existența unui conflict de interese, se analizează într-o primă etapă reglementările privind conflictul de

¹¹ Art.24 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE

¹² Art.4 alin. (1) din Legea 98/2016 privind achizițiile publice, Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 390 din 23/05/2016;

¹³ Art.58-63 din Legea 98/2016 privind achizițiile publice, Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 390 din 23/05/2016;

¹⁴ Art.59 din Legea 98/2016 privind achizițiile publice, Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 390 din 23/05/2016;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

interese stabilite de legiuitor în domeniul achizițiilor publice, iar în subsidiar, se analizează textele de lege aplicabile, prin raportare la statutul personalului autorității contractante care sunt implicați în procesul de derulare al procedurii de achiziție publică.

Analiza conflictului de interese, trebuie raportată la legislația specifică administrației publice centrale sau locale¹⁵ care stabilește drepturi și obligații atât pentru personalul contractual din cadrul autorităților contractante, cât și pentru funcționarii publici.

Apariția unor imixțiuni între interesele personale și obligațiile publice ale funcționarilor publici poate duce la forme de corupție.

ATENȚIE!

La incriminarea unei fapte care întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni, trebuie luate în seamă două aspecte importante:

- a. subiectul infracțiunii – funcționarul public/ persoana în accepțiunea dispozițiilor art. 175 din noul *Cod Penal*, și
- b. produsul infracțiunii – folosul patrimonial în sensul dispozițiilor noului *Cod Penal*.

În ceea ce privește protecția intereselor financiare ale UE și combaterea corupției în domeniul gestionării proiectelor finanțate de la bugetul UE, *Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1046/2018*¹⁶ privind normele aplicabile bugetului Uniunii, tratează conflictul de interese astfel:

☐ Art. 61

(1) „... un conflict de interese există în cazul în care exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor unui factor financiar sau ale unui alt factor, menționate la alineatul (1), este compromisă din motive care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect.”

¹⁵ Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, Legea nr.7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici; Legea nr. 2015/2001 a administrației publice locale, legea nr. 393/2004 privind statutul aleșilor locali, Legea nr. 78/2000, privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

¹⁶ Noul Regulament Financiar în vigoare din data de 8 august 2018

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

IMPORTANT

Conflictul de interese în contextul gestionării bugetului UE, așa cum este definit în regulamentul financiar, tratează unitar persoana publică și persoana privată.

*Pentru exercitarea funcțiilor de demnitate publică și funcțiilor publice, pentru prevenirea corupției instituționale, pentru asumarea responsabilităților în evaluarea declarațiilor de avere, a datelor și informațiilor privind averea, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe parcursul exercitării funcției publice, a incompatibilităților și a conflictelor de interese potențiale în care se pot afla persoanele prevăzute la art. 1¹⁷, activitatea de evaluare a averii, a conflictelor de interese și a incompatibilităților în care se pot afla persoanele prevăzute la art. 1 se efectuează de către Agenția Națională de Integritate (ANI) în baza principiilor enunțate în art. 8 alin. (3) din *Legea nr. 176/2010*.*

II.2. Forme ale conflictului de interese

Situațiile de conflict de interese fac de multă vreme subiectul unei politici specifice. Legislația națională și comunitară, mecanismele de management în instituțiile publice au menirea să mențină integritatea și promovarea deciziilor dezinteresate. De aceea, o politică modernă de prevenire a conflictului de interese trebuie să urmărească găsirea unui echilibru prin:

- ▶ identificarea riscurilor care afectează integritatea autorităților publice și a funcționarilor publici;
- ▶ prin conștientizarea autorităților publice și a funcționarilor publici asupra unor incidente sau potențiale stări de conflict de interese;
- ▶ interzicerea fermă a situațiilor generatoare a conflictelor de interese;
- ▶ gestionarea eficientă a situațiilor aparente de conflict de interese;
- ▶ Implementarea unor proceduri eficiente de identificare, dezvăluire, gestionare și promovare a soluțiilor adecvate situațiilor generatoare sau a celor de conflicte de interese reale.

¹⁷ Legea nr. 176/2010 art. 8 alin. (1)

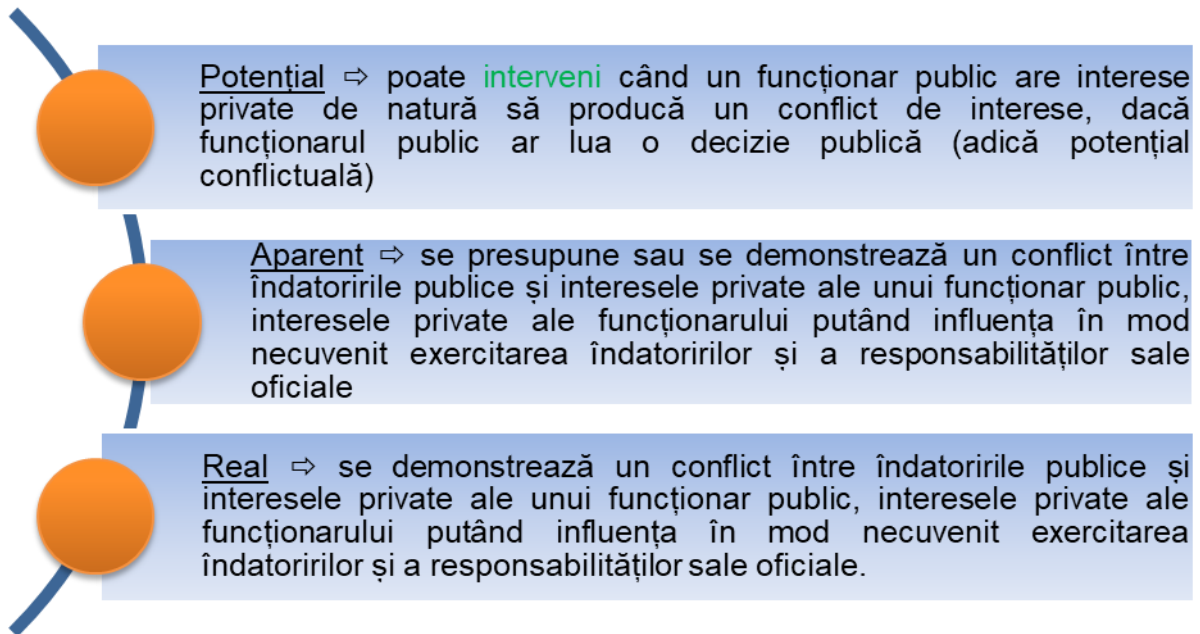

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Fig. Caracterul/tipologia conflictului de interese¹⁸

În situația în care un ofertant aflat în conflict de interese câștigă o procedură¹⁹ de achiziție publică și ordonatorul de credite semnează contractul, conflictul de interese devine consumat, așa încât instrumentele pe care le are la îndemână autoritatea contractantă sunt remediarea²⁰ situației prin:

1. rezilierea contractului,
2. sesizarea situației de conflict de interese organelor abilitate, și
3. orice alte măsuri în conformitate cu legea.

¹⁸ Tipuri propuse de OECD în ghidul „Managing Conflict of Interest in the Public Service”, 2003

¹⁹ Conflictul de interese, în sensul art. 58 din Legea nr. 98/2016 respectiv art. 72 din Legea nr. 99/2016 (care transpun dispozițiile directivelor europene în domeniu), este motiv de excludere din procedura de atribuire în situația în care nu poate fi remediat pe parcursul procedurii (art. 167 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 98/2016, art. 180 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 99/2016).

²⁰ „Remediarea” este posibilă până la finalizarea procedurii de atribuire. Ulterior autoritatea/entitatea contractantă are dreptul să denunțe unilateral contractul (art. 233 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 și/sau să aplice sancțiunile prevăzute în contractul încheiat, cu emiterea unui document constatator negativ. Autoritatea/entitatea va suporta amenda prevăzută în capitolul „contravenții și sancțiuni” din legile menționate. Trebuie menționat că orice persoană interesată are dreptul să solicite în instanță constatarea nulității contractului art.58 alin. (1) și (2) lit .d) din Legea nr. 101/2016

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

În situația în care funcționarul public a participat la luarea unei decizii publice, față de care are interese private și prin care acționează în mod necuvenit în exercitarea atribuțiilor sale, încălcând prevederile legale, conflictul de interese este consumat.

Zonele cu risc ridicat de apariție a conflictelor de interese sunt:

- a. achizițiile publice,
- b. funcțiile de verificare și control,
- c. funcțiile de monitorizare, și
- d. funcțiile de relaționare stabilite între autoritățile publice și entitățile private.

În lucrarea *Ghid privind incompatibilitățile și conflictele de interese*²¹ se explică foarte clar faptul că în cazul conflictului de interese potențial, conduita cerută funcționarului public se îndreaptă pe exercitarea în mod transparent, imparțial și obiectiv a atribuțiilor sale, în timp ce în cazul conflictului de interese actual, funcționarul public trebuie să se abțină de la luarea oricăror decizii care ar influența în mod necuvenit exercitarea atribuțiilor, informându-și superiorul ierarhic despre situația apărută.

Totodată, față de conflictul de interese consumat acesta se demonstrează în cazul în care funcționarul nu s-a abținut de la luarea unei decizii, în ipoteza unui conflict de interese actual, ceea ce implică sancțiunea penală prevăzută de lege.

Domeniul cu cel mai ridicat risc de apariție a conflictelor de interese îl reprezintă achizițiile publice, astfel că mecanismele de prevenire a conflictelor de interese trebuie să aibă în vedere factorul uman, respectiv funcționarul public care, de regulă, este cel mai în măsură să conștientizeze o astfel de situație conflictuală, având responsabilitatea de:

- ▶ a evalua situația care determină apariția unui conflict de interese,
- ▶ a acționa rapid și eficient pentru a evita conflictul de interese,
- ▶ a informa superiorul ierarhic despre o posibilă circumstanță conflictuală,
- ▶ a anula, dacă este posibil, circumstanță conflictuală sau, după caz, de a renunța la situația care ar conduce la un conflict de interese în raport de activitatea sa.

²¹ Ghid privind incompatibilitățile și conflictele de interese, Agenția Națională de Integritate, Ed. 2018, pag. 5

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

II.3. Cauze și efecte

Cauzele generatoare de conflicte de interese, incompatibilități și gradul de apariție al lor pot fi determinate, în principal, de:

- a. Lipsa de transparență;
- b. Deficiențe în organizarea și funcționarea structurilor cu rol de autorități contractante;
- c. Politizarea excesivă a autorităților contractante;
- d. Promovarea nepotismului la angajarea funcționarilor publici;
- e. Deprofesionalizarea structurilor cu rol de autorități contractante;
- f. Lipsa eticii și integrității profesionale precum și conduita - imorală atât la nivelul autorităților contractante, cât și la nivelul entităților private;
- g. Legislația incompletă;
- h. Cooptarea clientelară a experților evaluatori independenți;
- i. Pantouflage;
- j. Convențiile sau înțelegerile din spatele ușilor închise ale entităților private cu funcționarii publici etc.

DEFINIȚII

Pantouflage sau *revolving door* ⇨ migrarea funcționarilor publici din sectorul public în sectorul privat, pentru a fi răsplățiți de entitățile private pentru deciziile luate în beneficiul acestora pe timpul mandatului public. De menționat art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003.

Efectele atribuite conflictelor de interese pot fi rezumate, în general, astfel:

- ▷ prejudicii grave aduse intereselor financiare ale UE și bugetelor UE și statului român;
- ▷ anularea procedurilor de atribuire ale contractelor de achiziții publice/acordului-cadru, cu impact negativ financiar asupra fondurilor publice;

II.4. Mecanisme de prevenire

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Principiile²² care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea funcțiilor de demnitate publică și funcțiilor publice sunt:

- ▷ imparțialitatea,
- ▷ integritatea,
- ▷ transparența deciziei, și
- ▷ supremația interesului public.

În timp ce conflictul de interese consumat este tratat prin sancțiunile prevăzute expres de lege, conflictul de interese potențial și cel actual trebuie prevenit sau depistat, instrumentele cele mai eficiente fiind:

- ▶ Îmbunătățirea cadrului legislativ existent și utilizarea la maxim a instrumentelor de depistare a potențialelor conflicte de interese de către instituțiile publice și organismele specializate (RECOM, ARACHNE, PREVENT) care în momentul de față se utilizează conform legislației aplicabile/ procedurilor de lucru;
- ▶ Specializarea (profesionalizarea specifică) funcționarilor publici în domeniul achizițiilor publice (cursuri de perfecționare non-comprehensive sau atestări profesionale);
- ▶ Sancțiuni drastice în cazurile de ascundere ale conflictelor de interese, atât funcționarilor publici, cât și entităților publice/private;
- ▶ Proiectarea și aplicarea unor instrumente specifice obligatorii (coduri de conduită specializate pentru gestionarea conflictelor de interese);
- ▶ Proiectarea de metodologii și sisteme de alertare, care să permită o monitorizare mai atentă și/sau un control mai riguros asupra aceluiași caz;
- ▶ Instituirea unui sistem de control *ad-hoc* cu personal specializat, în baza rezultatelor analizelor de risc;
- ▶ Îmbunătățirea instrumentelor de analiză a riscurilor, utilizând informații din evaluările și controalele anterioare;

²² Legea 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, art. 71

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- ▶ Proiectarea unor protocoale de cooperare interinstituționale, prin care să se eficientizeze practicile de control pentru prevenirea și depistarea conflictelor de interese și pentru dezvoltarea bazelor de date deschise;
- ▶ Proiectarea cadrului legislativ și mecanismelor de protejare a surselor de notificare.

La sfârșitul lunii **ianie 2017**, Agenția Națională de Integritate a introdus în practică sistemul de prevenție (PREVENT) a conflictelor de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică prin instituirea unui mecanism de **verificare²³ ex-ante** în cadrul procedurilor inițiate prin sistemul electronic de achiziții publice, astfel încât conflictele de interese să fie prevenite fără a fi afectate respectivele proceduri.

Sistemul PREVENT se dovedește a fi un instrument extrem de eficient și eficace în prevenirea conflictelor de interese, datele statistice puse la depozitie de ANI²⁴ demonstrând progresele majore în ceea ce privește *Recomandarea nr. 8 din Obiectivul de referință nr. 2* din ultimul Raport MCV al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu²⁵.

O caracterizare sumară a aplicațiilor utilizate în prezent de către autoritățile publice care gestionează fondurile UE nerambursabile se prezintă astfel:

1. **RECOM** ⇨ sistem informatic utilizat de autoritățile publice acreditate în gestionarea fondurilor UE nerambursabile pentru perioada de programare 2014 – 2020, care permite accesul la baza de date a Oficiului Național al Registrului Comerțului;
2. **ARACHNE** ⇨ instrument informatic utilizat de autoritățile publice acreditate în gestionarea fondurilor UE nerambursabile pentru perioada de programare 2014 – 2020, care facilitează evaluarea riscurilor la selecția proiectelor, verificarea și controlul acestora și îmbunătățește procedura de identificare, prevenire și detectare a fraudelor;
3. **PREVENT** ⇨ sistem informatic de verificare *ex-ante* sau *ex-post* utilizat de Agenția Națională de Integritate pentru prevenirea conflictelor de interese în procedurile de

²³ Legea nr. 184/2016 art. 1, art. 4 alin. (3) și art. 5

²⁴ Date sintetizate și centralizate pe pagina de internet oficială a ANI <https://www.integritate.eu/PREVENT.aspx>

²⁵ COM(2017) 751 final privind Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate în România în cadrul MCV, din 15 noiembrie 2017

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

atribuire a contractelor de achiziții publice/ acordurilor-cadru, în baza unui formular de integritate completat de autoritățile contractante.

Platformele utilizate în prevenirea și depistarea conflictelor de interese – RECOM, ARACHNE și PREVENT – trebuie tratate drept instrumente de verificare și control complementare.

ATENȚIE!

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

II.5. Studii de caz

II.5.1. Studiul de caz nr. II.1.

În exercitarea funcției publice de conducere, funcție publică exercitată în cadrul unei entități publice subordonată unui Minister, persoana evaluată, funcționar public cu funcție de conducere, a aprobat decizii de acordare a plăților pentru o rudă de gradul I, semnând astfel o serie de documente în acest sens. Totodată, persoana evaluată, în exercitarea funcției publice, a întreprins anumite acțiuni în favoarea unor rude de gradul I, respectiv a controlat anumite solicitări depuse de către rude și a făcut verificări în sisteme informatice, acestea fiind făcute în beneficiul aceluiași rude de gradul I, fiind astfel reținută încălcarea art. 70, art. 71 și art. 79, alin. (1), lit. c) din Legea nr. 161 / 2003, respectiv art. 11, alin. (1), lit. c) din O.U.G. nr. 66 / 2011.

Cadrul legal încălcat:

Legea nr. 161 /2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, respectiv

- art. 70 „Prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative”,

- art. 71 „Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public” și

- art. 79, alin. (1), lit. c) „Funcționarul public este în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații: interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice”, dar și

O.U.G. nr. 66 /2011, respectiv art. 11, alin. (1), lit. c) „Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane: cele despre care se constată că pot avea un interes

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.”

Prezumtive sancțiuni din perspectiva **Legii nr. 176 /2010**:

- Art. 25 alin. (1) „Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat că a emis un act administrativ, a încheiat un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea obligațiilor legale privind conflictul de interese ori starea de incompatibilitate constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective, în măsura în care prevederile prezentei legi nu derogă de la aceasta și dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni”,

- alin. (2) „Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție*) pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese sau a unei stări de incompatibilitate”,

- alin. (3) „Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective” și

- alin. (4) Prin derogare de la dispozițiile legilor speciale care reglementează răspunderea disciplinară, sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate ca urmare a săvârșirii unor abateri dintre cele cuprinse în prezenta lege nu pot consta în mustrare sau avertisment,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

coroborat cu **Decizia CCR 418 / 2014** Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 418/2014, a constatat că prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010 sunt constituționale în măsura în care sintagma "aceeași funcție" se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art. 1.

II.5.2. Studiul de caz nr. II.2

În exercitarea funcției publice de execuție, funcția publică exercitată în cadrul unei entități publice subordonată unui Minister, persoana evaluată a intervenit în procesul de soluționare al unor cereri pentru o rudă de gradul II, fiind astfel reținută încălcarea art. 70 și art. 71 din Legea 161 / 2003, respectiv art. 11, alin. (1), lit. b) și art. 16, alin. (1) din O.U.G. 66 / 2011.

Cadrul legal încălcat:

Legea nr. 161 /2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, respectiv

- art. 70 „Prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative” și
- art. 71 „Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public”, dar și

O.U.G. nr. 66 / 2011, respectiv art. 11, alin. (1), lit. b) „Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane: soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți.” și

- art. 16, alin. (1) „Dispozițiile prezentei secțiuni se completează corespunzător cu prevederile legislației naționale referitoare la conflictul de interese.”

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Prezumtive sancțiuni din perspectiva **Legii nr. 176 / 2010**:

- Art. 25 alin. (1) „Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat că a emis un act administrativ, a încheiat un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea obligațiilor legale privind conflictul de interese ori starea de incompatibilitate constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective, în măsura în care prevederile prezentei legi nu derogă de la aceasta și dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni”,

- alin. (2) „Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție*) pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese sau a unei stări de incompatibilitate”,

- alin. (3) „Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective” și

- alin. (4) Prin derogare de la dispozițiile legilor speciale care reglementează răspunderea disciplinară, sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate ca urmare a săvârșirii unor abateri dintre cele cuprinse în prezenta lege nu pot consta în mustrare sau avertisment,

coroborat cu **Decizia CCR 418 / 2014** Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 418/2014, a constatat că prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010 sunt constituționale în măsura în care sintagma "aceeași funcție" se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art. 1.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

II.5.3. Studiul de caz nr. II.3.

În exercitarea funcției publice de execuție, funcția publică exercitată în cadrul unei Autorități de Management, persoana evaluată a aprobat o finanțare nerembursabilă, din fonduri europene, în favoarea unei societăți comerciale și, implicit, în interesul unui afin de gradul I.

Cadrul legal încălcat:

Cod penal, art. 301 „Conflictul de interese: Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos patrimonial, pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afin până la gradul II inclusiv sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale*) ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.”

Prezumptive sancțiuni din perspectiva Codului penal / Codului de procedură penală: Titlul III – Pedepsele, Cod penal și Titlul V – Măsurile preventive și alte măsuri procesuale, Cod procedură penală.

II.5.4. Studiul de caz nr. II.4.

În exercitarea funcției publice de conducere, funcție publică exercitată în cadrul unei Autorități de Management, persoana evaluată a semnat anumite liste de verificare a unor achiziții publice ale unor societăți comerciale, care au încheiat contracte cu un alt operator economic, operator economic în care persoana evaluată a deținut anumite funcții și calități în ultimii 5 ani rezultând, astfel, indiciile privind săvârșirea infracțiunii de conflict de interese. De asemenea, ulterior numirii persoanei evaluate în funcția publică, un Organism Intermediar, în numele și pentru un Minister / Program Operațional, a încheiat un contract de finanțare cu un operator economic, în cadrul căruia persoana evaluată a deținut calitatea de administrator, pe de o parte, iar pe de altă parte în cadrul căruia a întocmit o serie de documente circumscrise încheierii contractului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Cadrul legal încălcat:

Cod penal, art. 301 „Conflictul de interese: Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos patrimonial, pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afin până la gradul II inclusiv sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale*) ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.” și Legea nr. 78 /2000, art. 12, lit. b) „Folosirea, în orice mod, direct sau indirect, de informații ce nu sunt destinate publicității ori permiterea accesului unor persoane neautorizate la aceste informații.”

Prezumtive sancțiuni din perspectiva Codului penal / Codului de procedură penală / Legii nr. 78/2000: Titlul III – Pedepsele, Cod penal și Titlul V – Măsurile preventive și alte măsuri procesuale, Cod procedură penală, respectiv articolul 12 din Legea nr. 78 /2000.

II.5.5. Studiul de caz nr. II.5.

În exercitarea funcției publice de conducere, funcție publică exercitată în cadrul unei Agenții subordonată unui Minister, persoana evaluată, în calitate de reprezentant al acelei Agenții, a încheiat un acord de parteneriat cu un operator economic în vederea implementării unui proiect, operator economic care, ulterior încheierii acordului, a procedat la angajarea soțului / soției persoanei evaluate, fiind astfel încălcate dispozițiile art. 71 și ale art. 79, alin. (1), lit. c) din Legea nr. 161 / 2003, respectiv dispozițiile art. 69, lit. c) și lit. d) din O.U.G. nr. 34 / 2006.

Cadrul legal încălcat:

Legea nr. 161 / 2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, respectiv

- art. 71 „Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public” și

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- art. 79, alin. (1), lit. c) „Funcționarul public este în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații: interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice”, dar și

O.U.G. nr. 34 / 2006, respectiv art. 69, lit. c) și lit. d) „Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor următoarele persoane [...] persoane despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor; persoane care în exercitarea funcției pe care o dețin la nivelul autorității contractante se află în situația existenței unui conflict de interese astfel cum este acesta reglementat de Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.”

Prezumptive sancțiuni din perspectiva **Legii nr. 176 / 2010**:

- Art. 25 alin. (1) „Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat că a emis un act administrativ, a încheiat un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea obligațiilor legale privind conflictul de interese ori starea de incompatibilitate constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective, în măsura în care prevederile prezentei legi nu derogă de la aceasta și dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni”,
- alin. (2) „Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție*) pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate ori a conflictului de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese sau a unei stări de incompatibilitate”,

- alin. (3) „Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective” și alin. (4) Prin derogare de la dispozițiile legilor speciale care reglementează răspunderea disciplinară, sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate ca urmare a săvârșirii unor abateri dintre cele cuprinse în prezenta lege nu pot consta în mustrare sau avertisment,

coroborat cu **Decizia CCR 418 / 2014** Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 418/2014, a constatat că prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010 sunt constituționale în măsura în care sintagma "aceeași funcție" se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art. 1.

II.5.6. Studiul de caz nr. II.6.

În cadrul unui proiect de asistență tehnică, în valoare de 11.563.964,16 lei, derulat de către o instituție publică, a fost constatată încălcarea regimului juridic privind conflictul de interese de către directorul general, întrucât în exercitarea atribuțiilor de serviciu a numit-o pe soția sa membru în cadrul echipei de proiect co-finanțat din POAT.

AM POAT a verificat suspiciunea de neregulă cu privire la rambursarea cheltuielilor salariale pentru echipa de proiect. Suspiciunea a fost formulată de către autoritatea de management urmare publicării a unui comunicat de presă pe site-ul ANI cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictului de interese identificat în cadrul unui proiect co-finanțat din POAT.

În verificarea documentelor, echipa de control a constatat faptul că la emiterea unor acte administrative premergătoare ordinului privind stabilirea componenței echipei de proiect, directorul general al instituției și-a nominalizat soția să facă parte din cadrul echipei de implementare a proiectului co-finanțat din POAT. Având în vedere faptul că pentru latura administrativă, conflictul de interese a fost deja stabilit de către ANI, instituție care a sesizat

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

organele de anchetă penală pentru stabilirea laturii penale, echipa de control a întreprins demersurile necesare pentru obținerea rezultatului verificărilor penale. Astfel, analizând toate aspectele legate de fapta concret săvârșită corelat cu prejudiciul relativ mic, procurorul de caz a dispus clasarea cauzei și a aplicat sancțiunea cu caracter administrativ a amenzii în cuantum de 1000 lei.

II.5.7. Studiul de caz nr. II.7.

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de apel București-Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, reclamanta SC X SA a solicitat, în contradictoriu cu pârâtul MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI TURISMULUI, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional, anularea deciziei de respingere a contestației, anularea scrisorii de respingere a documentației de contractare, precum și a scrisorii de respingere a cererii de finanțare și, pe cale de consecință, obligarea pârâtului la reluarea etapei de analiză și verificare a documentației de contractare pentru cererea de finanțare având ca solicitant SC X SA, cu cheltuieli de judecată. Reclamanta a mai solicitat și suspendarea executării acestor acte administrative, cerere care a fost respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea acțiunii în anulare, reclamanta a arătat următoarele:

Conform instrucțiunilor din Ghidul solicitantului pentru Programul Operațional Regional 2007-2013, Domeniul de intervenție 4.1-Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și local, SC X SA a depus la Agenția de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia o cerere de finanțare.

ADR Sud-Vest Oltenia a comunicat decizia Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului de demarare a procedurii de încheiere a contractului de finanțare și a solicitat actualizarea unor documente ce vor face parte din documentația de contractare. Răspunsul societății a fost comunicat ADR Sud-Vest Oltenia.

Prin adresă, ADR Sud - Vest Oltenia a comunicat scrisoarea de respingere a cererii de finanțare, în care se precizează că AMPOR a decis excluderea societății din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării, precum și respingerea cererii de finanțare, întrucât s-a reținut încălcarea dispozițiilor legale în materia conflictelor de interese (art. 11 lit. a) și c) din OUG nr. 66/2011: "nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare, evaluare, aprobare a cererilor de finanțare sau a

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane: a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți; c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare, evaluare, aprobare a cererilor de finanțare"), precum și nerespectarea „Regulilor pentru cererea deschisă de proiecte” prevăzute de Ghidul solicitantului aferent Domeniul de intervenție 4.1 -Dezvoltarea durabilă structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală („solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării și cererea de finanțare va fi respinsă, în cazul în care se dovedește că acesta se face vinovat de inducerea gravă în eroare a Autorității de Management sau a Organismului Intermediar sau a comisiilor de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau dacă a omis furnizarea acestor informații").

Reclamanta a susținut că această decizie de excludere din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării este întemeiată pe motive de fapt eronate și pe o aplicare greșită a dispozițiilor OUG nr. 66/2011.

Astfel, încălcarea dispozițiile amintite s-a reținut având în vedere calitatea domnului Y atât de reprezentant legal al SC X SA, cât și de evaluator tehnic independent, care ar fi prestat servicii de evaluare în cadrul procesului de evaluare a cererilor de finanțare la ADR Sud-Vest Oltenia depuse pe același Domeniu Major de Intervenție 4.1. Dar dl. Y a fost implicat în procesul de evaluare a cererilor de finanțare la ADR SV Oltenia, înainte de intrarea în vigoare a OUG nr. 66/2011. Ultima sesiune de evaluare la care dl. Y a participat la ADR Sud-Vest Oltenia a fost în cadrul contractului subsecvent, în luna martie 2011. Contractul subsecvent la care se face referire în decizia de excludere, este un contract încheiat între MDRT și Z SRL, pentru servicii de evaluare tehnică și financiară a cererilor de finanțare depuse pentru Axele Prioritare 1-5 din Programului Operațional Regional 2007-2013, în vederea sprijinirii Autorității de Management și a Organismelor Intermediare. Astfel cum se confirmă de managerul Z SRL, prin e-mail, dl. Y nu a evaluat niciun proiect în cadrul acestui contract subsecvent. Precizarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului cu privire la desfășurarea activității de evaluare a dl-ului Y în baza contractului subsecvent este făcută din eroare sau cu rea credință. În consecință, din momentul intrării în

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

vigoare a OUG nr. 66/2011, dl. Y nu a mai participat în nicio comisie de evaluare, în calitate de evaluator tehnic independent în cadrul sesiunilor de evaluare a cererilor de finanțare organizate de ADR Sud-Vest Oltenia.

Reclamanta a mai precizat că dispozițiile art. 11 lit. a) și c) din OUG nr. 66/2011 nu sunt aplicabile evaluatorului independent Y cât timp acesta nu a participat în comisia de evaluare a cererii de finanțare a SC X SA. Nu există un conflict de interese atât timp cât nu se dovedește existența unui interes al evaluatorului în privința cererii/cererilor de finanțare care fac obiectul analizei sale în cadrul sesiunii de evaluare. În consecință, cazurile de conflict de interese menționate în art.11 se referă numai la cererile de finanțare pe care evaluatorul le analizează personal.

Pe de altă parte, prin decizia sa de excludere a SC X SA din procesul de evaluare și selecție, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului consideră că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la Secțiunea a II-a „Reguli pentru cererea deschisă de proiecte” din Ghidul solicitantului, în sensul că SC X SA se face vinovată de „inducerea gravă în eroare a Autorității de Management sau a Organismului Intermediar sau a comisiilor de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau dacă a omis furnizarea acestor informații”, fără însă a preciza considerentele unei astfel de concluzii, mai ales în condițiile în care societatea a acționat în permanență cu onestitate, bună credință și transparență.

Astfel, toate documentele cererii de finanțare a SC X SA depuse la ADR Sud-Vest Oltenia au fost semnate de dl.Y, în calitate sa de reprezentant legal și director general, toate completările și clarificările la cererea de finanțare, care au fost solicitate de ADR Sud Vest Oltenia sau de MDRT, prin ADR Sud Vest Oltenia, au fost întotdeauna semnate de reprezentantul legal dl Y. În consecință, reclamanta apreciază că nu se poate imputa faptul că societatea a ascuns în vreun moment calitatea d-lui Y de reprezentant legal al SC X SA și că ar fi acționat cu rea-credință.

Reclamanta a mai susținut că decizia MDRT de excludere a SC X SA din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării este emisă cu încălcarea legii, în condițiile în care nu exista o constatare legală a abaterii/neregulii pretinse de MDRT a fi săvârșite de Y și, în consecință, niciun temei de excludere a SC X SA din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Prin întâmpinarea depusă la dosar, pârâțul Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, succesor în drepturi și obligații al Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, a arătat următoarele:

Reclamanta a depus cererea de finanțare în cadrul DMI 4.1 POR, regiunea SV Oltenia. Reprezentantul legal al SC X SA este dl. Y, un evaluator tehnic furnizat de firmele de evaluatori, cu care avea încheiat contracte de prestări servicii. Acesta a evaluat cereri de finanțare în cadrul DMI 4. I POR, regiunea SV Oltenia, depuse atât anterior proiectului SC X SA, cât și ulterior acestuia. Pentru aceste evaluări, conform ghidului evaluatorului, persoanele desemnate ca experți au obligația completării unei Declarații de Confidențialitate și Imparțialitate, pentru fiecare proiect evaluat, în cadrul căreia la punctul I, evaluatorul declară că "nu se află în nicio altă situație de natură să îmi afecteze obiectivitatea și imparțialitatea în exercitarea calității de expert, evaluator independent însărcinat cu evaluarea tehnică și financiară, expert independent însărcinat cu verificarea conformității proiectului tehnic".

De asemenea, conform art. 11 din **OUG nr. 66/2011**, „nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare, evaluare, aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane:

a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație; organul de conducere ori de supervizare al unuia dintre solicitanți;

c) cele despre care se constată ca pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare". Incălcarea interdicției enunțate anterior este de natură să determine aplicarea sancțiunii stipulate în alin. (3) al articolului menționat anterior, respectiv excluderea solicitantului din procedura de selecție.

Dat fiind faptul că art. 63 din OUG nr. 66/2011 menționează expres aplicabilitatea sa asupra contractelor de finanțare încheiate după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, acest lucru implică aplicarea respectivului act normativ și reclamantei, deoarece contractul de finanțare ar fi fost semnat după intrarea în vigoare a respectivului act normativ.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Cât privește aplicabilitatea OUG nr. 66/2011, urmează a fi avute în vedere și prevederile art. 11 alin. 4, potrivit cărora "autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația să solicite instanței anularea contractului/acordului/deciziei de finanțare încheiat, emise cu încălcarea prevederilor alin. 1".

Prin urmare, dacă conflictul de interese ar fi fost descoperit ulterior încheierii contractului, instituția ar fi avut obligația solicitării instanței judecătorești în scopul anulării acestuia.

Soluția instanței

Curtea constată că acțiunea este întemeiată, urmând a fi admisă, cu consecința anulării deciziei de respingere a documentației de contractare și a scrisorii de respingere a cererii de finanțare, precum și obligării pârâtului să reia etapa de analiză și verificare a documentației de contractare pentru cererea de finanțare.

Analizând motivele de nelegalitate invocate de reclamantă în susținerea demersului său judiciar, Curtea constată că aceasta sunt întemeiate, decizia pârâtului de excludere societății din proiectul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării, cu consecința respingerii cererii de finanțare, fiind nelegală.

Curtea apreciază că dispozițiile OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora nu sunt aplicabile în cauză, întrucât, în caz contrar, s-ar încălca principiul neretroactivității legii, în condițiile în care ordonanța a intrat în vigoare la data de 30 iunie 2011, iar cele patru proiecte au fost evaluate de domnul Y în cursul anului 2010 (septembrie-decembrie). Or, în condițiile în care toate cele patru proiecte au fost evaluate în perioada septembrie-decembrie 2010, este evident că la baza fundamentării deciziei de excludere a societății din proiectul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării nu pot sta dispozițiile OUG nr. 66/2011, act normativ care a intrat în vigoare ulterior, respectiv la 30 iunie 2011.

Curtea constată că reclamanta nu a furnizat informații incorecte și/sau nu a omis furnizarea unor astfel de informații, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare, astfel încât să se poată reține că se face vinovată de inducerea gravă în eroare a Autorității de Management sau a

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Organismului Intermediar sau a comisiilor de evaluare și selecție și să fie sancționată cu excluderea din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării.

Curtea mai reține că activitatea reprezentantului legal al reclamantei, domnul Y, care a desfășurat activități de evaluare tehnică de proiecte după depunerea cererii de finanțare de către SC X SA, respectiv în perioada septembrie-decembrie 2010, poate fi analizată sub aspectul efectului produs asupra cererii de finanțare a SC X SA numai din perspectiva reglementărilor în vigoare la acea dată, și anume Ghidul evaluatorului, ediția II, februarie și Procedura operațională privind evitarea conflictului de interese, potrivit căroră evaluatorii independenți care participă în procesul de evaluare tehnică și financiară nu trebuie să fie subiect al conflictului de interese, sens în care fiecare evaluator va semna o Declarație de imparțialitate și confidențialitate.

II.5.8. Studiul de caz nr. II.8.

Pe rolul Tribunalului Bucuresti-Sectia I-a Penală a fost înregistrată plângerea formulată de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice împotriva Ordonanței DNA prin care a fost soluționată plângerea împotriva Ordonanței pronunțată în dosarul Direcției Naționale Anticorupție, prin care în mod nelegal s-a dispus clasarea sesizării Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice referitoare la existența unei suspiciuni de fraudă privind un posibil conflict de interese în derularea contractului încheiat între SC X SRL și SC Y SRL.

La sesizarea Direcției Generale de Constatare și Stabilire Nereguli din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației, Departamentul pentru Lupta Antifraudă a efectuat verificări cu privire la suspiciunile de fraudă identificate în cadrul proiectului finanțat prin Programul Operațional Regional, implementat de SC X SRL.

Reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice au sesizat existența unui posibil conflict de interese între Z, administrator al beneficiarului SC X SRL Ploiești și T, reprezentant legal al SC Y SRL Ploiești, societate comercială câștigătoare a procedurii de achiziție de servicii de consultanță (pentru elaborarea planului de afaceri și pentru managementul proiectului).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

În data de ... a fost încheiat contractul de finanțare între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (în calitate de Autoritate de Management pentru POR 2007 - 2013) prin Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia (în calitate de Organism Intermediar pentru POR 2007 - 2013) și SC X SRL, în calitate de beneficiar, având ca obiect acordarea finanțării nerambursabile de către AM POR pentru implementarea proiectului menționat anterior. Perioada de implementare a proiectului a fost de 6 luni.

Valoarea totală a proiectului a fost de 1.100.018,88 lei, din care valoarea totală eligibilă a fost de 887.112 lei (finanțarea nerambursabilă fiind de 100% din valoarea totală eligibilă), iar valoarea neeligibilă estimată (inclusiv TVA aferentă proiectului) a fost de 212.906,88 lei.

Din verificările efectuate de echipa de control din cadrul Departamentului pentru Luptă Antifraudă a rezultat că beneficiarul SC X SRL a organizat o procedură de cerere de oferte în vederea achiziționării serviciilor de consultanță pentru elaborarea planului de afaceri și pentru managementul proiectului.

În cadrul dosarului de achiziție pentru serviciile de consultanță menționate anterior, beneficiarul a depus următoarele documente:

Ca urmare a încheierii și derulării contractului de consultanță, Y SRL a emis 2 facturi către SC X SRL, în valoare totală de 42.180 lei (fără TVA), beneficiarul achitând suma de 8.000 lei (fără TVA).

SC X SRL a solicitat la plată, în cererea de plată nr. I, cheltuielile efectuate cu serviciile de consultanță. Autoritatea Contractantă a suspendat decontarea acestor cheltuieli, ca urmare a suspiciunilor identificate privind existența unui posibil conflict de interese în cadrul proiectului.

Din verificarea documentelor depuse de beneficiar în cadrul procedurii de achiziție de servicii de consultanță a rezultat faptul că numitul X, în calitate de președinte al comisiei de evaluare pentru achiziția de servicii de consultanță a semnat declarația de confidențialitate și imparțialitate în care se precizează și faptul că „nu are niciun interes de natură să afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor”.

Totodată, reprezentantul legal al ofertantului SC Y SRL, a atașat ofertei depuse în cadrul procedurii de achiziție de servicii de consultanță și declarația privind conflictul de interese.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Conform informațiilor furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului, în perioada desfășurării procedurii de achiziție de servicii de consultanță, beneficiarul SC X SRL a avut drept asociați pe numiții T (10%) și Z (90%) acesta având și calitatea de administrator.

Începând cu data de ..., T a renunțat la calitatea de asociat în cadrul SC X SRL, cedând părțile sociale în favoarea asociatului majoritar, Z.

De asemenea, societatea câștigătoare a procedurii de achiziție de servicii de consultanță, SC Y SRL, a avut ca asociat unic și administrator pe numita T, pe parcursul întregii perioade de derulare a activității.

Potrivit informațiilor din baza de date privind evidența informatizată a persoanei, a rezultat faptul că cele două persoane anterior menționate, sunt căsătorite din septembrie 1997, iar în perioada de desfășurare a procedurii de achiziție această legătură maritală a fost menținută.

Echipa de control din cadrul Departamentului pentru Luptă Anifraudă a conchis că numiții Z și T au atestat în declarațiile depuse în cadrul dosarului de achiziție împrejurări necorespunzătoare adevărului, respectiv că nu există vreun interes de natură să afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor și că nu există legături între structurile acționariatului beneficiarului și ofertanții acestuia.

Prin Ordonanța Direcției Naționale Anticorupție —Secția de Combatere a Infrajeciunilor Asimilate Infrajeciunilor de Corupție, s-a dispus începerea urmăririi penale *in rem* cu privire la comiterea infrajeciunii prev. de art. 32 alin. I C.p. rap.la art. 18¹ alin. I cu referire la art. 18⁴ din Legea nr. 78/2000, constatând că rezultă date privind comiterea unor fapte de natură penală și că nu există vreunul din cazurile care împiedică exercitarea acțiunii penale prevăzute la art. 16 alin. 1 C.p.p.

Ulterior, prin Ordonanța nr. 631/18.02.2015 s-a constatat că există în speță o cauză de neimputabilitate, respectiv eroarea asupra unei dispoziții legale extrapenale, prev. de art. 16 alin. 1 lit. b C.p.p. , motiv pentru care s-a dispus clasarea.

Motivarea acestei soluții de clasare este următoarea:

Referitor la infrajeciunea prev. de art. 18 ind. I alin. I din Legea nr. 78/2000, procurorul reține următoarele:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Se observă, mai întâi, că aceasta implică o situație premisă, fără de care conținutul juridic al infracțiunii nu poate fi conceput. Astfel, situația premisă constă în preexistența unor documente ori declarații false, inexacte sau incomplete. Condiția anteriorității documentelor sau declarațiilor ce au un caracter fals, inexact sau incomplet se desprinde din termenii ce au fost utilizați de legiuitor în cuprinsul normei de incriminare: „folosire” sau ”prezentare”.

În lipsa intervenției legiuitorului în definirea celor doi termeni, interpretul are că obligația să caute înțelesul acestora apelând la semnificația ce li se atribuie în limbajul obișnuit, nejuridic. Astfel, prin verbul a folosi se înțelege a face uz de ceva, a utiliza, a întrebuința. Pe de altă parte, prin verbul "a prezenta" se înțelege "a pune în față, a înfățișa, a arăta, a aduce spre examinare, expunând vederii sau făcând cunoscut conținutul. În lumina semnificației decelate a termenilor, rezultă cu limpezime că se pot folosi sau prezenta numai obiecte existente, în cazul nostru documente sau declarații (având vreuna dintre caracteristicile alternativ prevăzute de legiuitor). Subiectul activ nu este circumstanțiat.

În ceea ce privește latura obiectivă a infracțiunii, elementul material se realizează alternativ printr-una din cele două acțiuni enumerate limitativ în cuprinsul normei de incriminare: „folosire” sau ”prezentare” a unor document sau declarații.

Cerința esențială care se atașează elementului material este aceea că documentele sau declarațiile care au fost folosite sau prezentate în vederea accesării fondurilor europene să aibă un caracter fals, inexact sau incomplet.

Nici de această dată legiuitorul nu a consacrat *in terminis* sensul noțiunilor false, inexacte și incomplete integrate în norma de incriminare pentru a califica documentele și declarațiile care se depun la autoritatea în măsură să aprobe acordarea fondurilor europene. Prin urmare, și în acest caz, va reveni interpretului sarcina să descopere semnificația termenilor.

În ceea ce privește noțiunea de "false", câtă vreme termenul vine să califice noțiunile de "documente" și "declarații", se consideră că trebuie să se raporteze la Capitolul III (Falsuri în înscrisuri) al Titlului VI al Codului Penal (Infracțiuni de fals). Or, în cuprinsul acestui capitol, au fost incriminate fapte precum falsificarea unor înscrisuri oficiale sau sub semnătură privată prin contrafacerea scrierii sau a subscrierii sau prin alterarea lor în orice mod, falsificarea unui înscris oficial prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

cu știință de a insera unele date sau împrejurări, falsul în declarații prin declararea necorespunzătoare adevărului, prezentarea sub o identitate falsă prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește pentru identificare sau a unui astfel de act falsificat.

Cât privește termenii "inexacte" și "incomplete", se remarcă încă o dată marja de apreciere pe care legiuitorul a lăsat-o în sarcina interpretului. După cum s-a văzut anterior, noțiunea de "false" delimitează o categorie relativ restrânsă de documente și declarații. Or, noțiunile de "inexacte" și "incomplete" au menirea să lărgescă sfera documentelor și declarațiilor nepermise a fi depuse pentru accesarea fondurilor europene. Pentru deslușirea înțeleșului acestora se va apela din nou la sensul obișnuit al termenilor. Astfel, prin termenul "inexact" se înțelege "neadevărat, greșit, incorect, iar prin termenul "incomplet" se înțelege "căruia îi lipsește una sau mai multe dintre părțile sale componente; cu lipsuri, necomplet".

Referitor la urmarea imediată a conduitei prohibite de norma de incriminare, procurorul arată în continuare în motivarea Ordonanței de clasare, că ea trebuie să conștie în obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei. În alți termeni, este necesar să se fi produs o pagubă materială.

Latura subiectivă a infracțiunii este circumstanțiată prin folosirea sintagmei "cu re-credință" în conținutul normei de incriminare, expresie care impune ca făptuitorul fie să prevadă rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui, fie să prevadă rezultatul faptei sale și, chiar dacă nu-l urmărește, să accepte posibilitatea producerii lui. Așadar, fapta se poate comite atât cu intenție directă, cât și cu intenție indirectă.

Când a făcut vorbire despre conflictul de interese, Departamentul pentru Luptă Antifraudă a făcut trimitere, pe de o parte, la prevederile articolului 10 din contractul de finanțare, iar pe de altă parte, la dispozițiile art. 14 - 15 din O.U.G. nr. 66/201 1.

Cu referire la prevederile din cuprinsul art. 10 din contractul de finanțare, rezultă că acesta are în vedere conflictul de interese ce s-ar putea ivi între părțile contractului de finanțare, și nu între una din părțile contractului și un terț, în această din urmă categorie înscriindu-se atât SC Y SRL, cât și reprezentantul legal al acesteia, T.

Cât privește dispozițiile art. 14-15 din O.U.G. nr. 66/201 1, observă că în cuprinsul acestora, noțiunea de conflict de interese a fost definită ca acea situație în care există legături

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

între structurile acționariatului beneficiarului și ofertanții acestuia, între membrii comisiei de evaluare și ofertanți sau în care ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două participante pentru același tip de achiziție.

Se remarcă faptul că legiuitorul a operat o demarcație netă între categorii în procedura de achiziție: structurile acționariatului, pe de o parte, și ofertanții, pe de altă parte.

Sub un prim aspect, se observă că legiuitorul s-a referit la acționariat, ceea ce ar putea conduce la ideea că beneficiarul trebuie să fie o societate în cadrul căreia capitalul social este divizat în acțiuni (societate pe acțiuni sau societate în comandită pe acțiuni).

În al doilea rând, se constată că dacă cea dintâi parte a conflictului de interese este definită ca fiind acționariatul beneficiarului, în privința celei de-a doua părți a conflictului - ofertanții - legiuitorul nu a mai realizat o circumstanțiere. Or, în speță, ofertant a fost o persoană juridică - SC Y SRL, iar nu persoana fizică T. Plecând de la această interpretare, T s-ar regăsi doar în situația de a face parte din structurile acționariatului beneficiarului, fără a putea fi inclusă și în categoria de „ofertant”.

Impotriva acestei soluții, petenta Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a formulat plângere.

Examinând plângerea formulată de petentul Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, judecătorul de cameră preliminară consideră că este întemeiată, pentru următoarele considerente:

În esență, se reproșează celor doi intimați, X și Y că, fiind soț și soție, se aflau în conflict de interese în derularea proiectului finanțat cu fonduri europene, constând în prestarea unor servicii de consultanță pentru o anumită activitate care urma să se desfășoare.

În organizarea selecției ofertelor pentru obținerea activității de consultanță, practic soțul a ales pe soția sa pentru prestarea acestei activități.

Conflictul de interese este cu atât mai vădit cu cât se observă că beneficiara contractului de consultanță, plătit din fonduri europene nerambursabile, practic a luat parte și la atribuirea către ea însăși a acestui contract, deoarece ea și soțul ei, erau singurii acționari ai societății beneficiare S.C. X S.R.L., deținând împreună 100% din părțile sociale. Este un fel de act juridic cu sine, intima

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

cumpărând serviciile de consultanță în cauză pentru o societate a sa și a soțului ei de la o altă societate exclusiv a sa .

Faptul că intimații ar fi fost în eroare asupra noțiunii de acționariat și astfel eroarea aceasta ar constitui o cauză de neimputabilitate , în sensul art. 30 alin. 4 C.p. , nu poate fi credibil, de vreme ce ulterior, T cedează soțului ei cele 10% din părțile sociale pe care le deținea la firma beneficiară a proiectului, încercând astfel să estompeze puțin din evidența conflictului de interese în care se afla.

Ca atare , motivarea ordonanței de clasare bazată pe dubiul în care s-ar fi aflat cei doi soți intimați în interpretarea noțiunii de acționariat, definită de art. 14 din Ordonanța nr. 66/201 1, care definește și interzice conflictul de interese , în sensul că cei doi soți ar fi dat interpretarea științifică noțiunii de acționariat, iar nu cea uzuală, și de aici au tras concluzia că lor nu li se aplică acele dispoziții deoarece sunt deținători de părți sociale iar nu de acțiuni, nu poate fi primită, fiind vădită intenția intimaților de eludare a normelor prohibitive în materia conflictului de interese, ea rezultând clar din modul în care aceștia au acționat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III. CORECȚII FINANCIARE/REDUCERI PROCENTUALE ÎN CAZUL ABATERILOR DE LA LEGISLAȚIA PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE DIN PERSPECTIVA NOULUI PACHET LEGISLATIV

III.1. Reguli generale în achizițiile publice pentru prevenirea corupției

Legislația națională (primară, secundară și terțiară) privind achizițiile publice trebuie să garanteze derularea de proceduri **transparente și nediscriminatorii**, asigurând tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, proporționalitatea și asumarea răspunderii.

IMPORTANT! TRANSPARENȚA este cel mai mare dușman al corupției.

Autoritățile contractante, pentru a asigura transparenta în procesul achizițiilor publice, trebuie să asigure cel puțin următoarele (a se vedea art. 142-153 din Legea nr. 98/2016):

- ▶ publice un anunț de participare;
- ▶ elaboreze specificații tehnice clare și imparțiale/corecte;
- ▶ asigure un tratament egal și nediscriminatoriu ofertanților, în toate etapele procesului de achiziție publică.

Autoritățile contractante trebuie:

- ▶ să planifice și să organizeze procedura/modalitatea de atribuire adecvată;
- ▶ să stabilească metodologia, criteriile de calificare, selecție, criteriul de atribuire;
- ▶ să respecte regulile aduse la cunoștința potențialilor ofertanți în cadrul documentelor publicate și prevederile legale aplicabile;
- ▶ evalueze obiectiv și nediscriminatoriu ofertele:
  - ▶ folosind o metodologie adecvată,
  - ▶ utilizând criterii de atribuire obiective și echilibrate,
  - ▶ evitând orice risc de conflict de interese.
- ▶ să atribuie contractul fără a altera/modifica oferta;
- ▶ să deruleze contractul în modul în care a fost atribuit și încheiat;
- ▶ să dețină resurse umane suficiente, bine instruite și responsabile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III.2. Alerta („red flag”)

IMPORTANT! ALERTA nu reprezintă o dovadă/ certitudine, ci doar un indiciu că elementele descoperite necesită atenție sporită și verificări suplimentare pentru a confirma sau infirma potențiale fraude.

Alerta reprezintă un semnal de avertizare, indiciu, indicație potențială de fraudă.

Se consideră că alertele („red flags”) care ar putea să indice, cu probabilitatea cea mai mare, apariția corupției/fraudei în achizițiile publice, sunt²⁶:

▶ modificări frecvente în componența comisiei de evaluare; ▶ multiple nume sau puncte de contact; ▶ datele de contact și/sau persoanele de contact nu aparțin ofertantului; ▶ conflicte de interese în cadrul comisiei de evaluare; ▶ manipularea specificațiilor prin cerințe adaptate, prin definirea de mărci comerciale; ▶ volum exagerat de mare al ofertei; ▶ acceptarea de oferte după termenul de depunere anunțat.	▶ contestații din partea ofertanților declarați necâștigători; ▶ contractul încheiat include documente/elemente care nu făceau parte din ofertă; ▶ modificări substanțiale ale scopului contractului și/sau prețului; ▶ înțelegeri între ofertanți (tip „cartel”) sau coluziune; ▶ toate ofertele depășesc costurile totale previzionate/estimate; ▶ documentele justificative privind selectarea ofertantului și atribuirea contractului nu sunt transparentizate; ▶ autoritatea contractantă nu completează toate secțiunile anunțurilor publicate; ▶ ofertantul câștigător nu este înregistrat la registrul comerțului; ▶ favorizarea/atribuirea repetată către același ofertant; ▶ ofertanți câștigători prin rotație; ▶ ofertanți respinși declarați subcontractanți;

²⁶ Identifying and Reducing Corruption in Public Procurement in the EU, 2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

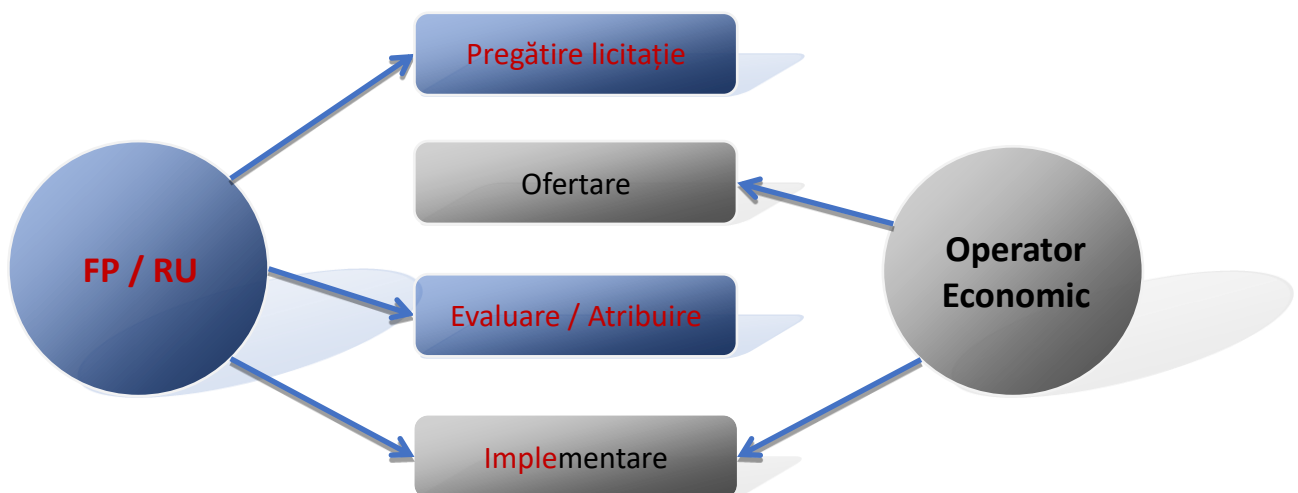
Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ un singur participant la proceduri organizate succesiv; ▶ anularea repetată nejustificată a unei anumite procedur; ▶ divizarea artificială a contractului; ▶ oferta subestimată și creșteri succesive de preț după atribuire; ▶ subcontractare în cascadă după semnarea contractului.
--	---

Anumite practici, modele sau forme specifice de manifestare sunt, de fapt, alerte care ar indica nereguli și/sau fraude.

Schema de mai jos prezintă cadrul conceptual, pe baza căruia se poate analiza tipul de alertă („red flag”). Distingem următoarele:

- I. Personalul autorității contractante poate influența în mod fraudulos (cu probabilitatea cea mai mare) sistemul de achiziție în următoarele etape:
  1. pregătirea strategiei și a documentației de atribuire,
  2. evaluarea ofertelor și atribuirea contractului, și
  3. implementarea contractului;
- II. Un ofertant (potențial câștigător) poate acționa în mod fraudulos (cu probabilitatea cea mai mare) în următoarele etape:
  1. ofertare;
  2. implementarea contractului;
  3. perioada de sustenabilitate/durabilitate a proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

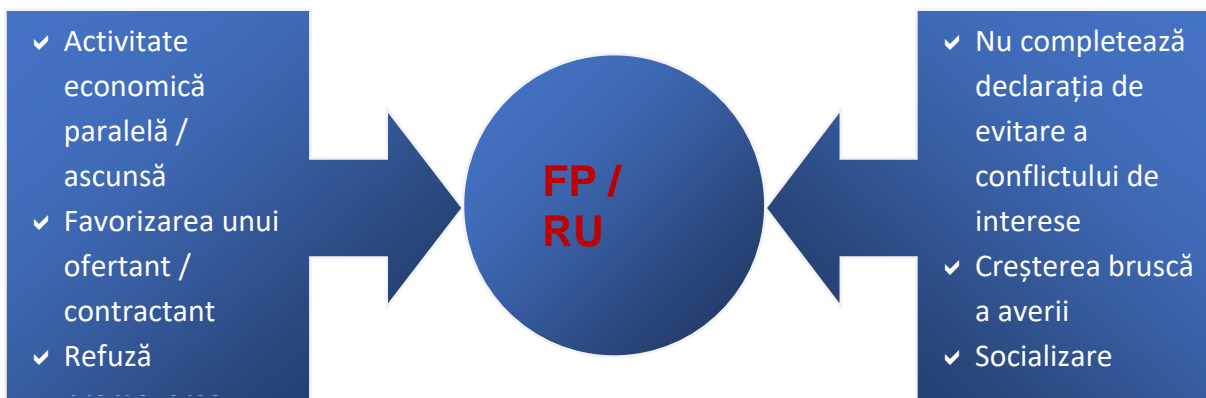
Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Situații specifice:

A.NEDECLARAREA CONFLICTULUI DE INTERESE

Legea nr. 98/2016, art. 59 „În sensul prezentei legi, prin conflict de interese se înțelege orice situație în care membrii personalului autorității contractante sau ai unui furnizor de servicii de achiziție care acționează în numele autorității contractante, care sunt implicați în desfășurarea procedurii de atribuire sau care pot influența rezultatul acesteia au, în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal, care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea ori independența lor în contextul procedurii de atribuire”.

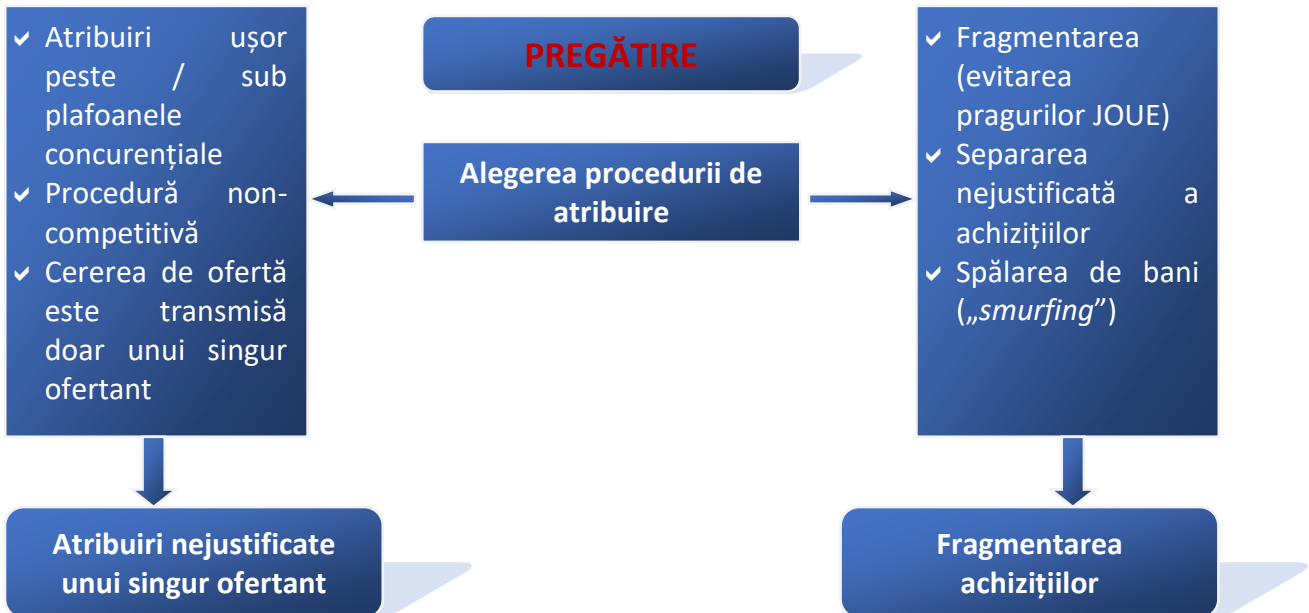
Indicatori de fraudă:

- ▶ favorizarea inexplicabilă sau în mod excepțional a unui anumit ofertant;
- ▶ acceptarea continuă a unor lucrări la prețuri ridicate și de calitate scăzută etc.;
- ▶ responsabilul pentru contractare refuză promovarea într-un post din afara domeniului achizițiilor publice;
- ▶ există indicii potrivit cărora responsabilul pentru contractare efectuează o activitate economică paralelă;
- ▶ acceptă favoruri sub forma unor servicii.

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

B.PREGĂTIREA LICITAȚIEI (STRATEGIE)

Atribuirii nejustificate unui singur ofertant ⇒ sunt adesea rezultatul corupției, în special dacă metoda este repetată și suspectă (fragmentare în scopul evitării pragurilor JOUE, falsificarea justificărilor achizițiilor din sursă unică, specificații foarte restrictive, prelungiri multiple ale contractelor atribuite anterior în locul re-licitării acestora)

Indicatori de fraudă:

- ▶ atribuirii în favoarea unui singur ofertant la prețuri superioare sau puțin inferioare plafoanelor concurențiale;
- ▶ licitații desfășurate anterior în condiții concurențiale devin, ulterior, neconcurențiale;
- ▶ fragmentarea achizițiilor, pentru a evita aplicarea procedurilor concurențiale.

Fragmentarea achizițiilor ⇒ pot fi rezultatul corupției sau a altor sisteme de fraudare în special dacă metoda este repetată (fragmentare în scopul evitării concurenței sau a unei verificări/investigații din partea altor organisme)

Indicatori de fraudă:

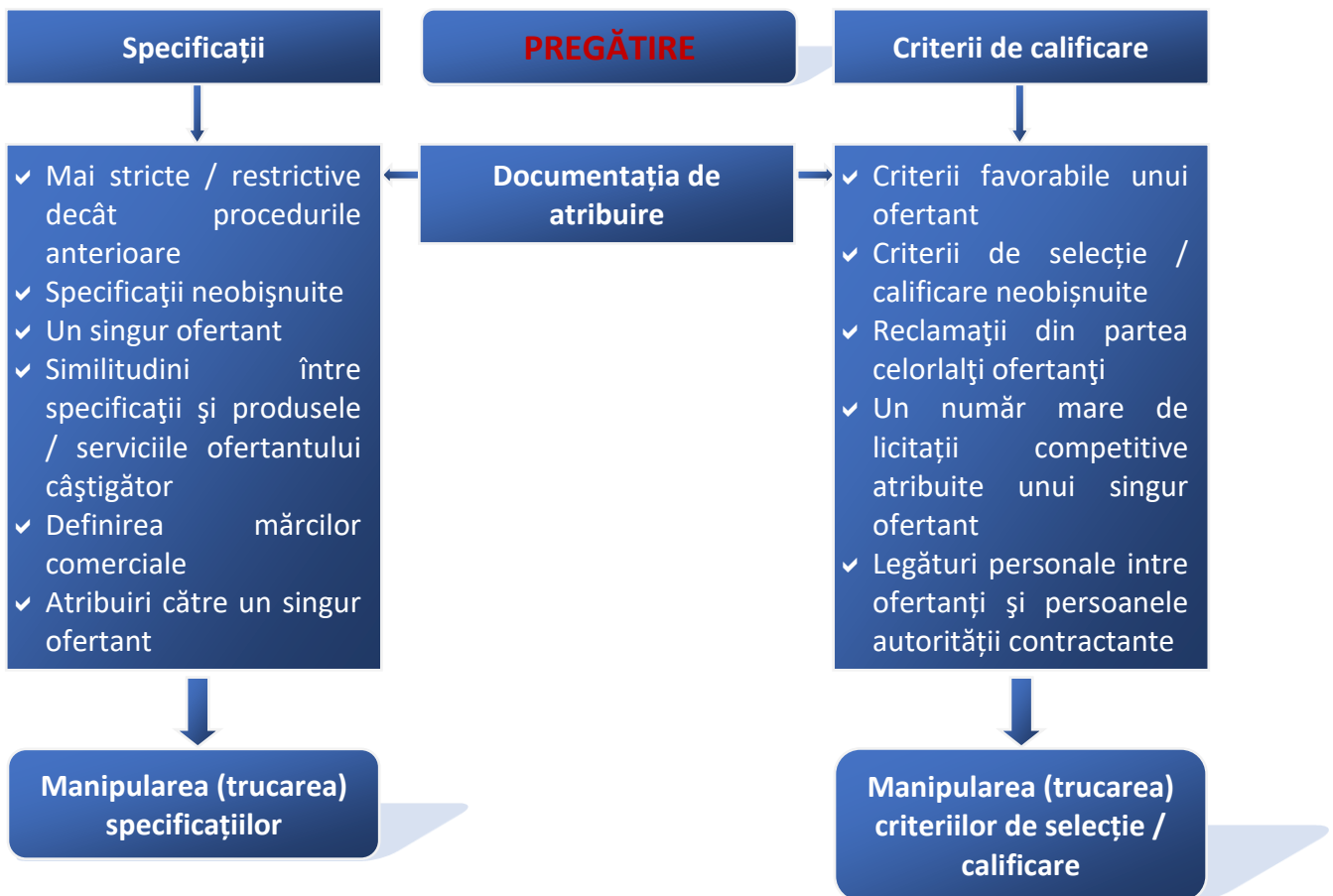
- ▶ două sau mai multe achiziții consecutive și asemănătoare de la același contractant, situate imediat sub plafoanele concurențiale sau sub limita de la care se efectuează verificări/investigații de către structuri interne sau organisme externe.

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- separarea nejustificată a achizițiilor (de exemplu: achiziții separate pentru manoperă și materiale sau pentru bunuri și servicii, luate în parte având o valoare inferioară plafoanelor de ofertare);
- achiziții consecutive la valori situate imediat sub plafoane.

- ☐ **Manipularea specificațiilor/criteriilor** ⇨ sunt adesea rezultatul corupției, prin adaptarea documentației de atribuire pentru a corespunde calificărilor sau competențelor unui anumit ofertant, pentru a exclude alți ofertanți calificați sau pentru a justifica achiziții dintr-o singură sursă și pentru a evita orice concurență.

Indicatori de fraudă:

- doar un singur ofertant sau foarte puțini ofertanți răspund la procedură/ofertare;
- există similitudini între specificații și produsele/serviciile ofertantului câștigător;
- se primesc reclamații/contestații din partea celorlalți ofertanți;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- ▶ specificațiile sunt limitative sau acoperă o sferă mai largă decât în cazul procedurilor anterioare;
- ▶ specificații/criterii de calificare neobișnuite sau nerezonabile;
- ▶ acordarea unui număr ridicat de contracte avantajoase unui singur ofertant;
- ▶ socializare sau contacte personale între personalul autorității contractante și ofertanți, inclusiv pe durata procedurii de atribuire;
- ▶ definirea articolelor folosind denumirea de mărci comerciale în locul unei descrieri generice.

C.EVALUAREA OFERTELOR ȘI ATRIBUIREA CONTRACTULUI

Divulgarea datelor referitoare la licitații ⇒ sunt adesea rezultatul corupției, prin divulgarea de informații confidențiale unui ofertant favorit (personalul responsabil cu redactarea proiectului, contractarea sau evaluarea ofertelor).

Indicatori de fraudă:

- ▶ metode ineficiente de control al procedurilor de atribuire, neaplicarea termenelor limită;
- ▶ oferta câștigătoare are un preț cu foarte puțin mai scăzut decât următoarea ofertă cu preț scăzut;
- ▶ unele oferte sunt deschise în avans (ex. pentru beneficiarii privați);
- ▶ sunt acceptate oferte care depășesc termenul limită;
- ▶ ofertantul care depune oferta după expirarea termenului este câștigător;
- ▶ toate ofertele sunt respinse, iar contractul este re-licitat;
- ▶ ofertantul câștigător comunică în privat cu personalul însărcinat cu contractarea, prin e-mail sau alte mijloace, în timpul perioadei de atribuire.

Manipularea ofertelor ⇒ sunt adesea rezultatul corupției, prin manipularea ofertelor după depunere („modificarea” sau „pierderea” unor oferte, anularea unor oferte pe motivul unor presupuse erori conținute în specificații etc.), în vederea selectării unui ofertant favorit (personalul responsabil cu contractarea sau evaluarea ofertelor).

UNIUNEA EUROPEANĂ

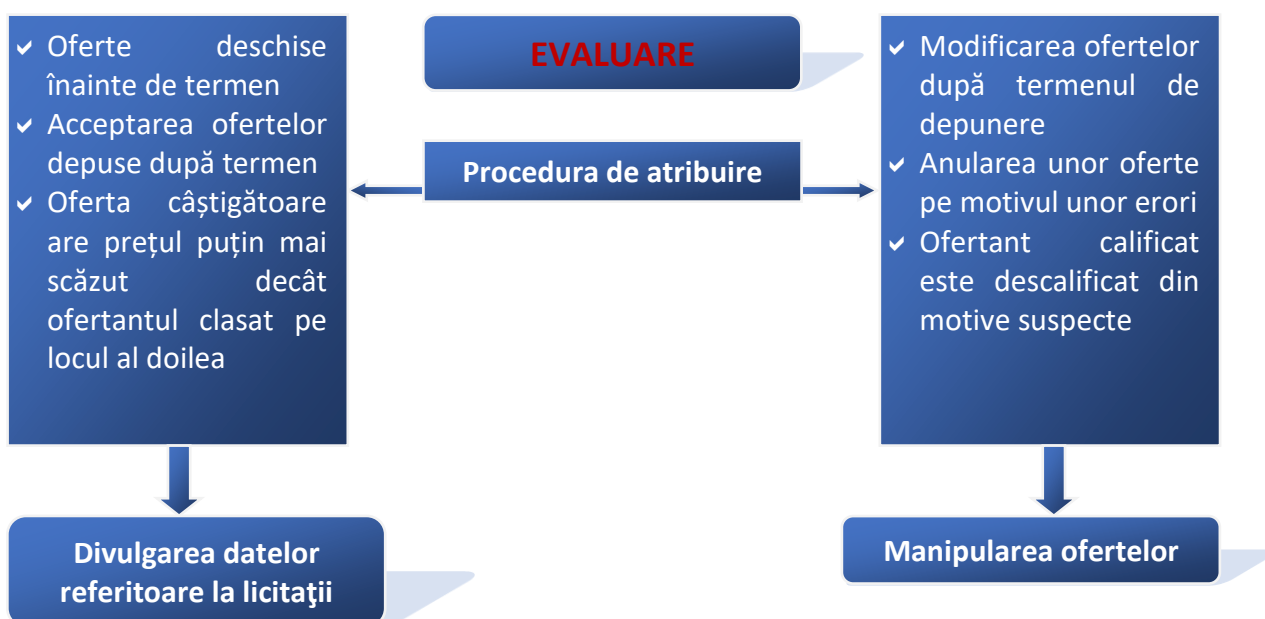

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Indicatori de fraudă:

- ▶ reclamații din partea ofertanților;
- ▶ metode de control deficiente și proceduri de licitație inadecvate;
- ▶ indicii privind modificarea ofertelor după recepție;
- ▶ anularea unor oferte pe motivul unor erori;
- ▶ un ofertant calificat este descalificat din motive suspecte.

Manipularea selecției/evaluării ⇒ sunt adesea rezultatul corupției, prin manipularea întregii proceduri de selecție/evaluare în vederea selectării unui ofertant favorit (personalul responsabil cu contractarea, selecția/evaluarea ofertelor).

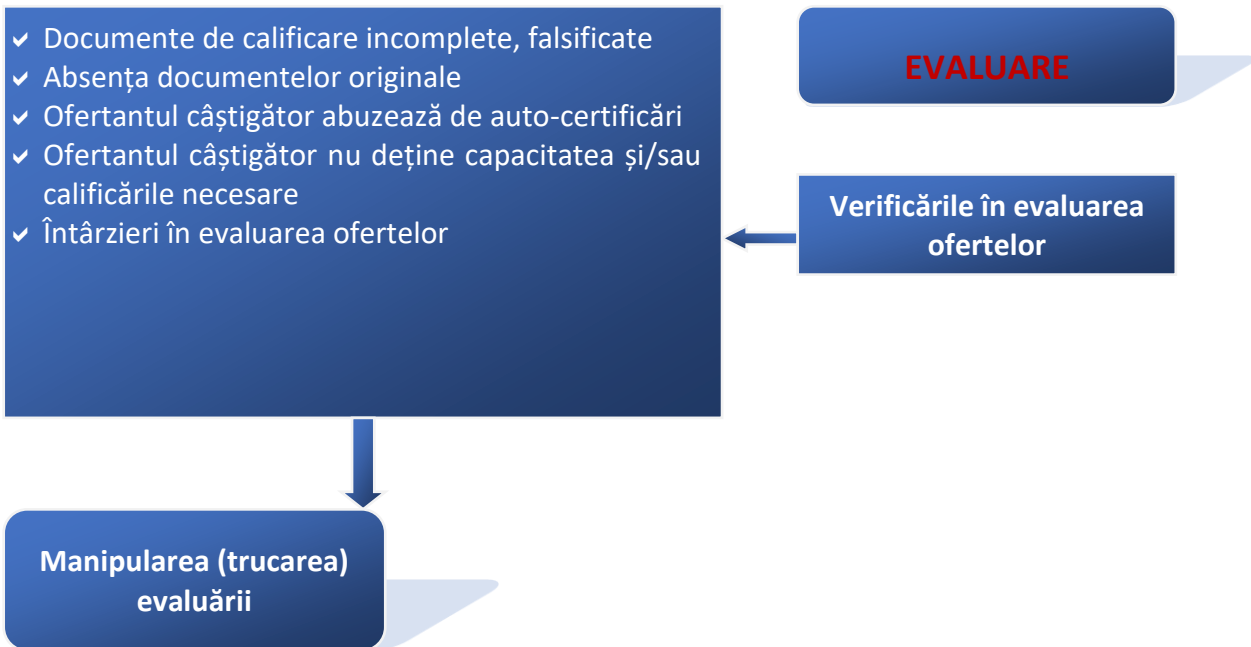
Indicatori de fraudă:

- ▶ documente de calificare incomplete și/sau incorecte;
- ▶ documente falsificate;
- ▶ absența documentelor originale;
- ▶ ofertantul câștigător abuzează de documente auto-certificate;
- ▶ ofertantul câștigător nu deține capacitatea și/sau calificările necesare;
- ▶ întâzieri în evaluarea ofertelor.

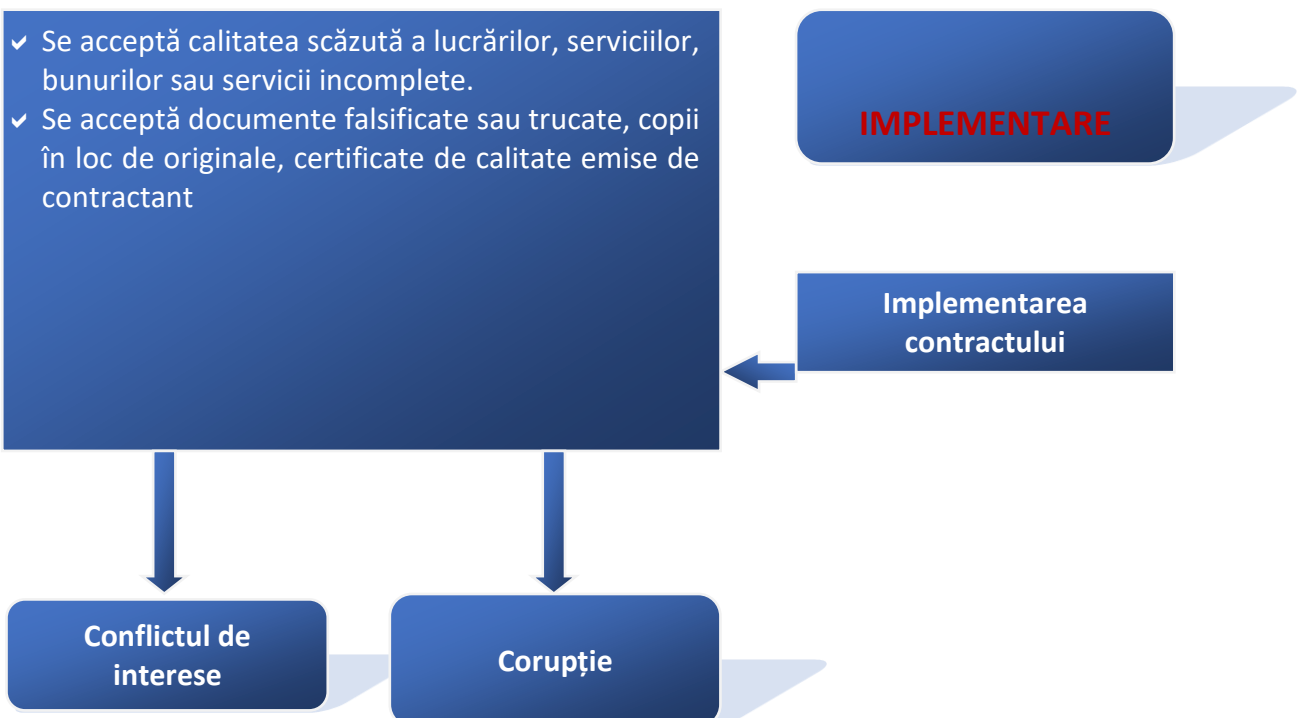

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

D.IMPLEMENTAREA CONTRACTULUI (AUTORITATE CONTRACTANTĂ)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Corupție – mita și comisiunile ilegale ⇨ darea sau primirea de „obiecte de valoare” în vederea influențării unui act oficial.

Oferirea de mită ⇨ are loc în special sub forma acordării de comisioane ilegale, ceea ce înseamnă că, după ce primește o plată, contractantul plătește sau returnează un procent stabilit în prealabil din fiecare sumă încasată. Indiferent de maniera de plată a mitei, prețurile sunt de obicei majorate artificial sau calitatea mărfurilor și serviciilor este redusă, în vederea recuperării sumelor plătite; facilitează mai multe alte tipuri de fraudă, cum ar fi falsificarea de facturi, înregistrarea de cheltuieli fictive sau neîndeplinirea specificațiilor contractuale.

Traficul de influență ⇨ se reflectă adesea în: selecția/atribuirea părținoare (de exemplu achizițiile nejustificate dintr-o singură sursă), prețurile excesive nejustificate, produsele achiziționate în număr excesiv, acceptarea calității scăzute și întârzierea sau inexistența livrărilor.

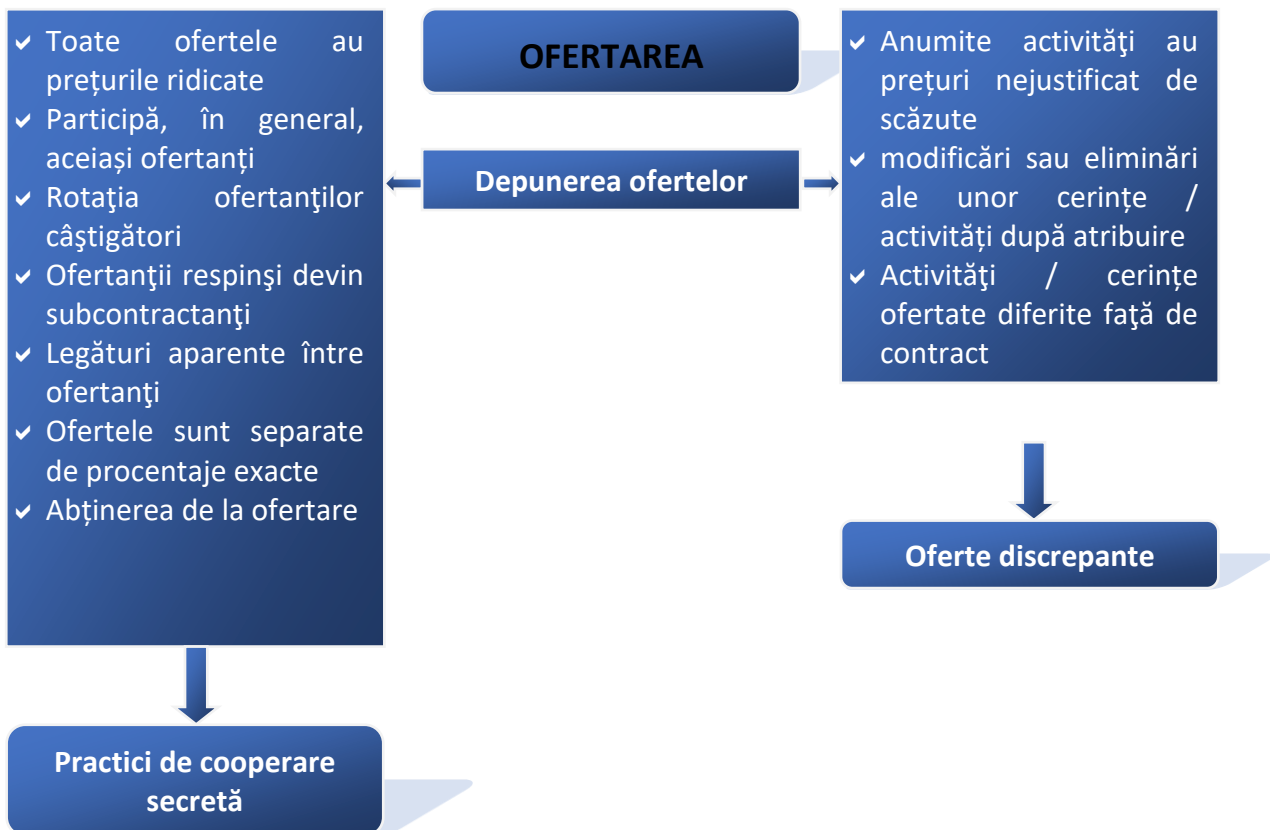
Indicatori de fraudă:

- ▶ tratamentul favorabil, nejustificat, acordat unui contractant de către un responsabil al autorității contractante într-o perioadă de timp;
- ▶ legături strânse între un responsabil pentru contractare și un furnizor de produse/servicii;
- ▶ creșterea inexplicabilă sau bruscă a averii persoanei/lor din autoritatea contractantă;
- ▶ persoana/e din autoritatea contractantă efectuează una sau mai multe activități economice nedeclarate;
- ▶ contractantul este cunoscut în domeniul său de activitate pentru acordarea de comisioane ilegale;
- ▶ modificări nedocumentate sau frecvente ale contractelor, care conduc la majorarea valorii acestora;
- ▶ personalul responsabil pentru contractare refuză promovarea într-un post în afara domeniului achizițiilor publice;
- ▶ personalul responsabil pentru contractare nu depune sau nu completează declarația privind conflictele de interese.

E.OFERTAREA

Practici de cooperare secretă ⇒ ofertanții dintr-o anumită zonă/regiune geografică sau dintr-un anumit domeniu/sector încheie acorduri/înțelegeri în vederea înlăturării concurenței și majorării prețurilor prin diferite sisteme de cooperare secretă.

Depunerea de oferte de curtoazie ⇒ ofertele de curtoazie („oferte fantomă”) au scopul de a asigura aparența unei licitații concurențiale, fără a se urmări câștigarea acesteia. Mai mulți ofertanți care cooperează convin să depună oferte cu prețuri excesive cu/fără condiții inacceptabile, pentru a favoriza selectarea unui contractant preferat la un preț majorat artificial. Câștigătorul împarte o cotă din profituri cu ofertanții respinși, îi angajează ca subcontractanți sau le permite să câștige alte contracte la prețuri avantajoase. Ofertele de curtoazie pot fi depuse inclusiv de societăți-paravan sau firme afiliate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Abținerea de la participare ⇒ pentru ca manipularea procedurilor de atribuire să reușească, numărul ofertanților trebuie să fie limitat și toți trebuie să participe. Dacă la licitație se alătură un ofertant nou sau necooperant (un așa-numit „sabotor”), majorarea artificială a prețului devine evidentă. Pentru a preveni o astfel de posibilitate, conspiratorii pot oferi mită societăților străine pentru ca acestea să nu își depună ofertele sau pot utiliza mijloace mai agresive pentru a le împiedica să participe la licitație. De asemenea, în încercarea de a-și proteja monopolul, conspiratorii pot constrânge contractanții și subcontractanții pentru ca aceștia să evite relațiile comerciale cu societățile necooperante.

Rotația ofertelor ⇒ conspiratorii depun oferte de curtoazie sau se abțin să liciteze pentru a permite fiecărui ofertant să depună, prin rotație, oferta cea mai ieftină. Rotația poate avea loc în funcție de zona/regiunea geografică sau în funcție de tipul de activitate, perioadă etc.

Împărțirea piețelor ⇒ societățile participante la înțelegere pot împărți piețe sau linii de producție sau pot conveni fie să nu concureze în propriile zone de influență, fie să o facă prin măsuri de cooperare secretă, precum depunerea de oferte de curtoazie exclusiv. Uneori, la sistemele de cooperare secretă participă angajați (având uneori interese financiare în întreprinderea „concurrentă”) care primesc o cotă din prețurile majorate artificial.

Indicatori de fraudă:

- ▶ oferta câștigătoare are un preț prea mare în raport cu estimările de costuri, listele de prețuri publicate, lucrările sau serviciile similare sau mediile la nivel de sector/domeniu și prețurile de piață corecte;
- ▶ toți ofertanții mențin prețuri ridicate;
- ▶ prețul ofertelor scade atunci când la licitație se alătură un ofertant nou;
- ▶ rotația ofertanților câștigători în funcție de regiune, tip de activitate, tip de lucrări;
- ▶ ofertanții respinși sunt angajați ca subcontractanți;
- ▶ configurație anormală a ofertelor (de exemplu ofertele sunt separate de procentaje exacte, oferta câștigătoare este cu puțin sub pragul de preț acceptat, se încadrează exact în bugetul alocat, este prea mare, prea apropiată, diferența este excesivă, sumele sunt rotunjite, incomplete etc.);

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- ▶ legături aparente între ofertanți, cum ar fi adrese, angajați sau numere de telefon comune etc.;
- ▶ în oferta contractantului sunt incluși subcontractanți aflați în competiție pentru contractul principal;
- ▶ contractanții calificați se abțin de la depunerea unei oferte și devin subcontractanți sau ofertantul cu cel mai scăzut preț se retrage și devine subcontractant;
- ▶ unii operatori economici ofertează întotdeauna unul împotriva celuilalt, în timp ce alții nu o fac niciodată;
- ▶ ofertanții respinși nu pot fi localizați pe internet sau în nomenclatoarele de societăți, nu au adrese, etc. (societăți fictive);
- ▶ există corespondență sau alte indicii potrivit cărora ofertanții efectuează schimburi de informații privind prețurile, își alocă zone/regiuni de influență sau încheie alte tipuri de înțelegeri secrete.

Oferte discrepante ⇨ personalul autorității contractante (implicați în procedurile de atribuire) furnizează unui ofertant favorit informații confidențiale indisponibile celorlalți ofertanți, potrivit cărora, de exemplu, una sau mai multe activități prevăzute în documentația de atribuire nu vor fi realizate în cadrul contractului (ofertantul favorit este instruit cum să liciteze); astfel de informații permit firmei favorizate să depună o ofertă având un preț mult mai redus față de ofertele celorlalți participanți, oferind un preț foarte scăzut pentru activitatea care nu va fi inclusă în contractul final; este unul dintre cele mai eficiente sisteme de trucare a licitațiilor, manipularea nefiind atât de evidentă precum în alte sisteme utilizate frecvent, cum ar fi achizițiile nejustificate dintr-o sursă unică.

Indicatori de fraudă:

- ▶ pentru anumite activități oferta pare a fi nejustificat de scăzută;
- ▶ după atribuirea contractului au loc modificări sau eliminări ale cerințelor privind activitățile;
- ▶ activitățile pentru care se primesc oferte sunt diferite față de contractul propriu-zis;
- ▶ ofertantul are legături apropiate cu personalul responsabil cu achizițiile sau a participat la redactarea documentației/specificațiilor.

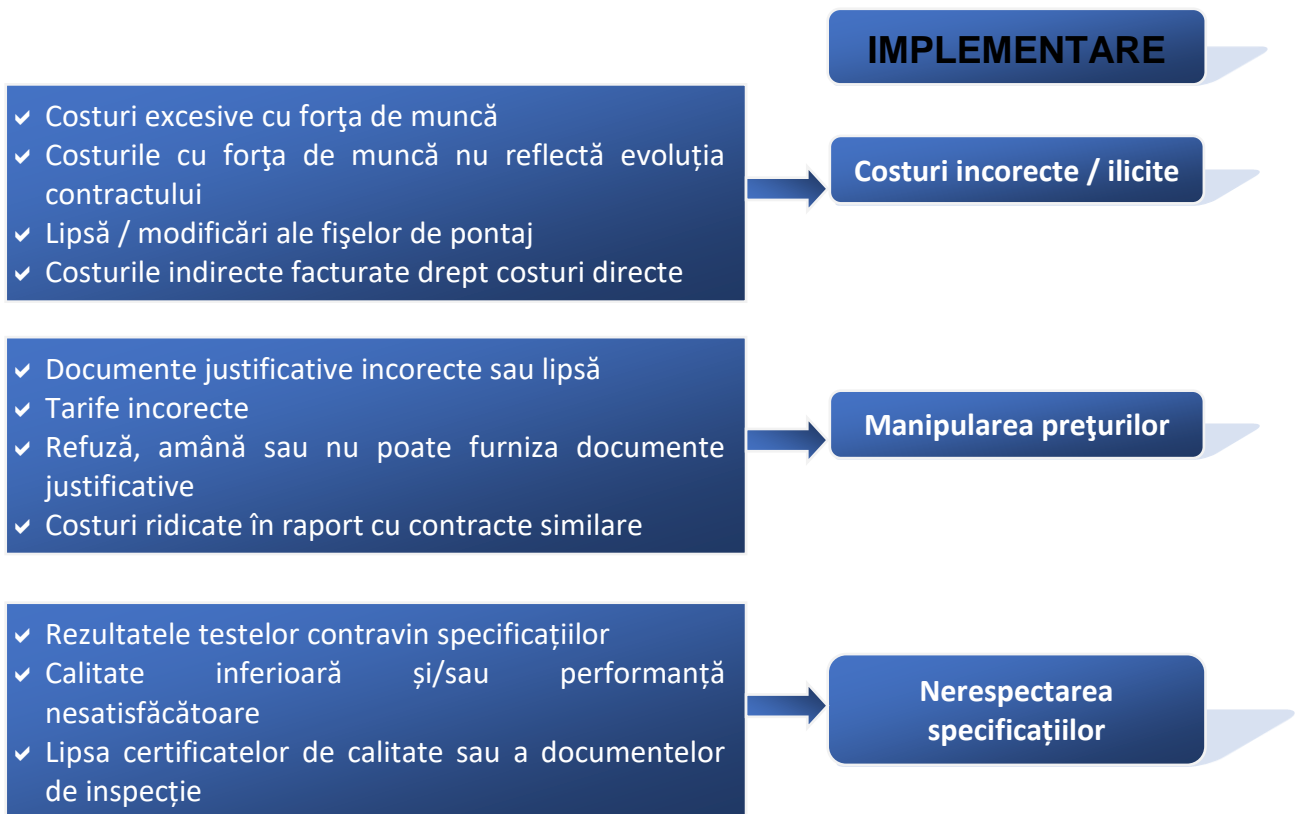
UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

F.IMPLEMENTAREA CONTRACTULUI (CONTRACTANT)

Costuri incorecte sau ilicite ⇨ facturarea cu intenție a unor costuri ilicite sau nerezonabile sau care nu pot fi asociate în mod direct sau indirect unui contract; costurile de manoperă sunt mai susceptibile să fie utilizate abuziv decât costurile materialelor; costurile cu forța de muncă pot fi manipulate prin crearea de fișe de pontaj fictive, modificarea fișelor de pontaj sau a documentației suport sau simpla facturare a unor costuri majorate artificial pentru forța de muncă, fără documente justificative.

Indicatori de fraudă:

- ▶ sume excesive sau neobișnuite percepute pentru forța de muncă;
- ▶ sumele percepute pentru forța de muncă nu sunt reflectate de evoluția lucrărilor prevăzute de contract;
- ▶ modificări evidente ale fișelor de pontaj;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- ▶ nu se găsesc fișele de pontaj;
- ▶ pentru aceleași costuri ale materialelor se percep sume în mai multe contracte;
- ▶ costurile indirecte sunt facturate drept costuri directe.

Manipularea prețurilor ⇒ poate avea loc atunci când contractanții nu pun la dispoziție date curente, complete și exacte privind costurile/prețurile în propunerile financiare, ceea ce poate avea ca rezultat creșterea artificială (frauduloasă) a prețului contractului.

Indicatori de fraudă:

- ▶ contractantul refuză, amână sau nu poate furniza documente justificative privind costurile/prețurile;
- ▶ contractantul furnizează documente incorecte sau incomplete;
- ▶ informațiile privind prețul nu mai sunt valabile;
- ▶ prețuri ridicate comparativ cu contracte similare, liste de prețuri sau medii la nivel de domeniu/sector/activitate.

Nerespectarea specificațiilor contractului ⇒ contractanții comit fraude prin declarații false și cu bună știință despre îndeplinirea specificațiilor contractului, contrar realității, cu scopul de a crește profiturile sale prin reducerea costurilor, prețuri mărite artificial, evitarea penalităților pentru întârziere etc. (de exemplu, utilizarea de materiale de construcție care nu respectă standardele, echipamente și componente de calitate inferioară, fundații necorespunzătoare în cazul construcțiilor civile

Indicatori de fraudă:

- ▶ discrepanțe între rezultatele testelor și inspecțiilor, pe de o parte și clauzele cu specificațiile contractului, pe de altă parte;
- ▶ absența certificatelor sau documentelor de testare sau inspecție;
- ▶ calitate inferioară, performanță nesatisfăcătoare și număr mare de reclamații;
- ▶ în documentele contabile ale contractantului există indicii potrivit cărora contractantul nu a achiziționat materialele necesare lucrărilor, nu deține sau nu a închiriat echipamentul necesar pentru efectuarea lucrărilor sau nu dispune de suficienți lucrători pe șantier. (NB: această verificare încrucișată se poate dovedi utilă).

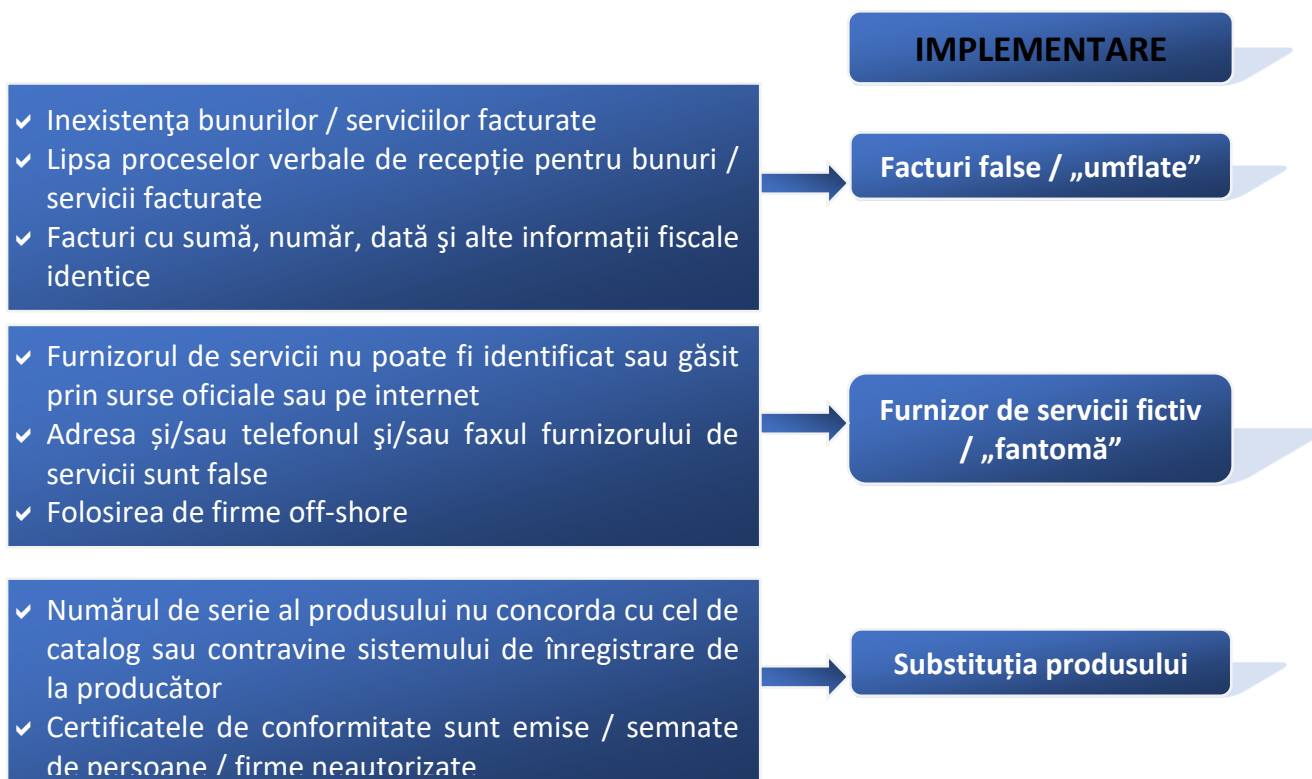

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Facturi false, duble sau cu prețuri excesive ⇒ prezentarea cu bună știință de facturi false, duble sau cu prețuri excesive, acționând pe cont propriu sau în cooperare cu angajați ai autorității contractante în urma coruperii acestora.

Indicatori de fraudă:

- mărfuri sau servicii facturate nu se află în inventar sau nu pot fi localizate;
- nu există confirmări de primire a unor bunuri sau servicii facturate;
- comenzile de achiziție pentru unele bunuri sau servicii facturate sunt inexistente sau suspecte;
- registrele contractantului nu indică finalizarea lucrărilor sau efectuarea cheltuielilor necesare;
- prețurile de facturare, sumele, descrierile sau datele privind articolele depășesc sau nu corespund cu prevederile contractuale, comanda de achiziție, fișele de magazie, inventarul sau rapoartele de producție;
- facturi multiple cu sumă, număr, dată etc. identice;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- ▶ subcontracte în cascadă;
- ▶ plăți în numerar;
- ▶ plăți către societăți off-shore.

Furnizori de servicii fictivi ⇨ (i) un angajat al autorității poate autoriza plăți către un furnizor fictiv, urmărind în acest fel să deturneze fonduri (apare în situațiile în care nu există o separare a atribuțiilor) sau (ii) furnizorii înființează societăți fictive pentru a depune oferte de curtoazie în cadrul unor sisteme de cooperare secretă, în vederea majorării artificiale a costurilor sau pentru a emite facturi false.

Indicatori de fraudă:

- ▶ furnizorul de servicii nu poate fi găsit în nomenclatoarele de societăți, pe Internet, cu ajutorul motorului de căutare Google sau al altor motoare de căutare etc.;
- ▶ adresa furnizorului de servicii nu poate fi găsită;
- ▶ adresa sau numărul de telefon ale furnizorului de servicii sunt incorecte;
- ▶ este folosită o firmă off-shore.

Substituția produsului ⇨ mecanism prin care contractantul înlocuiește, fără știința beneficiarului, produsele prevăzute în contract (conform specificațiilor) cu alte produse de calitate inferioară.

Substituția este o opțiune „atractivă” în special în cazul contractelor care prevăd utilizarea de materiale costisitoare, de calitate superioară, care pot fi înlocuite cu produse mult mai ieftine, cu aspect similar. Substituția implică de multe ori componente care nu pot fi detectate cu ușurință. De asemenea, atunci când au loc inspecții pot fi prezentate eșantioane special create, pentru a induce în eroare. În cazul construcțiilor civile sau a infrastructurii substituția produselor poate pune în pericol viața populației.

Indicatori de fraudă:

- ▶ ambalaje neobișnuite sau comune (materialul, culorile sau forma diferă de norme);
- ▶ discrepanțe între aspectul așteptat și cel real;
- ▶ numărul de serie al produsului nu concorda cu cel de catalog/publicat sau contravine sistemului de înregistrare/codificare de la producător

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

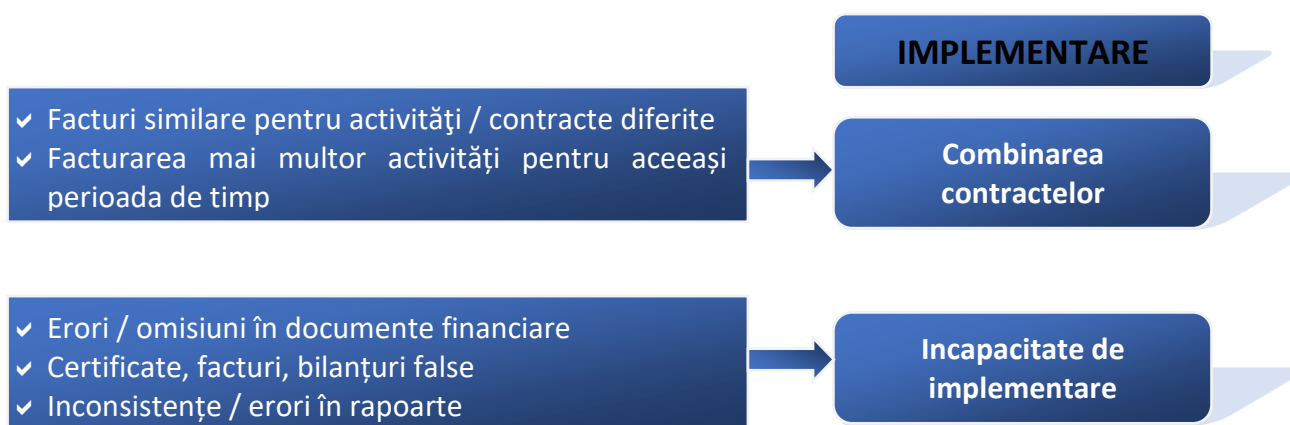
- ▶ numere de serie atipice sau șterse sau numerele de serie nu corespund sistemului de numerotare al producătorului autentic;
- ▶ număr de defecțiuni înregistrat în cadrul testelor sau în utilizare este peste medie, înlocuiri anticipate sau costuri ridicate de întreținere și de reparație;
- ▶ certificatele de conformitate sunt emise/semnate de persoane fizice/juridice neautorizate;
- ▶ diferențe semnificative între costurile estimate și cele reale ale materialelor;
- ▶ contractantul nu a respectat graficul lucrărilor, dar recuperează întârzierile cu rapiditate;
- ▶ numerele sau descrierile facturii sau ale obiectelor de inventar nu corespund datelor din ordinul de achiziție/comandă.

G.ALTE PARTICULARITĂȚI ÎN IMPLEMENTAREA CONTRACTULUI (CONTRACTANT)

Combinarea contractelor ⇨ având mai multe comenzi similare un contractant poate percepe aceleași costuri de personal, onorarii sau cheltuieli similare pentru mai multe contracte/activități, ceea ce determină suprafacturarea.

Indicatori de fraudă:

- ▶ facturi similare prezentate pentru activități sau contracte diferite;
- ▶ contractantul facturează mai mult de o activitate pentru aceeași perioadă de timp.

Incapacitate de implementare a contractului ⇨ contractantul nu are capacitate economică, tehnică și/sau profesională pentru a implementa contractul.

Indicatori de fraudă:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- ▶ erori și/sau omisiuni în certificate sau documente financiare;
- ▶ certificate, facturi, bilanțuri false;
- ▶ inconsistențe și/sau erori în rapoarte – rapoartele sunt elaborate de terțe persoane;
- ▶ sursă unică de venit.

III.3. Sisteme și indicatori de fraudă specifici în implementarea contractului de finanțare (grant)

Surse fictive de finanțare ⇒ beneficiarul susține/reclamă că proiectul este finanțat și din alte surse (când este necesară cofinanțarea).

Indicatori de fraudă

- ▶ subvenția/fondurile UE finanțează întreg proiectul;
- ▶ documente justificative falsificate

Costuri fictive ⇒ costurile pretinse nu au fost realizate în proiect

Indicatori de fraudă

- ▶ absența documentelor originale;
- ▶ certificate, facturi false.

Finanțare dublă ⇒ studii/livrabile similare finanțate în trecut (printr-un alt proiect) sau de către alt finanțator/donator.

Indicatori de fraudă

- ▶ acțiuni similare și/sau studii/livrabile deja finanțate.

Plagiat ⇒ prezentarea de lucrări elaborate de alte/terțe persoane drept materiale proprii/originalale.

Indicatori de fraudă

- ▶ acțiuni similare și/sau studii/livrabile deja finanțate;
- ▶ lucrări/studii/publicații existente pe piață.

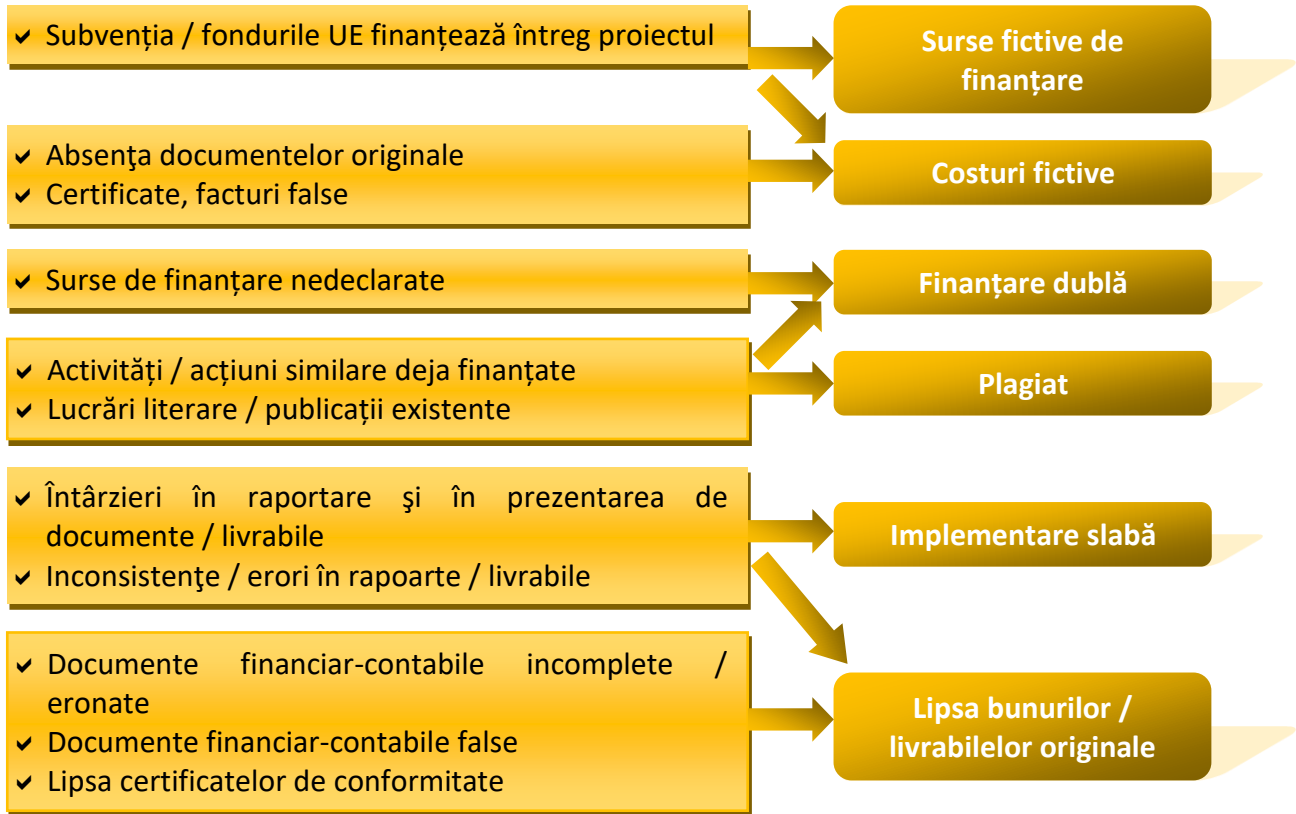

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Implementare neadecvată/slabă ⇨ implementare cu sincope, inconsistențe și/sau erori multiple în documentele justificative sau livrabile etc.

Indicatori de fraudă

- acțiuni similare și/sau studii/livrabile deja finanțate;
- lucrări/studii/publicații existente pe piață.

Lipsa bunurilor/livrabilelor originale ⇨ bunuri, livrabile și alte materiale/documente de calitate și proveniență îndoielnică.

Indicatori de fraudă

- documente financiar-contabile incomplete/eronate;
- documente financiar-contabile false;
- lipsa certificatelor de conformitate/calitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III.4. Studii de caz

III.4.1. Studiul de caz III.1.

Programul anual al achizițiilor publice pentru anul 2016 al Autorității Contractante, cuprinde:

➤ **Servicii de verificare administrativă a cererilor de rambursare depuse de beneficiarii proiectelor ce s-au finalizat prin vechiul program;** identificate prin cod CPV 79400000-8 - Servicii de consultanță în afaceri și în management și servicii conexe; valoare 132.000 lei fără TVA; **achiziție directă**

➤ **Servicii de verificare administrativă a cererilor de rambursare depuse de beneficiarii proiectelor din noul program;** identificate prin cod CPV 71700000-5 - Servicii de monitorizare și de control (Rev.2); valoare 5.153.001 lei fără TVA; **licitație deschisă** ;

Din analiza PAAP și a contractelor încheiate rezultă că obiectul celor două achiziții este similar și răspunde aceleiași nevoi/aceluiși scop, respectiv susținerea activității Autorității Contractante prin achiziția serviciilor de consultanță pentru verificare administrativă a cererilor de rambursare, chiar dacă au fost identificate prin coduri CPV diferite.

Modalitatea de achiziție trebuia stabilită prin raportare la valoarea estimată cumulată a tuturor serviciilor considerate similare, (având în vedere prevederile art. 23 din OUG nr. 34/2006) pe care autoritatea contractantă intenționa să le atribuie pe întregul an bugetar 2016, cu toate că respectivele servicii vizau programe distincte.

În concluzie, divizarea contractului de achiziție publică în mai multe contracte distincte de valoare mai mică și atribuirea acestora fără aplicarea procedurilor competitive sau pentru evitarea respectării principiului transparenței, sunt considerate abateri, conform OUG nr. 66/2011.

In acest caz, **reducerea procentuală aplicată de către AM a fost de 100%.**

III.4.2. Studiul de caz III.2.

În vederea implementării activităților prevăzute în cadrul proiectului cod X, partenerul ABC a desfășurat, în baza prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, procedura simplificată pentru achiziționarea de echipamente transmisie/prelucrare date și accesorii, cu o valoare estimată de 164.383 lei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Procedura a fost inițiată în data de 15.11.2016 prin publicarea anunțului de participare simplificat nr. 123456, termenul limită de primire a ofertelor fiind stabilit pentru data de 28.11.2016. Criteriul de atribuire a fost prețul cel mai scăzut, cu condiția îndeplinirii cerințelor din documentația de atribuire și din caietul de sarcini.

În urma derulării procedurii de achiziție, Autoritatea Contractantă a atribuit contractul de furnizare nr. 1234/28.12.2016, în valoare de 163.900 lei (196.680 lei inclusiv TVA), prestatorului SC PM SRL.

Din verificarea procedurii de achiziție pentru contractul mai sus menționat, au fost constatate următoarele:

1. În anunțul de participare simplificat, fișa de date a achiziție și în caietul de sarcini, obiectul contractului este definit ca fiind achiziționarea, livrarea, instalarea și training pentru echipamente transmisie/prelucrare date și accesorii, echipamentele urmând a fi utilizate în vederea transmiterii și prelucrării datelor necesare elaborării hărților privind ecosistemele degradate, codurile CPV menționate fiind CPV 30232100-5-6 *Imprimante și trasoare*, CPV 51612000-5 *Servicii de instalare de echipament de procesare a informațiilor* și CPV 79632000-3 *Servicii de formare a personalului*. Cu toate acestea, din analiza cererii de finanțare și a bugetului proiectului, a rezultat faptul că din cele 8 tipuri de echipamente care fac obiectul achiziției, 3 echipamente (scanner laser 3D, dronă și GPS-GNSS) sunt destinate activității de elaborare a hărților, restul de 5 tipuri de echipamente (videoproiector, ecran proiecție, telefon mobil, distrugător documente, aparat climatizare) fiind destinate activității de management de proiect și încadrându-se în coduri CPV diferite față de cele menționate în anunțul de participare, fișa de date și caietul de sarcini (ex: CPV39717200-3 *Aparate de aer condiționat*)

Se constată astfel faptul că Autoritatea Contractantă nu a asigurat o informare completă, corectă și precisă a potențialilor operatori economici interesați cu privire la obiectul contractului în integralitatea lui.

2. În plus, procedura nu a fost lansată pe loturi, în condițiile în care echipamentele achiziționate au destinații/scopuri diferite și nu se adresează neapărat aceleiași piețe de profil (ex: telefoane mobile vs. Scanner laser 3D).

La nivelul strategiei de contractare nr. 5678/24.10.2016 Autoritatea Contractantă a justificat

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

faptul că achiziția nu a fost împărțită pe loturi întrucât aceasta este una de sine stătătoare în proiectul X, respectiv *"chiar dacă mai există achiziții de echipamente la nivelul instituției pe anul calendaristic 2016 din diferite surse de finanțare, nu este posibilă împărțirea în loturi a acestora (într-o singură procedură), existând riscul impunerii unor corecții financiare sub aspectul suspiciunii unei duble finanțări aferentă achizițiilor de echipamente"*.

Autoritatea Contractantă nu justifică astfel opțiunea de a nu lotiza în condițiile în care specificul contractului permitea împărțirea acestuia pe segmente ce puteau fi îndeplinite în mod independent, de operatori economici diferiți. Astfel, prin includerea obligativității furnizării de către același ofertant a unor echipamente specifice destinate activităților topografice (culegere și captare date din teren) și a unor echipamente uzuale destinate dotării unor spații pentru desfășurarea activității de birou (aparate climatizare, videoproiector etc.), Autoritatea Contractantă a limitat în mod nejustificat accesul potențialilor ofertanți care activează exclusiv pe o singură piață de profil.

Se menționează faptul că urmare lansării procedurii de achiziție publică, a fost depusă o singură ofertă care a fost declarată câștigătoare, respectiv oferta depusă de SC PM SRL.

3. Din analiza specificațiilor tehnice prevăzute în caietul de sarcini pentru telefon mobil, rezultă faptul că acestea sunt în fapt aferente telefoanelor fixe "fără fir", fiind solicitate cerințe precum *"baze multiple suportate: minim 4"*, *"receptoare multiple suportate: minim 6"*. De asemenea, prin cerințele minime incluse în caietul de sarcini, s-a solicitat ca telefonul ofertat să aibă funcționalitățile de *"baby monitor"* și *"compatibil căutător de cheie"*. Se menționează că în bugetul proiectului s-a prevăzut achiziționarea a 4 **telefoane mobile** pentru echipa de management din partea partenerului, nefiind prevăzută achiziționarea de telefoane fixe pentru partener.

Se constată faptul că documentele achiziției, respectiv caietul de sarcini, nu reflectă necesitatea reală și corectă a Autorității Contractante în condițiile în care au fost incluse specificații tehnice aferente telefonului mobil care nu prezintă relevanță raportat la nevoia stabilită prin cererea de finanțare.

Mai mult decât atât, din analiza modului de implementare a contractului de furnizare nr.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

1234/28.12.2016, a rezultat faptul că o parte din bunurile livrate și plătite de către Autoritatea Contractantă diferă față de cele incluse în oferta tehnică a operatorului economic declarat câștigător.

Astfel, au fost furnizate telefoane mobile Samsung Galaxy J5 în condițiile în care s-au oferit telefoane fixe "fără fir" Panasonic Premium Dect. La dosarul achiziției disponibil pe parcursul misiunii de audit pe teren, nu au fost identificate documente care să ateste faptul că echipamentele livrate îndeplinesc cerințele minime prevăzute în caietul de sarcini. De asemenea, din specificațiile tehnice aferente telefonului mobil Samsung J5 nu rezultă îndeplinirea tuturor cerințelor minime prevăzute în caietul de sarcini (ex: tip display LCD, baze multiple suportate minim 4, receptoare multiple suportate minim 6, timp de funcționare, posibilități Mod Eco One Touch, baby monitor, compatibil căutător de cheie etc.).

Se constată astfel o încălcare a principiului tratamentului egal, prin modificarea echipamentului oferit inițial cu un alt tip de echipament pentru care nu s-a făcut dovada îndeplinirii cerințelor minime din caietul de sarcini.

Având în vedere deficiențele semnalate, se constată o nerespectare a principiilor transparenței, proporționalității și tratamentului egal pe parcursul derulării procedurii de atribuire a contractului de furnizare nr. 1441/28.12.2016, principii aplicabile și în cazul procedurilor simplificate lansate în baza prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea nr. 98/2016 .

Astfel, au fost încălcate prevederile:

- art. 2 din Legea nr. 98/2016: "(2)Principiile care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică și a organizării concursurilor de soluții sunt:

- a) nediscriminarea;
- b) tratamentul egal;
- c) recunoașterea reciprocă;
- d) transparența;
- e) proporționalitatea;
- f) asumarea răspunderii";

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- art. 7 alin (2) din Legea nr.98/2016: *"Autoritatea contractantă atribuie contractele de achiziție publică/acordurile-cadru și organizează concursurile de soluții care privesc achiziții publice a căror valoare estimată este mai mică decât pragurile corespunzătoare prevăzute la alin. (1) prin aplicarea unei proceduri simplificate, cu respectarea principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2)";*

- art. 49 din Legea nr. nr.98/2016: *"Autoritățile contractante au obligația să acorde operatorilor economici un tratament egal și nediscriminatoriu și să acționeze într-o manieră transparentă și proporțională";*

- art. 50 din Legea nr. 98/2016: *"(1) Autoritățile contractante nu vor concepe sau structura achizițiile ori elemente ale acestora cu scopul exceptării acestora de la aplicarea dispozițiilor prezentei legi ori al restrângerii artificiale a concurenței";*

(2) *În sensul alin. (1), se consideră că există o restrângere artificială a concurenței în cazul în care achiziția ori elemente ale acesteia sunt concepute sau structurate cu scopul de a favoriza ori dezavantaja în mod nejustificat anumiți operatori economici";*

- art. 141 din Legea nr. 98/2016: *"(1) Autoritatea contractantă are dreptul de a recurge la atribuirea pe loturi a contractelor de achiziție publică și a acordurilor-cadru și, în acest caz, de a stabili dimensiunea și obiectul loturilor, cu condiția includerii acestor informații în documentele achiziției;*

(2) *În sensul alin. (1), autoritatea contractantă va stabili obiectul fiecărui lot, pe baze cantitative, adaptând dimensiunea contractelor individuale astfel încât să corespundă mai bine capacității întreprinderilor mici și mijlocii, sau pe baze calitative, în conformitate cu diferitele meserii și specializări implicate, pentru a adapta conținutul contractelor individuale mai îndeaproape la sectoarele specializate ale IMM-urilor sau în conformitate cu diferitele faze ulterioare ale proiectului;*

(3) *În situația în care autoritatea contractantă nu recurge la atribuirea contractului pe loturi, aceasta are obligația de a justifica decizia de a nu atribui contractul pe loturi";*

- art. 154 din Legea nr. 98/2016: *"Autoritatea contractantă are obligația de a elabora documentația de atribuire care conține toate informațiile necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și precisă cu privire la cerințele achiziției, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire";*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- art. 20 par. (10) din HG nr. 395/2016: *"caietul de sarcini conține, în mod obligatoriu, specificații tehnice care reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, astfel încât să corespundă necesității autorității contractante";*

- art. 101 alin (4) din HG nr. 395/2016: *"anunțul de participare simplificat conține următoarele informații:.....c)denumirea produselor/ serviciilor/ lucrărilor care urmează să fie furnizate/prestate/executate și codul/codurile CPV...."*.

Valoarea estimată totală pentru achiziția de echipamente a fost de 164.383 lei, sub plafonul/pragul stabilit în legislația națională privind achizițiile publice pentru care există obligația publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Pentru deficiențele constatate, OUG nr. 47/26.06.2014 privind modificarea și completarea OUG nr. 66/2011 și respectiv HG nr. 519/2014, prevăd corecțiile financiare ce sunt aplicate în cazul nerespectării prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice (OUG nr. 34/2006 abrogată prin Legea nr. 98/2016). Astfel în anexă, partea I, litera A se prevăd următoarele:

- la pct. 12 de la "anunțul de participare și documentația de atribuire" o corecție financiară de 10% din valoarea contractului afectat de abatere, care poate fi redusă la 5% în funcție de gravitate;

- la pct. 1 de la "implementarea contractului" o corecție financiară de 25% din valoarea contractului plus valoarea suplimentară a contractului care este determinată de modificarea substanțială a condițiilor inițiale.

Având în vedere prevederile art. 4 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobate prin HG nr. 875/2011 potrivit cărora *„In aplicarea prevederilor art. 6 alin. (3), art. 27, 28 și ale anexei din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011....în cazul în care, pentru același contract de achiziție verificat, se constată existența mai multor nereguli/abateri privind regimul achizițiilor pentru care trebuie aplicate corecțiile financiare/reducerile procentuale prevăzute în anexa la ordonanță, se va aplica valoarea cea mai mare a corecției financiare/reducerii procentuale propuse"* a fost stabilită o corecție

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

financiară de 25% din valoarea eligibilă a contractului de furnizare nr. 1441/28.12.2016, respectiv **49.170 lei** cu TVA eligibil inclus (196.680 lei x 25%).

III.4.3. Studiul de caz III.3.

Din verificările efectuate asupra modului de derulare a procedurii de atribuire a contractului nr. 123/04.08.2017, în valoare de 46.080,43 lei (cu TVA inclus) încheiat de către beneficiar cu prestatorul SC PS SRL, s-a constatat încălcarea de către autoritatea contractantă a principiului tratamentului egal și transparenței prin solicitarea de clarificări/completări, care au determinat apariția unui avantaj evident în favoarea ofertantului declarat câștigător.

Procedura de licitație deschisă a fost inițiată prin publicarea anunțului de participare nr. 123456/16.03.2017, termenul limită final de primire a ofertelor fiind stabilit pentru data de 26.04.2017. Criteriul de atribuire a fost „cel mai bun raport calitate preț,,.

Astfel, în cadrul procedurii de atribuire a contractului, ofertanții SC PS SRL și Asociera B&C, au oferit același expert, respectiv pe domnul F.M.P. pentru personalul alocat desfășurării evenimentului, respectiv pentru poziția de moderator.

În cazul ambelor oferte depuse în cadrul procedurii de atribuire pentru expertul F.M.P. au fost prezentate ca documente doveditoare ale experienței similare solicitate, următoarele:

- adeverință emisă de către W nr. 111/10.05.2016 prin care se certifică faptul că expertul propus este angajat al W cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată și ocupă funcția de lector universitar la Facultatea A;

- adeverința nr. 222/10.02.2017 emisă de F prin care se certifică parteneriatul dintre F și SC PR SRL privind programele de formare profesională/perfecționare din perioada 2011-2016 (174 programe) iar în anexa adeverinței expertul propus se regăsește la 9 poziții/cursuri/seminarii susținute dintre care 5 cursuri cu tematică asemănătoare cu cea a evenimentului;

- adeverința nr. 333/09.01.2017 emisă de SC PR SRL prin care se adeverește că d-nul F.M.P a derulat activități de formator în perioada 2011-2016, în cadrul a 11 evenimente dintre care 6 în domeniul prevenirii și combaterii corupției, nereguli și antifraudă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Pe parcursul evaluării tehnice a ofertelor celor 2 candidați comisia de evaluare, deși era în posesia aceluiași documente doveditoare, a evaluat în mod diferit și discrepant numărul de proiecte/contracte prezentate pentru poziția de moderator și anume:

- Procesul verbal de evaluare intermediară nr. 2

În cazul SC PS SRL la evaluarea experienței profesionale specifice relevante, pentru poziția moderator, comisia a luat în considerare pentru domnul F.M.P un număr de 6 proiecte conform adeverinței emise de SC PR SRL, dintr-un total de 11 și un număr de 10 proiecte conform adeverinței emise de F. Cu un total de 16 proiecte cerința a fost considerată ca fiind îndeplinită.

În cazul Asocierii B&C la evaluarea experienței profesionale specifice relevante, pentru poziția moderator, comisia a luat în considerare pentru domnul F.M.P un număr de 22 proiecte conform adeverinței emise de SC PR SRL și un număr de 3 proiecte conform adeverinței emise de F. Cu un total de 25 proiecte cerința a fost considerată ca fiind îndeplinită. Menționăm că adeverința emisă de SC PR SRL și prezentată în ambele oferte are în total 11 poziții, la evaluarea celei de a doua oferte fiind în mod eronat luate în considerare 22 de proiecte.

- Procesul verbal de evaluare intermediară nr. 3

La noua evaluare SC PS SRL figurează cu același număr de 16 proiecte (așa cum au fost prezentate la evaluarea anterioară) dar și cu 1 contract considerat experiență similară relevantă conform adeverinței emise de către W nr. 111/10.05.2016 prin care se certifică că expertul propus este angajat al W cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată și ocupă funcția de lector universitar la Facultatea A.

Cu toate acestea comisia totalizează același număr de 16 proiecte și cerința este considerată în continuare îndeplinită.

La noua evaluare Asocieria SC B&C figurează cu un număr total de 11 proiecte (6 proiecte din cele 11 prezentate în adeverința emisă de SC PR SRL și 5 proiecte din adeverința emisă de F) fără a fi evaluată adeverința emisă de W deși aceasta a fost prezentată în ambele oferte.

Pentru această ofertă, la cea de-a doua evaluare, cerința nu a mai fost considerată îndeplinită, deși cerința minimă din documentația de atribuire a fost de 2 contracte/proiecte.

Pentru acordarea punctajului maxim cerința era de minim 6 contracte/proiecte prezentate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Având în vedere punctajul obținut în cele două evaluări, se constată că ofertele SC PS SRL și Asociera B&C îndeplineau cerințele minime și de asemenea, obțineau punctajul maxim pentru poziția moderator, în cazul ambelor evaluări.

Cu toate acestea, comisia de evaluare a solicitat clarificări ofertantului Asociera B&C cu privire la precizarea numărului și datei contractelor/proiectelor prezentate în adeverința nr. 1370/09.01.2017 pentru susținerea experienței similare pentru domnul F.M.P.

Precizăm că aceeași adeverință a fost depusă și de SC PS SRL însă comisia de evaluare nu a consemnat neclarități în legătură cu aceasta la întocmirea proceselor verbale nr. 2 și 3.

De asemenea menționăm că adeverința emisă de F conține aceleași cursuri/seminarii susținute de domnul F.M.P. și cu toate acestea comisia nu a luat în considerare, în mod egal, aceste cursuri, pentru cei 2 ofertanți, diferențele fiind semnificative (de la 10 la 3 proiecte).

➤ Procesul verbal de evaluare intermediară nr. 4

Oferta Asocierii B&C este declarată inacceptabilă deoarece nu a fost primit răspuns la solicitarea de clarificare nr. 7777/09.06.2017 în termenul precizat de comisia de evaluare.

La punctul 4.4.6 din Caietul de sarcini – *Asigurarea personalului necesar pentru desfășurarea evenimentului* autoritatea contractantă solicită pentru fiecare dintre cele 3 poziții (moderator, coordonator eveniment și grafic designer) următoarele: „operatorul economic va prezenta, în propunerea tehnică, CV și alte documente relevante din care să reiasă experiența în domeniul activităților solicitate pentru profilul respectiv” iar la punctul 7.1 detaliază “pentru demonstrarea îndeplinirii cerințelor prevăzute la punctul 4.4.6 din caietul de sarcini și a informațiilor din CV-urile prezentate se vor furniza documente relevante în acest sens (diplome, certificate, atestate, contracte, recomandări, adeverințe, cărți de muncă, fișe de post etc).

Se constată că evaluarea ofertelor, respectiv acordarea punctajului a fost realizată pe baza acelorași adeverințe prezentate în ambele oferte și nu exclusiv în baza CV-ului.

Cu toate acestea comisia de evaluare a manifestat suspiciuni doar în cazul ofertantului Asociera B&C deși SC PS SRL declarat ulterior câștigător, a prezentat aceeași adeverință în susținerea experienței specifice relevante.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Din analiza desfășurării procedurii de atribuire a contractului de servicii s-a constatat încălcarea principiilor tratamentului egal și transparenței.

Au fost încălcate următoarele prevederi:

- art.2 (2) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice

„Principiile care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică și a organizării concursurilor de soluții sunt:

- a) nediscriminarea;*
- b) tratamentul egal;*
- c) recunoașterea reciprocă;*
- d) transparența;*
- e) proporționalitatea;*
- f) asumarea răspunderii”;*

- art. 209. din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice

„(1) În cazul în care informațiile sau documentele prezentate de către operatorii economici sunt incomplete sau eronate sau în cazul în care lipsesc anumite documente, autoritatea contractantă are dreptul de a solicita într-un anumit termen ofertanților/candidaților clarificări și, după caz, completări ale documentelor prezentate de aceștia în cadrul ofertelor sau solicitărilor de participare, cu respectarea principiilor tratamentului egal și transparenței.

(2) Autoritatea contractantă nu are dreptul ca prin clarificările/completările solicitate să determine apariția unui avantaj evident în favoarea unui ofertant/candidat,,.

Pentru deficiențele constatate, OUG nr. 47/26.06.2014 privind modificarea și completarea OUG nr. 66/2011 și respectiv HG nr. 519/2014, prevăd corecțiile financiare ce sunt aplicate în cazul nerespectării prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice (OUG nr. 34/2006 abrogată prin Legea nr. 98/2016). Astfel, în anexă, partea I, litera A, la punctul 3 de la "evaluarea ofertelor" se prevede o corecție financiară de 25% din valoarea contractului afectat de abatere, care poate fi redusă la 10% sau la 5% în funcție de gravitate.

Având în vedere că ofertantului SC PS SRL, datorită prețului cel mai mic ofertat dintre cele 4 oferte rămase în competiție, i s-a atribuit punctajul maxim aferent factorului de evaluare „prețul ofertei” (40 puncte) însumând un total de 100 de puncte(punctajul maxim), format din 60 de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

puncte pentru cei 3 experți propuși și 40 puncte pentru prețul oferit, iar restul participanților la procedură au oferit costuri cu aproximativ 30% mai mari decât SC PS SRL, a fost stabilită o corecție financiară de 5% din valoarea contractului de servicii nr. 123/04.08.2017.

Valoarea contractului afectat de abatere, a fost rambursată integral în cadrul CR3 auditată, respectiv **46.080,43 lei** (cu TVA inclus).

Corecția financiară aferentă cheltuielilor solicitate în cererea de rambursare auditată în baza contractului afectat de abatere este de **2.304,02 lei** (46.080,43 lei x 5%).

III.4.4. Studiul de caz III.4.

Proiectul este implementat în parteneriat constituit din Fundația X” (lider al parteneriatului), Școala Gimnazială și Primăria comunei.

Potrivit prevederilor art. 4 alin. 1 din Legea nr. 98/19.05.2016 privind achizițiile publice, „*Au calitatea de autoritate contractantă în sensul prezentei legi:*

a) autoritățile și instituțiile publice centrale sau locale, precum și structurile din componența acestora care au delegat calitatea de ordonator de credite și care au stabilit competențe în domeniul achizițiilor publice;

b) organismele de drept public;

*c) asocierile care cuprind cel puțin o autoritate contractantă dintre cele prevăzute la lit. a) sau b)”.
a) sau b)”.
a) sau b)”.*

De asemenea, la pct. 1.5 din Procedura competitivă aplicabilă solicitanților/beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene, aprobată prin Ordinul MFE nr. 1.284/8.08.2016 s-a prevăzut că „*In cazul în care solicitanții/beneficiarii privați se asociază cu o entitate care are calitatea de autoritate contractantă, în înțelesul art. 4 alin. (1) lit. c) din lege, aceștia au obligația să aplice prevederile legii.*” [Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice]

Din verificarea cererii de rambursare depusă de Fundația „X”, s-a constatat că pentru achiziția de produse consumabilele de tip tonere și consumabile de birou (papetărie, pix-uri, cd-uri, capsatoare, calculatoare birou etc.) beneficiarul a efectuat următoarele achiziții directe pentru care cheltuielile au fost solicitate la rambursare în cererea de rambursare auditată:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- achiziția de produse consumabile de tip tonere (pentru imprimantele alocate de beneficiar pentru implementarea proiectului) conform Contractului 1 cu o valoare fără TVA de 132.000 lei, la care se adaugă TVA în sumă de 25.080 lei.

Valoarea decontată în cererea de rambursare auditată este de 51.359,99 lei (suma de 32.900 lei conform facturii din 27.09.2017 și 18.459,99 lei aferentă facturii din 09.10.2017).

- achiziția de produse consumabile de tip papetărie și birotică conform Contractului 2, cu o valoare fără TVA de 122.884,87 lei, la care se adaugă TVA în sumă de 23.348,13 lei.

Valoarea decontată în cererea de rambursare auditată este de 68.694,83 lei (suma de 24.958,73 lei conform facturii din 27.09.2017, 27.047,60 lei conform facturii din 09.10.2017 și 16.688,50 lei conform facturii din 16.11.2017).

Valoarea totală, fără TVA a acestor achiziții este de 254.884,87 lei (fără TVA) fiind depășită valoarea estimată precizată la art.7 alin.5 din Legea nr.98/2016, până la care autoritatea contractantă avea dreptul de a achiziționa în mod direct produse/servicii (și anume 132.519 lei, fără TVA, plafon valabil la data efectuării achizițiilor).

Se menționează că, în Planul de achiziții întocmit la nivel de proiect, achizițiile de tonere și materiale consumabile au fost prevăzute **doar la nivelul liderului de parteneriat.**

Potrivit prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din anexa la H.G. nr. 395/2016, **estimarea valorii unei achiziții publice se realizează având în vedere obiectul acesteia**, în conformitate cu modul de calcul reglementat în cadrul Cap. I, Secțiunea a 4-a, Paragraful 3 din Legea nr. 98/2016, **relevantă fiind activitatea care caracterizează scopul principal al contractului.**

Astfel, pentru calcularea valorii estimate a achiziției, autoritatea contractantă trebuie să stabilească obiectul achiziției plecând de la scopul atribuirii contractului, respectiv de la necesitățile identificate la nivelul autorității contractante care vor fi acoperite prin realizarea achiziției.

În cazul de față, produsele consumabile de tip toner și consumabilele de tip papetărie și birotică răspund aceleiași necesități a autorității contractante și au același scop, fiind produse consumabile necesare prestării la standarde optime a activităților proiectului.

Totodată, potrivit prevederilor art. 17 alin. (1) și (3) din anexa la H.G.nr. 395/2016, alegerea modalității în care se va derula procesul de atribuire a contractului de achiziție publică se raportează la valoarea estimată cumulată a produselor, serviciilor și lucrărilor considerate similare,

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

respectiv la valoarea estimată a tuturor achizițiilor **cu același obiect sau destinate utilizării identice ori similare sau care se adresează operatorilor economici ce desfășoară constant activități într-o piață de profil relevantă**, pe care autoritatea contractantă intenționează să le atribuie în cadrul proiectului.

Având în vedere că, achizițiile efectuate sunt destinate unei utilizări identice sau similare acoperind aceleași necesități ale autorității contractante **aceasta avea obligația de a cumula achizițiile cu același obiect sau destinate utilizării identice ori similare prin raportare la proiect.**

În concluzie, ținând cont de faptul că, valoarea produselor achiziționate direct depășește valoare prevăzută la art.7 alin. (5) din Legea nr. 98 /2016, atribuirea contractelor trebuia realizată prin aplicarea procedurii simplificate.

Totodată, art. 18 din Legea nr. 98/2016 conferă autorității contractante dreptul de a realiza achiziția de produse similare pe loturi separate, valoarea estimată a achiziției fiind determinată prin luarea în considerare a valorii globale estimate a tuturor loturilor.

Nu au fost respectate următoarele prevederi legale:

- art. 3 „*Eligibilitatea cheltuielilor*” din Anexa 1 la Contractul de finanțare „.....*cheltuielile angajate pe perioada de implementare a proiectului sunt eligibile, în condițiile stabilite de : Orientări privind oportunitățile de finanțare în cadrul PO CU 2014-2020, de Ghidul Solicitantului – condiții generale și specifice, de prezentul contract de finanțare și anexele acestuia, de legislația națională și europeană aplicabilă, manualul beneficiarului*”.

- art. 16, Secțiunea 2 din HG nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, conform căruia: „ (1) **Estimarea valorii unei achiziții publice se realizează având în vedere obiectul acesteia, în conformitate cu cap. I, secțiunea a 4-a, paragraful 3 din Lege. (2) Obiectul achiziției publice se pune în corespondență cu codul/codurile CPV care îl descriu cât mai exact, relevantă în acest context fiind activitatea ce caracterizează scopul principal al contractului** ”.

- art.17, Secțiunea 2 din HG nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, conform căruia: „(1) **Autoritatea contractantă**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

*alege modalitatea de achiziție în funcție de următoarele aspecte: a) valoarea estimată a tuturor achizițiilor cu același obiect sau destinate **utilizării identice ori similare**, ori care **se adresează operatorilor economici ce desfășoară constant activități într-o piață de profil relevantă**, pe care autoritatea contractantă intenționează să le atribuie în cursul unui an bugetar; b) complexitatea contractului/acordului-cadru ce urmează a fi atribuit; c) îndeplinirea condițiilor specifice de aplicare a anumitor modalități de atribuire. (2) În aplicarea art. 11 alin. (2) din Lege, **autoritatea contractantă are obligația ca, la alegerea modalității în care se va derula procesul de atribuire a contractului de achiziție publică, să se raporteze la valoarea estimată cumulată a produselor, serviciilor și lucrărilor care sunt considerate similare** în condițiile de la alin. (1) lit. a). (3) **În cazul în care autoritatea contractantă implementează proiecte finanțate din fonduri nerambursabile și/sau proiecte de cercetare-dezvoltare, prevederile alin. (1) se aplică prin raportare la fiecare proiect în parte**".*

- art. 11 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice conform căruia: „(1) **Autoritatea contractantă nu are dreptul de a utiliza metode de calcul al valorii estimate a achiziției cu scopul de a evita aplicarea procedurilor de atribuire prevăzute de prezenta lege. (2) **Autoritatea contractantă nu are dreptul de a diviza contractul de achiziție publică în mai multe contracte distincte de valoare mai mică și nici de a utiliza metode de calcul care să conducă la o subevaluare a valorii estimate a contractului de achiziție publică, cu scopul de a evita aplicarea procedurilor de atribuire reglementate de prezenta lege.**”**

- art.2 (1) din HG nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin FEDR, FSE și FC 2014-2020, potrivit căruia “*Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general, ...: f) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile.*”

Se menționează faptul că în anul 2017 prin Ordinul comun MDRAPFE și ANAP nr. 6.712/890/2017 privind aprobarea modului de efectuare a achizițiilor în cadrul proiectelor cu finanțare europeană implementate în parteneriat, publicat în MO nr. 933/27.11.2017, la art. 2 din anexa 1 la Ordin s-a prevăzut că „*In cazul proiectelor implementate în parteneriat constituit din una sau mai multe autorități contractante și una sau mai multe entități juridice fără calitatea de autoritate contractantă, parteneriatul respectiv este considerat autoritate contractanta în baza*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

art. 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, și trebuie să achiziționeze produse, servicii sau lucrări în cadrul proiectului, conform prevederilor Legii nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare."

Potrivit OUG nr. 66/2011, „*În conformitate cu prevederile legislației europene și ale jurisprudenței Curții Europene de Justiție în cazul contractelor pentru care aplicarea directivelor din domeniul achizițiilor publice nu este obligatorie sau este parțial obligatorie și se constată abateri de la aplicarea prevederilor legislației naționale în domeniul achizițiilor publice, prevăzute la lit. A), autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurile de control aplică reduceri procentuale/corecții financiare.,,*

Decizia Comisiei Europene C (2013) 9527/2013 pentru aprobarea îndrumărilor privind corecțiile financiare aplicate de CE cheltuielilor finanțate de UE în cadrul gestiunii partajate pentru neconformitatea cu regulile achizițiilor publice, prevede la pct. 2 o corecție de 100% sau 25% din valoarea contractului afectat de abatere.

De asemenea, OUG nr. 47/26.06.2014 privind modificarea și completarea OUG nr. 66/2011 și respectiv HG nr. 519/2014, prevăd în anexă, partea 1, paragraful B), pct.2, în cazul divizării artificiale a contractelor de lucrări/produse/servicii, o corecție de 100% sau 25% din valoarea contractului afectat de abatere.

Având în vedere miza economică și gravitatea redusă a abaterii, corecția financiară stabilită la nivelul cheltuielilor decontate pentru achiziția de consumabile necesare derulării activității beneficiarului este de 25% din valoarea acestora.

Valoarea corecției aferentă celor 2 contracte de achiziție este de 75.828,25 lei (303.313 lei x 25%).

III.4.5. Studiul de caz III.5.

Pentru implementarea proiectului "ABCD", beneficiarul M în parteneriat cu A, a depus cererea de finanțare cod X. Urmare verificării conformității administrative, a eligibilității și evaluării tehnico-financiare, cererea de finanțare a fost acceptată la finanțare, fiind emis Ordinul de finanțare nr. 1234/07.06.2017.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Din analiza cererii de finanțare consolidată aprobată spre finanțare rezultă faptul că, în vederea atingerii obiectivului propus, M, în calitate de beneficiar/lider, avea responsabilitatea de a implementa, printre altele, sub-activitățile 2.2 *Implementare platformă IT* (cu o durată de 17 luni) și activitatea 10 *Generarea unui index* (cu o durată de 12 luni). Conform secțiunii 20 *Plan de achiziții*, pentru implementarea acestor activități, M a prevăzut achiziția de servicii și furnizare de echipamente prin proceduri de licitație deschisă, după cum urmează:

- Servicii de consultanță, dezvoltare și implementare platformă IT – valoare estimată 470.400 lei (fără TVA);
- Furnizare de echipamente necesare implementării platformei – valoare estimată 300.000 lei (fără TVA);
- Servicii de consultanță și expertiză în vederea generării indexului – procedură simplificată – valoare estimată 492.800 lei (fără TVA).

În data de 29.09.2017, beneficiarul a solicitat modificarea Ordinului de finanțare nr. 1234/07.06.2017, în baza prevederilor art. 12. Astfel, s-a solicitat modificarea secțiunii 23. **Activități previzionate**, prin modificarea modului de alocare a responsabilităților și activităților între partenerii implicați în implementarea proiectului. Astfel, prin Nota explicativă nr. 5678/29.09.2017 pentru propunerea de modificare a ordinului de finanțare, se prevede faptul că partenerul A "va fi responsabil de **asigurarea consultanței pentru dezvoltarea, proiectarea și implementarea platformei IT**" și "de **asigurarea consultanței necesare în vederea generării indexului**".

Motivele invocate în Nota Explicativă nr. 5678/29.09.2017 pentru susținerea modificărilor solicitate vizează, în principal, faptul că la nivelul M procesul de desfășurare a unei proceduri de achiziție publică "este extrem de greoi", existând riscul înregistrării de întârzieri în implementarea activităților. De asemenea, în susținerea propunerilor de modificare, se invocă faptul că la nivelul partenerului există suficientă experiență și expertiză în implementarea unor activități similare în alte proiecte.

Modificările propuse au intrat în vigoare în data de 06.11.2017, prin emiterea Ordinului nr. 9999/06.11.2017, respectiv:

Secțiunea 23. Activități previzionate

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

• **Sub-activitatea 2.2 Implementare platformă IT – responsabili M și A – etape prevăzute:**

- Elaborarea specificațiilor necesare în vederea configurării platformei – experții IT din partea Partenerului (A) vor elabora documente suport pentru Caietul de sarcini achiziție echipamente IT și analiza cerințelor platformei (fluxuri informaționale);
- Proiectarea platformei – experții IT din partea Partenerului elaborează specificații de proiectare;
- Dezvoltarea platformei – experții IT din partea Partenerului vor elabora codul de aplicație;
- Testare platformă și instruire – experți IT din partea Partenerului;

• **Activitatea 10 Generarea unui index– responsabili M și A.**

Secțiunea 20. Plan de achiziții și secțiunea 24. Buget

• Din Planul de achiziții a fost eliminată procedura de achiziție publică pentru servicii de consultanță, dezvoltare și implementare platformă IT, fiind menținută doar licitația deschisă pentru furnizare echipamente IT necesare pentru platforma IT (responsabil M); în Secțiunea 24.1.2 Buget partener au fost suplimentate cheltuielile cu salariile/onorarii pentru: 2 experți IT "servicii consultanță, dezvoltare și implementare platformă IT", prin realocarea sumei de 470.400 lei fără TVA reprezentând cheltuieli cu servicii de la secțiunea 24.1.1 Buget beneficiar;

• Din planul de achiziții a fost eliminată procedura de achiziție publică prin procedură simplificată pentru *servicii de consultanță și expertiză în vederea generării indexului*; în Secțiunea 24.1.2 Buget partener au fost suplimentare cheltuielile cu salariile/onorariile pentru 4 experți pentru "Revizuirea procedurilor" și "Generarea indexului", prin realocarea sumei de 380.000 lei fără TVA reprezentând cheltuieli cu servicii de la secțiunea 24.1.1 Buget beneficiar.

Ulterior aprobării Ordinului MDRAPFE 999/06.11.2017, în data de 16.11.2017 Autoritatea de Management a procedat la aprobarea Notificării beneficiarului nr. 5 prin care se menționează faptul că experții vor fi selectați prin procedură de selecție proprie, urmând a fi semnate contracte de cesiune de drepturi de autor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Din analiza modificărilor survenite asupra cererii de finanțare și a justificărilor prezentate de beneficiar prin Nota explicativă nr. 5678/29.09.2017 și Notificarea nr. 5 transmisă în data de 13.11.2017, s-au constatat următoarele:

- Motivele invocate de beneficiar, respectiv dificultățile întâmpinate în procesul de lansare a procedurilor de achiziție publică ca urmare a dificultăților de colaborare interdepartamentală de la nivelul M, nu sunt în măsură să justifice oportunitatea preluării activității de dezvoltare a platformei IT de către partener, în condițiile în care M a rămas responsabil de derularea procedurii de achiziție pentru furnizarea de echipamente, procedură de achiziție necesară pentru implementarea și punerea în funcțiune a platformei IT. În plus, în nota explicativă nu au fost analizate variante alternative care să justifice faptul că soluția propusă reprezintă varianta optimă pentru implementarea acestei activități (ex: nu a fost analizată posibilitatea organizării la nivelul M a unei singure proceduri de achiziție publică pentru dezvoltarea platformei IT, inclusiv furnizarea echipamentelor IT);

- Preluarea activității de dezvoltare a platformei IT de către partener și separarea acesteia de achiziționarea echipamentelor IT nu a asigurat respectarea termenelor de implementare, în condițiile în care, prin Notificarea nr. 8/22.12.2017, s-a solicitat prelungirea perioadei de achiziție a echipamentelor IT cu 3 luni, fiind invocate, printre altele, întârzierile înregistrate în elaborarea analizei privind dezvoltarea și implementarea platformei IT ca urmare a "*multiplelor schimbări intervenite la nivelul echipei de proiect a partenerului*";

- Nu au fost prezentate documente justificative care să ateste, pe de o parte, dificultățile întâmpinate și demersurile întreprinse pentru accelerarea procedurilor de achiziție la nivelul M și, pe de altă parte, experiența partenerului în activități de coordonare/management/ dezvoltare a unor sisteme informatice. Implicarea unei singure persoane într-un proiect de dezvoltare a unui sistem informatic nu este în măsură să ateste experiența entității în gestionarea unor activități de implementare a unei platforme IT. Se precizează că la selectarea partenerului de către beneficiar nu a fost evaluată experiența partenerului în derularea unor activități de tipul celor alocate acestuia în cadrul proiectului prin modificarea ordinului de finanțare.

- Nu au fost efectuată o analiză a modului în care modificările propuse, în special eliminarea achizițiilor prevăzute inițial în Planul de achiziții de la nivel de proiect și utilizarea unor proceduri

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

de selecție proprii ale partenerului, respectă prevederile legale în vigoare privind achizițiile publice aplicabile proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile.

În susținerea deficiențelor menționate mai sus, se au în vedere prevederile legislației naționale privind achizițiile publice aplicabile proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile, în vigoare la data la care au fost aprobate modificările, respectiv:

- Art. 4(1) din **Legea nr. 98/2016** conform căruia: *"au calitatea de autoritate contractantă în sensul prezentei legi: a) autoritățile și instituțiile publice centrale sau locale, precum și structurile din componența acestora care au delegată calitatea de ordonator de credite și care au stabilite competențe în domeniul achizițiilor publice; b) organismele de drept public; c) asocierile care cuprind cel puțin o autoritate contractantă dintre cele prevăzute la lit. a) sau b)";*

- Punctul 1.5 din **Procedura competitivă aplicabilă solicitanților/ beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene aprobată prin din Ordinul MFE 1284/2016** conform căruia *"în cazul în care solicitanții/beneficiarii privați se asociază cu o entitate care are calitatea de autoritate contractantă, în înțelesul art. 4 alin. (1) lit. c) din lege, aceștia au obligația să aplice prevederile legii";*

- Art. 13 din **HG 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice** conform căruia *"prin excepție de la art. 12 alin. (1), în cazul în care autoritatea contractantă implementează proiecte finanțate din fonduri nerambursabile și/sau proiecte de cercetare-dezvoltare, are obligația de a elabora distinct pentru fiecare proiect în parte un program al achizițiilor publice aferent proiectului respectiv", respectiv art. 17 conform căruia: (1) Autoritatea contractantă alege modalitatea de achiziție în funcție de următoarele aspecte: a) valoarea estimată a tuturor achizițiilor cu același obiect sau destinate utilizării identice ori similare, ori care se adresează operatorilor economici ce desfășoară constant activități într-o piață de profil relevantă, pe care autoritatea contractantă intenționează să le atribuie în cursul unui an bugetar; b) complexitatea contractului/acordului-cadru ce urmează a fi atribuit; c) îndeplinirea condițiilor specifice de aplicare a anumitor modalități de atribuire. (2) În aplicarea art. 11 alin. (2) din Lege, autoritatea contractantă are obligația ca, la alegerea modalității în care se va derula procesul de atribuire a contractului de achiziție publică, să se raporteze la valoarea estimată*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

cumulată a produselor, serviciilor și lucrărilor care sunt considerate similare în condițiile de la alin. (1) lit. a). (3) În cazul în care autoritatea contractantă implementează proiecte finanțate din fonduri nerambursabile și/sau proiecte de cercetare-dezvoltare, prevederile alin. (1) se aplică prin raportare la fiecare proiect în parte".

• Art. 32(2) din **Legea nr. 98/2016** conform căruia "*în cazul în care, indiferent de denumirea sau forma utilizată, actele juridice încheiate de persoane care au calitatea de autoritate contractantă potrivit prezentei legi reprezintă contracte de achiziție publică/acorduri-cadru, se aplică dispozițiile prezentei legi".*

În aceste condiții, Autoritatea de Management nu s-a asigurat cu privire la îndeplinirea tuturor condițiilor de legalitate și oportunitate la momentul aprobării modificărilor Ordinului de finanțare nr. 1234/07.06.2017. Prin modificările aduse ordinului de finanțare și acordului de parteneriat se evită aplicarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, prin transferarea activităților de dezvoltare a platformei IT către partenerul privat, existând riscul neîndeplinirii criteriului de eligibilitate a costurilor (prevăzut de art. 126 din Regulamentul financiar nr. 966/2012), respectiv de a fi rezonabile, justificate și conforme cu principiile bunei gestiuni financiare, în special în ceea ce privește economia și eficiența.

III.4.6. Studiul de caz III.6.

Din verificarea CR depusă în cadrul proiectului a rezultat că beneficiarul Asociația X a solicitat la rambursare, în cadrul **cheltuielilor de tip FEDR**, cheltuieli în sumă totală de 12.764 lei (inclusiv TVA), pe baza facturii, emisă de o SC , reprezentând **contravaloare echipamente pentru dotarea incubatorului de afaceri din orașul A** conform contractului de furnizare, din care cheltuieli în sumă de 3.960 lei (inclusiv TVA) aferente **kitului de supraveghere video care cuprinde 8 camere de 3mp.**

Bunurile achiziționate au fost livrate la incubatorul de afaceri **din orașul A** (locul de implementare al proiectului) conform prevederilor contractuale, fiind încheiat în acest sens, Procesul verbal de recepție echipamente pentru incubatorul de afaceri din 22.01.2018.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

La momentul vizitei la fața locului, efectuată în data de 20.09.2018, cu ocazia desfășurării misiunii de audit, s-a constatat că la incubatorul de afaceri **din orașul A** (locul de implementare al proiectului) **existau doar 5 camere supraveghere video montate și una nemontată.**

Prin nota de relații au fost solicitate beneficiarului informații cu privire la diferența dintre numărul de echipamente achiziționate prin contractul de achiziție și cele existente fizic la locul de implementare al proiectului.

Prin răspunsul la nota de relații, beneficiarul precizează următoarele: "..... *la incubatorul de afaceri au fost montate 5 camere de supraveghere care pot fi urmărite prin telefon, 1 cameră de supraveghere este nemontată și 2 camere se află la sediul Asociației X din orașul B, unde se implementează alte două proiecte din cadrul Programului .....*

Din cele prezentate mai sus rezultă că **liderul de parteneriat nu a utilizat toate cele 8 camere aferente kitului de supraveghere video la locul de implementare al proiectului și în scopul proiectului, contrar prevederilor din contractul de finanțare.**

În acest fel cheltuielile reprezentând contravaloarea celor 2 camere aferente kitului de supraveghere video, care nu au fost regăsite la locul implementării proiectului și nu au fost utilizate în scopul proiectului (pentru dotarea incubatorului de afaceri din orașul A), sunt considerate neeligibile neîndeplinind cerințele legale aferente costurilor directe care potrivit prevederilor art. 1 alin. 4 litera e) din HG nr. 399/2015 reprezintă „*costurile care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul operațiunii și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea în cauză*”.

Nu au fost respectate prevederile din contractul de finanțare nr. 63126/12.10.2017, după cum urmează:

- Anexa 2 - Cererea de finanțare care prevede la secțiunea Plan de achiziții "....**sistemul de supraveghere video necesar pentru dotarea incubatorului de afaceri din orașul G**";

- art. 1, pct. (2) care precizează: "Beneficiarul se angajează să implementeze Proiectul în conformitate cu prevederile cuprinse în prezentul contract și legislația europeană și națională aplicabile acestuia";

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- art. 7, pct. (1) care menționează: *"Beneficiarul are obligația și responsabilitatea să asigure managementul și implementarea Proiectului în concordanță cu prevederile acestui contract, ale legislației europene și naționale aplicabile"*;

- art. 10, pct. (3) conform căruia: *"Toți partenerii sunt obligați să respecte întocmai și în integralitate prevederile prezentului Contract de finanțare. Liderul de parteneriat răspunde în fața AMPOCU/OI responsabil de îndeplinirea prevederilor prezentului Contract și de cele ale Anexei 2 – Cererea de finanțare"*.

Totodată nu au fost respectate nici următoarele prevederi legale:

- art. 98 alin. 2 din Regulamentul UE nr. 1303/2013 *„FEDR și FSE pot finanța, în mod complementar și în limita a 10 % din finanțarea din partea Uniunii, pentru fiecare axă prioritară a unui program operațional, o parte dintr-o operațiune pentru care cheltuielile sunt eligibile pentru contribuția din partea celuilalt fond, pe baza normelor de eligibilitate aplicate în cazul fondului respectiv, cu condiția ca astfel de contribuții să fie necesare pentru implementarea satisfăcătoare a operațiunii și să fie direct legate de aceasta."*

- art. 2 lit. d) din H.G. nr. 399/2015 conform căroră: *„...pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general..... d) să fie în conformitate cu contractul/decizia/ ordinul de finanțare, încheiat între autoritatea de management sau organismul intermediar și beneficiar, cu respectarea art. 65 alin. (11), art. 70, art. 71, art. 125 alin. (1) și art. 140 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013...;*

- secțiunii 4.3.2 Eligibilitatea cheltuielilor din Ghidul Orientări generale privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020 conform căreia: *„Pentru a fi eligibilă, o cheltuială decontată pe bază de costuri reale trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general: ..... să fie în conformitate cu prevederile din contractul/decizia/ ordinul de finanțare încheiat de către autoritatea de management/organismul intermediar, de administratorul schemei de tip grant global sau de organismul responsabil pentru implementarea instrumentului financiar, pentru aprobarea operațiunii;*

- art. 3 – Eligibilitatea cheltuielilor din Contractul de finanțare – Condiții Specifice, alin. (5) care prevede: *„În completarea prevederilor art.4 alin. (1) din Contractul de finanțare – Condiții*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

generale, cheltuielile angajate pe perioada de implementare a Proiectului sunt eligibile inclusiv, în condițiile stabilite de:

- *Orientări privind oportunitățile de finanțare în cadrul POCU 2014-2020*
- *Ghidul Solicitantului – Condiții Specifice;*
- *prezentul Contract de finanțare și anexele acestuia*
- *legislația națională și europeană aplicabilă*
- *manualul beneficiarului.”*

Având în vedere deficiența constatată, respectiv faptul că 2 din cele 8 camere video achiziționate nu au fost regăsite la locul de implementare al proiectului, nefiind utilizate în scopul proiectului (pentru dotarea incubatorului de afaceri din orașul A), cheltuielile aferente, în sumă de 990 lei, inclusiv TVA au fost considerate neeligibile.

III.4.7. Studiul de caz III.7.

Din analizarea listei echipamentelor prevăzute în cererile de finanțare ale celor 2 proiecte auditate, a listelor bunurilor achiziționate și persoanelor care le au în folosință și a inventarelor echipamentelor, furnizate de partener pe parcursul misiunii de audit, s-a constatat ABC care a avut calitatea de partener în ambele proiecte nu a respectat principiul unui management financiar riguros în ceea ce privește achiziția de echipamente. Se menționează că în cadrul misiunii de audit au fost verificate 5 cereri de rambursare aferente proiectului X și o cerere de rambursare aferentă proiectului Y.

Astfel, în cadrul celor două proiecte a fost prevăzută achiziționarea unui număr total de 12 laptop-uri pentru echipa de management, în cadrul fiecărui proiect fiind prevăzută o echipă de câte 6 persoane.

În cadrul celor două echipe de implementare funcțiile de responsabil financiar, responsabil achiziții publice și responsabil juridic au fost ocupate de aceleași persoane, astfel:

4. Dna. LH a ocupat funcția de responsabil financiar în cadrul proiectului Y în perioada 27.09.2016 – 30.03.2018, respectiv în perioada 31.03.2016 – 17.03.2018 în cadrul proiectului X;

5. Dna. ROA a ocupat funcția de responsabil juridic în cadrul proiectului Y în perioada 21.04.2016 – 30.03.2018, respectiv în perioada 08.06.2016 – 17.03.2018 în cadrul proiectului X;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

6. Dl. DC a ocupat funcția de responsabil achiziții publice în cadrul proiectului Y în perioada 14.06.2016 – 30.03.2018, respectiv în perioada 30.06.2016 – 17.03.2018 în cadrul proiectului X.

Menționăm că o mare parte din perioada de implementare a celor 2 proiecte a coincis, respectiv:

- proiectul cod Y s-a derulat în perioada 30.03.2016 – 30.03.2018
- proiectul cod X s-a derulat în perioada 17.03.2016 – 17.03.2018.

Cele 3 persoane menționate mai sus au primit spre utilizare în cadrul proiectului Y câte un notebook Asus N751JK achiziționat în cadrul contractului de furnizare nr. 111/15.09.2016, prestator SC MN SRL. Ulterior, aceleași persoane au primit spre utilizare în cadrul proiectului X câte un laptop Asus GL752 (inclusiv licențe) achiziționat în cadrul contractului de furnizare nr. 222/10.10.2016, prestator SC FG SRL.

Situația de mai sus a fost confirmată și de cele trei persoane care au ocupat funcțiile de responsabil financiar, responsabil achiziții publice și responsabil juridic în ambele proiecte, prin declarațiile pe propria răspundere din data de 07.07.2017 prin care se menționează faptul că *"fiecare mijloc fix a fost utilizat în mod separat în activitatea specifică fiecărui proiect distinct"*.

Argumentele incluse în declarațiile pe propria răspundere nu sunt în măsură să justifice necesitatea utilizării de către experți a câte două echipamente de tip laptop raportat la activitățile similare derulate în cadrul celor 2 proiecte. Specificațiile tehnice ale unui singur echipament (capacitate memorie, putere procesor, licențe Windows și Office) permit desfășurarea activității curente a unui responsabil financiar/achiziții publice/juridic într-o multitudine de proiecte, nefiind necesară utilizarea a câte unui laptop pentru fiecare proiect în parte.

În acest fel fondurile publice acordate prin proiect nu au fost utilizate în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, și anume în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității, așa cum se prevede la art. 30 alin. (1) din Regulamentul financiar al UE nr. 966/25.10.2012. În plus, în ceea ce privește cheltuielile de tip FEDR, Regulamentul UE nr. 1303/2013 prevede condiția ca aceste cheltuieli să fie necesare pentru implementarea satisfăcătoare a operațiunii și să fie direct legate de aceasta.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Au fost încălcate următoarele prevederi legale:

- art. 5 din Contractul de finanțare nr. 2/17.03.2016 pentru proiectul cod SIPOCA 22, cu modificările și completările ulterioare: *„Cheltuielile sunt considerate eligibile dacă sunt în conformitate cu: a) Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 – 2020; b) Regulamentul (UE) nr.1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european de pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european de pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului CE nr. 1083/2006 al Consiliului; c) Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006; d) HG nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul European de dezvoltare regională, Fondul social European, și Fondul de Coeziune 2014 – 2020; e) Ghidul solicitantului aplicabil cererii de proiecte IP 1/2015”;*

- art. 4 alin. (8) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 potrivit căruia *“Comisia și statele membre respectă principiul bunei gestiuni financiare în conformitate cu articolul 30 din Regulamentul financiar”.*

- art.30 alin. (1) din Regulamentul nr. 966/25.10.2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului nr. 1605/2002 al Consiliului, care precizează: *„Creditele bugetare se utilizează în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, și anume în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității”;*..., și respectiv art. 126 potrivit căruia *„(2) Costurile eligibile sunt costurile suportate efectiv de beneficiarul unui grant, care îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:..., (c) sunt necesare pentru realizarea acțiunii sau a programului de lucru care face obiectul grantului; .. (f) sunt rezonabile, justificate și respectă cerințele bunei gestionări financiare, în special din punctul de vedere al economiei și al eficienței”;*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

- art. 98 alin. (2) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 potrivit căruia *"FEDR și FSE pot finanța, în mod complementar și în limita a 10% din finanțarea din partea Uniunii, pentru fiecare axă a unui program operațional, o parte dintr-o operațiune pentru care cheltuielile sunt eligibile pentru contribuția din partea celuilalt fond, pe baza normelor de eligibilitate aplicate în cazul fondului respectiv, cu condiția ca astfel de contribuții să fie necesare pentru implementarea satisfăcătoare a operațiunii și să fie direct legate de acesta"*;

- art. 2 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 399/2015 conform căruia *"Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general...:b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu respectarea prevederilor art. 131 alin. (2) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 ; c) să fie în conformitate cu prevederile programului; d) să fie în conformitate cu contractul/decizia/ordinul de finanțare, încheiat între autoritatea de management sau organismul intermediar și beneficiar, cu respectarea art. 65 alin. (11), art. 70, art. 71, art. 125 alin (1) și art. 140 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013; e) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii; f) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile"*;

- prevederile secțiunii II.3.10 *Finanțarea proiectului* din Ghidul solicitantului pentru IP1/2015 conform cărora: *"pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general: ....d) să respecte prevederile legislației comunitare și naționale aplicabile; e) să fie în conformitate cu prevederile programului operațional; f) să fie necesară pentru realizarea activităților proiectului"*.

Având în vedere cele menționate mai sus, cheltuielile cu achiziția a 3 laptopuri (inclusiv licențe) incluse în cererea de rambursare pentru proiectul X sunt considerate neeligibile, în lipsa unei justificări rezonabile privind necesitatea achiziționării în contextul disponibilității unor echipamente similare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III.4.8. Studiul de caz III.8.

În cazul unei achiziții de echipamente IT, **documentația de atribuire conține cerințe care indică denumirea unei mărci comerciale fără folosirea sintagmei "sau echivalent"**. Astfel, se precizează pentru Stații de lucru de tip all-in-one: "Sistem de operare – versiuni curente de MS Windows Pro (8.1, 10) – licențe OEM 64 bits, cu posibilitatea de instalare (downgrade) a versiunii Windows 7 Professional 64 biți, (versiunea care să permită "compatibility Windows XP SP3")".

Având în vedere prevederile art. 156, alin. (2) din Legea nr. 98/2016, coroborat cu art. 156 alin. (3) din același act normativ, autoritatea contractantă are obligația de a nu indica în cadrul specificațiilor tehnice o marcă de comerț/produs, dacă o astfel de mențiune nu este însoțită de expresia "sau echivalent" și numai în cazul în care obiectul contractului nu poate fi descris altfel prin specificații care să fie suficient de precise și inteligibile pentru toți cei interesați.

De asemenea, se constată că încălcarea prevederilor legale sus-menționate are ca efect încălcarea principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică prevăzute la art. 2, alin. 2, lit. a) și b) din Legea nr. 98/ 2016 privind achizițiile publice.

Specificațiile tehnice discriminatorii, respectiv stabilirea de norme tehnice prea specifice nu permite asigurarea egalității de acces a ofertanților sau are ca efect crearea de obstacole nejustificate în ceea ce privește concurența sunt considerate abateri, conform OUG nr. 66/2011.

În acest caz, **reducerea procentuală aplicată de către AM a fost de 5%**.

1. Nerespectarea condițiilor de legalitate

În această speță, Autoritatea Contractantă a încheiat un număr mare de contracte de prestări servicii cu experți evaluatori proiecte specifice-persoane fizice, atribuite prin achiziție directă fiecare, prin încadrarea "serviciilor de evaluare proiecte" în Anexa 2 B la categoria "Alte servicii" din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.

Pentru fundamentarea modului de atribuire a contractelor și a procesului de selecție, Autoritatea Contractantă a invocat faptul că "activitatea de evaluare a proiectelor ..... cu specificitatea subliniată mai sus, nu se regăsește în lista codurilor CPV incluse în Anexa 2B a OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, dar există posibilitatea de încadrare a acestora la capitolul "Alte servicii" – punctul 27 din Anexa 2B ...".

Totodată, autoritatea contractantă a motivat că *"Valoarea estimată a contractelor de evaluare, în cadrul fiecărei competiții, pe fiecare subdomeniu, se încadrează în limita de 125.000 euro"*, apreciind astfel că estimarea valorii contractelor de evaluare proiecte se va realiza cumulativ, pe fiecare subdomeniu științific în parte, încadrându-le astfel în categoria achizițiilor directe.

În urma verificării achizițiilor, s-a constatat ca :

- prin încadrarea "serviciilor de evaluare proiecte" în Anexa 2B la categoria "Alte servicii" din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, Autoritatea Contractantă a atribuit direct contracte de servicii către experții evaluatori - persoane fizice, fără a identifica un cod CPV raportat la obiectul contractului

- de asemenea, nu a fost transmis niciun document din care să rezulte o valoare estimată a contractelor ce urmau a fi atribuite

- înaintea demarării achizițiilor, Autoritatea Contractantă a solicitat punctul de vedere al ANRMAP privind încadrarea într-un cod CPV din Anexa 2B și privind valoarea estimată, dar ulterior nu a elaborat nici un document prin care să justifice identificarea unui cod CPV și estimarea unei valori a achiziției, prin care să demonstreze încadrarea în Anexa 2B a OUG nr. 34/2016

- o parte dintre contractele de prestări servicii au fost semnate după intrarea în vigoare a Legii nr. 98/2016, dar Autoritatea Contractantă le-a încheiat tot în baza OUG nr. 34/2016.

- art.6 alin (1) din OUG nr. 66/2011 prevede: "Autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene au obligația de a exclude integral sau parțial de la rambursarea/plata cheltuielilor efectuate și declarate de beneficiari acele cheltuieli care nu respectă condițiile de legalitate, regularitate ori conformitate stabilite prin prevederile legislației naționale și comunitare în vigoare, în situația în care – în procesul de verificare a solicitărilor de plată – acestea determină existența unor astfel de cheltuieli".

Prin urmare, cheltuielile solicitate la rambursare aferente contractelor cu evaluatorii, realizate fără respectarea prevederilor OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

și respectiv fără aplicarea Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice pentru contractele semnate după intrarea în vigoare a noului pachet legislativ în materia achizițiilor publice, sunt considerate neeligibile în proporție de 100% și nu pot fi rambursate.

III.4.9. Studiul de caz III.9.

Caietul de sarcini pentru organizarea unor evenimente stabilește în sarcina prestatorului mobilizarea grupului țintă format din câteva sute de persoane.

Cerința prezintă indicii de fraudă dacă:

- În proiect avem activitate distinctă care vizează selecția și mobilizarea grupului ținta de experți cu atribuții pentru gestionarea grupului ținta;

- În aceasta situație avem o dubla finanțare a activității prin plata experților din proiect și a unor prestatori de servicii externalizați.

Cerința nu prezintă indicii de fraudă dacă:

Discutând de mobilizarea grupului ținta (și nu de selecția grupului țintă) - atribuțiile privind mobilizarea grupului ținta în scopul participării la conferințe, workshop-uri pot fi delegate unor prestatori de servicii de organizare evenimente externalizați – în documentație se pot solicita astfel de servicii care sunt servicii de logistica – alocarea de către prestator a unor persoane responsabile cu mobilizarea grupului ținta pentru participarea la evenimente și activități cu condiția ca Autoritatea contractantă să pună la dispoziția prestatorului informațiile și documentele necesare (liste cu membrii grupului ținta și date de contact). Reprezentanții acestora pot contacta membrii grupului ținta prin email sau telefonic în scopul informării privind derularea evenimentelor și obligativitatea acestora de a participa la evenimente în calitate de membri ai grupului țintă.

III.4.10. Studiul de caz III.10.

Caietul de sarcini pentru achiziția unui sistem informatic complex, ce conține foarte multe specificații tehnice, a fost realizat de către autoritatea contractantă, în condițiile în care aceasta nu are specialiști IT.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Nu exista indicii de fraudă în situația în care autoritatea contractantă a achiziționat servicii de consultanță IT externalizată (servicii auxiliare achiziției) pentru întocmirea specificațiilor tehnice/documentației de atribuire.

Există indicii de fraudă în situația în care autoritatea contractantă nu poate justifica modalitatea în care au fost elaborate specificațiile tehnice în lipsa unor specialiști proprii sau contractați.

III.4.11. Studiul de caz III.11.

Prin caietul de sarcini privind organizarea unor activități de formare organizate în fiecare județ, se solicită ca ofertanții să prezinte documentele de clasificare și avizele de funcționare pentru 3 unități hoteliere din fiecare județ.

Cerința este disproporționată în raport cu obiectul contractului. Operatorii economici nu au obligația legală să nominalizeze în ofertă ca și subcontractanți unitățile hoteliere pe care le propune pentru derularea sesiunilor de formare și în consecință nu au obligativitatea prezentării unor documente care demonstrează capacitatea tehnică și profesională a acestora pentru partea/părțile din contract îndeplinite de acestea.

Ofertantul care participă la procedură își asumă cerințele din caietul de sarcini în sensul respectării cerințelor de calitate a serviciilor prestate indiferent dacă acestea sunt servicii oferite direct de el sau prin intermediul altor prestatori de servicii.

În cazul în care la procedură ar participa direct, în calitate de ofertanți, unitățile hoteliere sau acestea ar fi nominalizate ca și subcontractanți de către ofertanți, cerința ar putea fi îndeplinită.

Mai mult, unitățile hoteliere cu care ofertanții pot încheia sau dețin acorduri pentru prestări servicii nu au obligativitatea prezentării de documente de funcționare în cadrul unei proceduri dacă nu au calitate de ofertant/subcontractant/terț.

O astfel de cerință restricționează accesul la procedură a operatorilor economici încălcându-se principiile nediscriminării, tratamentului egal și proporționalității.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III.4.12. Studiul de caz III.12.

Unul dintre asociații unui consorțiu ofertant realizează 10% dintre activități și încasează 50% din suma oferită.

Nu exista indicii de fraudă în situația în care procentul de 10% realizat de asociatul respectiv înseamnă executarea unor lucrări, furnizarea unor produse sau prestarea unor servicii complexe, care au o valoare financiară mare și reprezintă o parte esențială pentru îndeplinirea contractului.

Spre exemplu în cazul contractelor de cercetare-dezvoltare un asociat poate realiza o parte esențială a proiectului de cercetare implementat care înseamnă 10% din activități însă pentru realizarea acestor activități sunt alocate resurse de cercetare – umane și materiale care au o valoare financiară mare și înseamnă o componentă esențială pentru îndeplinirea contractului.

Exista indicii de fraudă în cazul în care activitățile implementate de asociat incluse în procentul de 10% raportate la necesarul de resurse sunt nesemnificative față de procentul de 50% din valoarea totală a contractului.

III.4.13. Studiul de caz III.13.

La o procedură privind organizarea unor sesiuni de formare, un operator economic propune în oferta tehnică o locație cu care nu are încheiată nicio convenție, nu a discutat și nu a rezervat spații. În perioada de execuție schimbă unitatea hotelieră.

Autoritatea contractantă poate permite ca în perioada de execuție a contractului unui operator economic să schimbe unitatea hotelieră în cazul în care propunerea acesteia nu constituie o modificare substanțială în sensul prevederilor art. 221 din Legea nr. 98/2016.

Unitatea hotelieră propusă trebuie să corespundă cerințelor din documentația de atribuire și să fie similară cu cea propusă inițial.

Autoritatea contractantă are obligația să precizeze în documentația de atribuire sub forma unor clauze de revizuire dacă în perioada de implementare a contractului va permite efectuarea de modificări nesubstanțiale ale contractului și condițiile efectuării modificărilor.

Exista indicii de fraudă în cazul în care autoritatea contractantă permite operatorului economic înlocuirea unității hoteliere fără să fi prevăzut în documentația de atribuire clauze de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

revizuire, unitatea hoteliera propusa este una inferioară, de alta categorie și ofertă servicii mai slabe calitativ, iar AC acceptă încălcând prevederile art. 221 din Legea nr. 98/2016.

III.4.14. Studiul de caz III.14.

Caietul de sarcini privind organizarea unei vizite de studii nu specifică țara de destinație

Faptul că în caietul de sarcini nu se precizează în mod clar țara de destinație a vizitelor de studii nu reprezintă un indiciu de fraudă în situația în care Autoritatea Contractanta/Beneficiarul privat explică și motivează clar lipsa acestor informații la momentul derulării procedurii de achiziție publică și detaliază alte informații utile operatorilor economici pentru elaborarea ofertelor, spre exemplu:

- Se poate preciza că țările în care se vor organiza vizitele de studiu sunt țări UE sau non UE (din Europa) sau dacă vizitele au loc în țări de pe alte continente Asia, America de Nord, de Sud, etc.

- În cazul în care achiziția este derulată de către o autoritate contractanta iar pentru deplasările externe se estimează costurile cu deplasarea potrivit prevederilor H.G. nr. 518/1995.

III.4.15. Studiul de caz III.15.

Organizarea unei proceduri de achiziție publică pentru sesiuni de formare, cu foarte multe teme de curs (15-20) și maxim 10 participanți/sesiune.

Răspuns:

- se încalcă principiul proporționalității prevăzut la art. 2, alin. (2), lit. e) din Legea nr. 98/2016 – cerință disproporționată în raport cu ceea ce urmează a fi prestat;

- dacă autoritatea contractantă impune prestatorilor alocarea de resurse umane și materiale pentru organizarea unor sesiuni de formare la care participa 3 persoane/sesiune fapt ce determina efectuarea unor cheltuieli mari și nejustificate de către operatorii economici.

- programarea activităților în cadrul proiectului nu a fost făcută corespunzător raportat la numărul participanților la cursuri;

- utilizarea ineficientă a fondurilor publice și încălcarea principiilor economicității, eficacității și eficienței prevăzute la art. 3, alin. (2), lit. a) din O.U.G. nr. 66/2011.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III.4.16. Studiul de caz III.16.

Într-o procedură de achiziții servicii de formare profesională se solicită ofertanților să asigure pentru fiecare cursant (cca. 250 de persoane) câte un set care va conține 3 obiecte promoționale diferite, care pot fi: agende organizer, calendare, seturi stilou-pix, sacoșă sau geantă pentru laptop, rucsac sau troller pentru documente, seturi office pentru birou, mouse, memory stick, tabletă, geantă din materiale reciclabile, , ceas de perete, umbrelă, cană termos, termos, suport pentru cărți de vizită, tricou.

- În caietul de sarcini nu există specificații tehnice pentru aceste obiecte.

Răspuns:

În acest caz autoritatea contractantă a încălcat prevederile art. 155 alin. (1) și (2) din Legea nr. 98/2016 și art. 20 alin. (10) din H.G. nr. 395/2016.

Potrivit prevederilor art. 155 alin. (1) și (2) din Legea nr. 98/2016:

(1) Specificațiile tehnice sunt stabilite prin documentația de atribuire și definesc caracteristicile solicitate privind lucrarea, serviciul sau produsele care fac obiectul achiziției.

(2) Caracteristicile prevăzute la alin. (1) pot de asemenea să vizeze procesul sau metoda specifică de execuție a lucrărilor, fabricație a produselor sau prestare a serviciilor solicitate sau un proces specific pentru un alt stadiu al ciclului de viață al acestora, chiar dacă aceste elemente nu fac parte din conținutul material al produselor, lucrărilor sau serviciilor care urmează să fie achiziționate, dar cu condiția ca aceste caracteristici să aibă legătură cu obiectul contractului de achiziție publică/acordului-cadru și să fie proporționale prin raportare la valoarea și obiectivele acestuia.

Potrivit prevederilor Art. 20, alin. (10) din HG nr. 395/2016:

(10) Caietul de sarcini conține, în mod obligatoriu, specificații tehnice care reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, astfel încât să corespundă necesității autorității contractante.

• La elaborarea Caietului de sarcini Autoritatea contractanta/ Beneficiarul privat trebuie sa precizeze în mod obligatoriu cerințe/specificații minimale si obligatorii privind produsele achiziționate (cerințe calitative si cantitative) – dimensiune, forma, capacitate, aspecte grafice, etc.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

• Mai mult, dacă materialele promoționale sunt achiziționate în cadrul unui proiect acestea trebuie să respecte regulile din Manualul de identitate vizuală al programului prin intermediul căruia este finanțat proiectul prin detalierea elementelor de identitate vizuală obligatorii și specifice.

Indicii de fraudă – suspiciuni privind limitarea accesului la procedura de atribuire a operatorilor economici prin formularea unor specificații tehnice incomplete și incorecte raportate la obiectul contractului care urmează să fie atribuit, în baza cărora operatorii economici nu își pot elabora în mod corespunzător ofertele.

III.4.17. Studiul de caz III.17.

Organizarea unor activități de formare în cadrul cărora se solicită ofertanților să asigure 3 pauze de cafea și masa de prânz în fiecare zi.

Cerința nu prezintă indicii de fraudă, operatorii economici care prestează servicii de învățământ și formare trebuie să fie autorizați să presteze și servicii de catering sau pot subcontracta serviciile respective.

Din certificatul constatator al operatorilor economici participanți la procedura trebuie să rezulte că pot presta atât servicii de învățământ și formare cât și servicii de catering având autorizate codurile CAEN corespunzătoare.

III.4.18. Studiul de caz III.18.

Pentru organizarea a 5 conferințe cu durata de o zi, cu câte 30 de participanți, se solicită următorii experți, angajați ai ofertantului:

1. Coordonator de echipă (1 pers.)
2. Asistent Coordonator (1 pers.)
3. Expert tehnic responsabil cu raportările (proces-verbal și raport final)
4. Responsabil cu relația cu autoritatea contractantă și cu celelalte autorități
5. Specialist operare sisteme audio-video (1 pers.)
6. Specialist operare sisteme climatizare, iluminare, sonorizare
7. Responsabil comunicare între achizitor, operator economic, participanți.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Răspuns:

Indicii de fraudă:

Cerința este inadecvata, numărul de experți solicitat fiind disproporționat în raport cu serviciile care urmează a fi prestate și anume cu numărul de conferințe, durata acestora și numărul de participanți iar atribuțiile experților solicitați se suprapun.

– spre exemplu:

Coordonatorul, asistentul coordonator, responsabil cu relația cu autoritatea contractantă și alte autorități, și responsabilul de comunicare achizitor și operator economic – pentru acest contract este suficient un coordonator de echipă – care poate asigura atât coordonarea echipei, relația cu AC, și alte autorități.

De asemenea este suficient un singur expert tehnic care poate gestiona partea de logistica și raportare.

Și un singur specialist tehnic care să asigure funcționarea în bune condiții a sistemelor audio-video, sonorizare, climatizare, iluminare – mai mult, în cazul acestui expert dacă sala de conferință se afla în incinta unei unități hoteliere aceasta din urma deține personal calificat care poate asigura aceste servicii care sunt incluse în costurile aferente închirierii sălii de conferințe.

III.4.19. Studiul de caz III.19.

În cazul unei achiziții privind atribuirea unui contract de lucrări, în cadrul secțiunii III.2.3) Capacitatea tehnică din Fișa de date, Autoritatea Contractantă a prevăzut că este necesar ca „în cazul unei oferte comune, capacitatea tehnică și/sau profesională vor fi îndeplinite prin cumul, cu mențiunea că acele cerințe care vizează atribuții în executarea viitorului contract trebuie îndeplinite de acela dintre asociați, care, conform acordului de asociere a fost nominalizat pentru executarea respectivelor atribuții”.

Autoritatea Contractantă a atribuit contractul unei firme care nu a îndeplinit în totalitate cerința referitoare la experiența similară.

Conform Acordului de asociere depus de ofertantul câștigător, activitățile și lucrările care urmau a fi efectuate au fost repartizate fiecărui partener, după cum urmează:

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

„Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

1. A, Lider al asocierii, urma să realizeze 30% din obligațiile contractuale reprezentând lucrări de terasamente, lucrări de construcții și geosintetice;
2. B, asociat, - 10% reprezentând lucrări de terasamente, lucrări de mediu;
3. C, asociat, - 10% reprezentând lucrări de proiectare, lucrări de mediu, inclusiv geosintetice;
4. D, asociat, - 30% reprezentând lucrări de proiectare/management geosintetice;
5. E, asociat, - 20 % reprezentând lucrări de terasamente, lucrări de construcții.

Liderul Asocierii – A, responsabil pentru realizarea a 30% din lucrările de terasamente, lucrările de construcții și geosintetice, a depus Fișa de experiență similară în care a precizat: „Criteriile de calificare privind experiența similară sunt îndeplinite de parteneri” iar membrul asociat - E, responsabil pentru realizarea a 20% din lucrările de terasamente și construcții, a depus Fișa de experiență similară în care nu a menționat lucrări similare.

În aceste condiții, Autoritatea Contractantă a considerat că asocierea câștigătoare a îndeplinit criteriile de calificare și selecție, chiar dacă 50% din lucrările de terasamente și construcții urmau a fi executate de firme care nu au prezentat documente prin care să ateste că au experiența similară necesară.

Astfel, cerința din Fișa de date conform căreia „*acele cerințe care vizează atribuții în executarea viitorului contract trebuie îndeplinite de acela dintre asociați, care, conform acordului de asociere a fost nominalizat pentru executarea respectivelor atribuții*”, nu a fost îndeplinită.

Au fost încălcate următoarele prevederi:

Art. 2 (2) din OUG nr.34/2006 „Principiile care stau la baza atribuirii contractului de achiziție publică sunt: (...) b) *tratamentul egal*”;

Art. 81 din HG nr. 925/2006 „Comisia de evaluare are obligația de a respinge ofertele inacceptabile și ofertele neconforme”;

Art. 82 din HG nr. 925/2006 „(1) Comisia de evaluare are obligația de a stabili oferta câștigătoare dintre ofertele admisibile, în conformitate cu prevederile art. 200 din ordonanța de urgență”;

Art. 200 din OUG nr. 34/2006 „(1) În termen de 25 de zile de la data deschiderii ofertelor, autoritatea contractantă stabilește oferta câștigătoare, pe baza criteriului de atribuire precizat în invitația de participare/anunțul de participare și în documentația de atribuire, dacă oferta

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

respectivă îndeplinește toate condițiile de admisibilitate care rezultă din documentația de atribuire și actele anexate”.

Art. 6 din Ordinul ANRMAP nr. 509/2011 *privind formularea criteriilor de calificare și selecție, conform căruia: „Autoritatea contractantă va prevedea în documentația de atribuire, pentru situația participării la procedură cu ofertă comună, care dintre criteriile de calificare și selecție urmează a fi îndeplinite de fiecare dintre ofertanții asociați, precum și cele care pot fi îndeplinite doar de către aceia care urmează a executa acele părți din contract avute în vedere la stabilirea criteriilor de calificare.”*

În conformitate cu punctul A9 din secțiunea *Anunțul de participare și Documentația de atribuire* coroborat cu punctul A1 din secțiunea *Evaluarea ofertelor* din Anexa la H.G. nr. 519/2014, este aplicabilă o corecție de 25% din valoarea contractului, ce poate fi redusă la 10% sau 5%, în funcție de gravitate.

În cazul acestei abateri s-a aplicat o corecție financiară de 10% din valoarea contractului.

III.4.20. Studiul de caz III.20.

În cazul unei achiziții privind atribuirea unui contract de lucrări, în cadrul fișei de date a achiziției, la pct. III.2.3.a) Capacitatea tehnică și/sau profesională, entitatea contractantă a solicitat următoarea cerință de calificare:

”Cerința 1 – experiență similară

Cerința de calificare referitoare la experiența similară va fi considerată îndeplinită dacă ofertantul face dovada că:

- A realizat și finalizat în ultimii 5 ani, în cadrul a maximum 3 contracte, lucrări de execuție ..... cu o valoare/valoare cumulată de minim ..... RON (fără TVA)

Modalitatea de îndeplinire:

(...) Operatorul economic (ofertant unic/ofertant asociat) va prezenta contractul/contractele sau părți relevante ale contractului/contractelor declarate sau documentele constatatoare eliberate de beneficiari publici sau privați la terminarea contractelor de lucrări care să conțină datele de identificare a contractului/contractelor declarate (...).”

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Ofertantul câștigător a depus un număr de 46 de contracte subsecvente aferente a 3 acorduri-cadru pentru demonstrarea experienței similare față de cerința de calificare din fișa de date a achiziției care prevede "maximum 3 contracte".

Cele trei acorduri-cadru prezentate de ofertantul câștigător nu pot fi luate în considerare pentru demonstrarea experienței similare deoarece nu pot fi considerate "contracte" în sensul legii.

Astfel, potrivit Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, noțiunile "contract" și "acord-cadru" sunt definite în cuprinsul art. 3:

"b) acord-cadru - acordul încheiat în formă scrisă între una sau mai multe entități contractante și unul sau mai mulți operatori economici care are ca obiect stabilirea termenilor și condițiilor care guvernează contractele sectoriale ce urmează a fi atribuite într-o anumită perioadă, în special în ceea ce privește prețul și, după caz, cantitățile avute în vedere;

k) contract sectorial - contractul cu titlu oneros, asimilat, potrivit legii, actului administrativ, încheiat în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una sau mai multe entități contractante, care are ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii în scopul realizării activității lor principale în unul dintre domeniile definite de prezenta lege ca fiind relevante".

Obiectul contractului diferă de obiectul acordului-cadru prin raportare la definițiile menționate mai sus. Astfel, dacă prin acordul-cadru sunt stabiliți, în mod general, termenii și condițiile care guvernează contractele sectoriale ce urmează a fi atribuite într-o anumită perioadă, contractul sectorial are ca obiect execuția efectivă de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii.

Prevederile art. 22 alin. (8) lit. f) și g) din HG nr. 394/2016 întăresc argumentele menționate mai sus în sensul că prin fișa de date a achiziției, pentru acordul-cadru, sunt definite estimări ale cantităților minime și maxime care ar putea fi solicitate pe durata întregului acord-cadru, precum și ale cantităților minime și maxime care ar putea face obiectul unui singur contract subsecvent dintre cele care urmează să fie atribuite pe durata acordului-cadru.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Astfel cum prevede și Autoritatea Națională pentru Achiziții Publice²⁷, cantitățile minime și maxime pe care entitatea contractantă le stabilește inițial în documentația de atribuire și la nivelul acordului-cadru reprezintă estimări ale unor cantități de lucrări care ar putea fi solicitate pe durata întregului acord-cadru și nu cantitățile exacte care vor fi achiziționate, acestea din urmă putând fi mai mici, egale sau mai mari raportat la cele estimate, în funcție de necesitățile efective ale entității contractante. Având în vedere că este vorba de cantități estimative, pe parcursul derulării unui acord-cadru informațiile privitoare la acestea trebuie privite ca repere ce se bucură de un anumit grad de flexibilitate.

Rezultă faptul că execuția efectivă a lucrărilor se realizează prin contractele subsecvente. În speță, ofertantul a prezentat 46 de contracte subsecvente pentru demonstrarea experienței similare, nu maximum 3 contracte conform fișei de date a achiziției.

Potrivit prevederilor art.191 alin.(2) din Legea nr. 99/2016, criteriile privind capacitatea tehnică și profesională stabilite de entitatea contractantă *pot viza în special existența unui nivel corespunzător de experiență, prin raportare la contractele executate în trecut.*

De asemenea, Instrucțiunea nr. 2/19.04.2017 a ANAP explicitează modul de aplicare a prevederilor din actele normative de nivel primar, în ceea ce privește îndeplinirea cerinței privind experiența similară în cadrul procedurii de atribuire (art.1, art.6 alin.(1) lit.b), art.11 alin.(3)).

În plus, definiția contractului menționată în art. 3 e¹) OUG nr. 34/2006 ("*contract - orice contract de achiziție publică sau acord-cadru*") nu a mai fost preluată de legiuitor în noua legislație, respectiv Legea nr. 99/2016 și HG nr. 394/2016.

În consecință, ofertantul nu a făcut dovada îndeplinirii criteriului de calificare experiență similară. Având în vedere faptul că ofertantul nu a făcut dovada îndeplinirii experienței similare, oferta a devenit inacceptabilă așa cum prevede art. 143 alin. (2) lit. b) din HG nr. 394/2018 "*În condițiile art. 228 alin. (4) din Lege, oferta este considerată inacceptabilă în următoarele situații:*

b) a fost depusă de un ofertant care nu îndeplinește una sau mai multe dintre criteriile de calificare stabilite în documentația de atribuire sau nu a completat DUAE în conformitate cu cerințele stabilite de entitatea contractantă".

²⁷ <http://anap.gov.ro/web/acord-cadru/>

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III.4.21. Studiul de caz III.21.

Prin intermediul a două proceduri de achiziții a fost suplimentată valoarea inițială a unui contract de servicii de supervizare prin încheierea a două acte adiționale:

- Actul Adițional nr. 1 încheiat prin Negociere fără publicarea prealabilă a unui Anunț de participare, fără încadrarea corespunzătoare în prevederile art. 122 lit.i) din OUG nr. 34/2006, fără îndeplinirea de circumstanțe imprevizibile;
- Actul Adițional nr. 2 încheiat prin Negociere fără publicarea prealabilă a unui Anunț de participare, fără încadrarea corespunzătoare în prevederile art. 252 lit.j) din OUG nr. 34/2006, fără îndeplinirea de circumstanțe imprevizibile

Valoarea serviciilor suplimentare aferente actului adițional nr. 1 și actului adițional nr. 2 însumate suplimentează valoarea inițială contractului cu peste 50% din valoarea inițială contractului.

În urma analizării evenimentelor descrise de Autoritatea contractantă ca fiind imprevizibile/neprevăzute pentru 12 contracte de lucrări, reținem următoarele:

- Pentru 2 contracte de lucrări au fost descoperite vestigii arheologice;
- Au apărut surpări și s-au produs desprinderi de roci pentru 1 contract de lucrări;

au fost depuse contestații pentru toate cele 12 contracte de lucrări, din care:

- Pentru 3 contracte de lucrări contestațiile au fost respinse, din care 1 contract are întârzieri de 6 luni;
- Pentru 3 contracte de lucrări contestațiile au fost admise/ulterior respinse.
- Pentru 6 contracte de lucrări contestațiile au fost admise de către CNSC, dispunându-se pentru 5 dintre ele anularea Raportului procedurii și reevaluarea ofertelor, iar în urma reevaluării, în cazul a doua contracte de lucrări Comisia de evaluare din cadrul Autorității Contractante a ales alt câștigător decât cel declarat inițial; în cazul unui contract de lucrări Autoritatea Contractantă a avut întârzieri de 10 luni din care 4 luni datorate anulării anunțurilor de participare în SEAP și JOUE și 1 luna de întârziere datorată contestațiilor la documentația de atribuire atașata anunțului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Prin urmare, deși au existat întârzieri în semnarea contractelor de lucrări cauzate de contestații la CNSC și acțiuni în instanță, mai mari de 6 luni, pentru mai multe contracte, întârzierile au fost datorate autorității contractante, întrucât nu a evaluat corespunzător ofertele în perioada de evaluare, a avut deficiențe în elaborarea documentației de atribuire, astfel că prelungirea contractelor de lucrări în acest caz nu reprezintă un eveniment imprevizibil conform Ordinului nr. 542/2013 și OUG nr. 34/2006, art. 122, i), respectiv 252, j).

În concluzie, lucrările suplimentare pentru care s-au inițiat procedurile de negociere fără publicarea unui anunț de participare nu au drept cauze circumstanțe imprevizibile, acestea fiind de natura deficiențelor în pregătirea documentației de atribuire și evaluarea ofertelor depuse. Autoritatea contractantă a încălcat următoarele reglementări în domeniul achizițiilor publice:

Art. 122, lit. i) din OUG nr. 34/2006:

„atunci când este necesară achiziționarea unor lucrări sau servicii suplimentare/adiționale, care nu au fost incluse în contractul inițial, dar care datorită unor circumstanțe imprevizibile au devenit necesare pentru îndeplinirea contractului în cauză.

ART. 252 lit. j) din OUG nr. 34/2006:

„atunci când este necesară achiziționarea unor lucrări sau servicii suplimentare/adiționale, care nu au fost incluse în contractul inițial, dar care datorită unor circumstanțe imprevizibile au devenit necesare pentru îndeplinirea contractului în cauză.

Partea I, nota de subsol viii din HG nr. 519/2014:

Noțiunea de "circumstanțe neprevăzute" trebuie să fie interpretată ca referindu-se la situații pe care o autoritate contractantă diligentă nu le poate prevedea (de exemplu, cerințe noi rezultate din adoptarea unei noi legislații europene sau naționale sau a condițiilor tehnice, care nu au putut să fie prevăzute cu toate că s-au executat toate investigațiile tehnice prevăzute în etapa de proiectare, în condițiile impuse de cele mai noi standarde tehnice în domeniu).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

ART. 12 din INSTRUCȚIUNEA ANAP nr. 1 din 2 martie 2016 privind modificarea contractului de achiziție publică în cursul perioadei sale de valabilitate și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale

„Planificarea defectuoasă a serviciilor/lucrărilor și/sau erorile de proiectare, precum și pregătirea neadecvată a modului de atribuire a contractului de achiziție publică de către autoritatea contractantă nu intră în categoria circumstanțelor imprevizibile și, prin urmare, nu constituie o justificare în vederea aplicării prevederilor art. 122 lit. i)/art. 252 lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare.”

PCT. 3 din ORDINUL nr. 542 din 4 iunie 2013 pentru aprobarea Instrucțiunii privind posibilitatea prelungirii contractelor de asistență tehnică pentru supervizarea lucrărilor în cadrul proiectelor majore finanțate în cadrul programelor operaționale 2007-2013.

„I Cu privire la condiția referitoare la "circumstanțele imprevizibile", această cerință trebuie interpretată într-o manieră obiectivă, luând în considerare ceea ce o autoritate contractantă diligentă nu ar fi putut să prevadă la data achiziției contractului, cum ar fi:

a) “Întârzieri în semnarea contractelor de lucrări care nu se datorează autorității contractante din cauza contestațiilor repetate, acțiuni în justiție ale ofertanților care au dus la întârzieri mai mari de 6 luni fata de data prevăzută în documentația de atribuire pentru contractual de supervizare;

II. În situațiile în care extinderea perioadei de execuție a lucrărilor se datorează unor cauze atribuite beneficiarului sau unor situații ce presupun neeligibilitatea costurilor suplimentare rezultate în cadrul contractului de lucrări, suma aferentă creșterii bugetului contractului de supervizare este neeligibilă.

În cazul în care supervizarea pentru mai multe contracte de lucrări a căror implementare este decalată ca urmare a întârzierilor apărute în faza de licitație, mai puțin situația descrisă la punctul I.b), suplimentarea bugetului contractului de supervizare va fi considerată, de asemenea, neeligibilă (întârzierile în procesul de licitare/contractare care se datorează autorității contractante).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

III. În cazul în care extinderea perioadei de execuție a lucrărilor este datorată antreprenorului, costurile suplimentare aferente contractului de supervizare vor fi considerate neeligibile, beneficiarul având în schimb obligația de a le compensa prin penalitățile de întârziere pe care este îndreptățit să le aplice constructorului.”

Abaterea referitoare la suplimentarea valorii prin Actele Adiționale nr. 1 și nr. 2 la contractului de servicii în lipsa unor circumstanțe imprevizibile, se încadrează, la punctul 3 din Anexa HG nr. 519/2014 – Secțiunea Implementarea contractului, conform căreia este aplicabilă o corecție financiară de 100% din valoarea suplimentată prin Actele Adiționale menționate anterior.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

CONCLUZII

Prezentul Ghid reprezintă un îndrumar în domeniul managementului fraudelor și neregulilor în proiectele finanțate din FESI și aplicarea corecțiilor financiare, dedicat autorităților publice și altor entități publice/private implicate în gestionarea FESI. Elaborarea sa a presupus identificarea de situații, spețe care au rolul de a susține prevenirea, depistarea, investigarea și asigurarea măsurilor de corecție a neregulilor/fraudelor, cu țintă asupra FESI din perioada de programare 2014 – 2020.

Pentru realizarea Ghidului, au fost organizate trei ateliere de lucru cu participarea instituțiilor relevante pentru domeniul analizat, a căror tematică reflectă structura cuprinsului propus:

- Managementul neregulilor din perspectiva cadrului legal, metodologic și procedural;
- Fraudă în implementarea proiectelor din perspectiva cadrului legal, metodologic și procedural;
- Corecții financiare/reduceri procentuale în cazul abaterilor de la legislația privind achizițiile publice din perspectiva noului pachet legislativ (Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice);
- Conflictul de interese în implementarea contractului cu finanțare europeană din perspectiva cadrului legal, metodologic și procedural.

Pe măsură ce se vor identifica noi situații, spețe, interpretări legislative, cazuri de bună practică, documentul va fi îmbunătățit, astfel încât să devină un reper semnificativ în domeniul managementului fraudelor și neregulilor în proiectele finanțate din FESI și aplicarea corecțiilor financiare.

Ghidul va fi utilizat ca suport pentru derularea Modului 2 de formare - *Managementul fraudelor și neregulilor în contractele finanțate din FESI, aplicarea corecțiilor financiare* din cadrul proiectului „Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control FESI”, cod proiect 3.1.028. derulat de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici. Opiniile participanților la modulul de formare vor reprezenta repere pentru actualizarea, îmbunătățirea documentului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

"Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI", cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Mulțumiri

Ghidul a fost realizat de echipa asocierii S.C. PUBLIC RESEARCH S.R.L., S.C. BOCASOFT SRL, S.C. PUBLIC MANAGEMENT INVESTMENT CONSULTING S.R.L. formată din dl Dragoș DINCĂ , dna Carmen DĂSCĂLESCU, dl Marius GUBERNAT, dna Orventina LEU și dna Amalia DUȚĂ.

Echipa mulțumește pentru sprijin Agenției Naționale a Funcționarilor Publici: Dlui Vasile-Felix COZMA – Președinte ANFP, dnei Lavinia NICULESCU - Manager proiect și reprezentanților echipei de implementare a proiectului cod 3.1.028. Echipa mulțumește pentru implicare, sprijin în furnizarea de materiale, spețe, cazuistică, reprezentanților următoarelor instituții:

- MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE
- MINISTERUL AFACERILOR INTERNE, DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU RELAȚIILE CU INSTITUȚIILE PREFECTULUI
- MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE -AUTORITATEA DE CERTIFICARE ȘI PLATĂ
- MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE, DIRECȚIA CONTROL PRIM NIVEL
- CORPUL DE CONTROL AL PRIMULUI MINISTRU
- AUTORITATEA DE AUDIT
- CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR
- AUTORITATEA DE MANAGEMENT - POCU
- DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE
- AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE
- DEPARTAMENTUL PENTRU LUPTA ANTIFRAUDĂ
- AUTORITATEA DE MANAGEMENT – PROGRAMUL OPERAȚIONAL ASISTENȚĂ TEHNICĂ (POAT)
- AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
- AUTORITATEA DE MANAGEMENT -PROGRAMUL OPERAȚIONAL INFRASTRUCTURĂ MARE (POIM)
- AUTORITATEA DE MANAGEMENT -PROGRAMUL OPERAȚIONAL COMPETITIVITATE (POC)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

“Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020

Proiectul „Instruire pentru structurile din cadrul sistemului de coordonare, gestionare și control al FESI în România, pe tematici prioritare pentru dezvoltarea capacității manageriale pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al FESI”, cod proiect 3.1.028, cod SMIS 118455, este cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020.

Acest material reprezintă proprietatea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, în calitate de beneficiar al proiectului.

Data publicării: 10.05.2019

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

